

& g.litteræ quandā cognationē habent:nam cū dica, mus centū & trecentos postea dicimus quadringētos g.pro.c.ponentes .Itē iter cū aspiratione &.c.sine aspiratione est g.Nā in c leuiori exterior sit pulsus i ch asperiori interior.In media g.in ter utrunḡ supradictorum locore:unde inuicē p se positæ in qbusdā dictio nibus inueniunt Gubernator p Κυβερνητος gobio p gobio cere απο τον χαιρε in.Cum q. quoq̄ eandem uim habere c ostendunt obliqui casus in quibus q in c.transit : ut quis cuius & in uerbis quibusdani & eorundem participiis ut lo quor locutus sequor secutus.

C pro centum in numeri copulatione ponitur.

Caballus dictus.quod ungula terram cauat & sic & sonipes:uel a cauis pedibus dicitur.

Caballi aues nocturnæ:hæ ululæ dicuntur.

Cabiedes:nudi.

Cabilla cabillatio.

Cabistercus:uacuum & inane:& illud intestinum quod stercus capit.

Cabo equus castratus.

Cabro quasi uestpa longa est.

Cabro uermis dictus a cabone: idest equo q ex equo creentur.

Cacabus & cucuma a sono feruoris dicuntur in græcis & latinis habentur. incertum est a quibus sit mutata.

Cacabus uas de testa:ēt de æramento sicut olla.

Cacephatō dictio obſcēna uel incōposite sonans ut iuuat ire & dorica caſtra tenere:in ala.n.fuit cōpositio ab ea syllaba īcipere:quā ſupior fuerit.

Cacephatō obſcēna enūciatio uel incomposita dictio in malā ſignificationē. ut atrige aures turpis est enūciatio:quia pertinet arrigere ad genitalia fit autem ſenſu & littera.

Cachuchia καχουχι nomen ſumpſit a corporis paſſione in græce malum uel uexatio dicitur: fit enim intemperantia ægrotantis uel medicamenti: dicitur & κακωσις hoc eſt afflīctio.

Caceuti:graciles:rabidi.

Caciemi:discipuli caci fuerunt pro ſimilibus ponit:caſtores ſignificat.

Cachinare:ridere nam chachinus eſt tacitus ſolusq̄ ſiſus.

Cachinno:nis.ipſe derisor.

Caco κακος græce malus.

Cacosyntheton κακος υνος fons uitiosa compoſitio dictionum ut uerbaq̄ iuuencum terga fatigamus & afta pro afta uerfa.

Cacosynthetō græce mala cōpositio dī:qñ primæ ſyllabæ finis ē in alterius principiis:ut mater terra.

Cacus qui dam ferus fur latēs in auentini montis spelunca ignes emittens:homines perdiens quē alcides interfecit.

Cacumen:summitas:quasi capit̄ acumen.

Cadauer a cadendo morte dictum : uel caro data uermibus.

Cades ubi fons iudicli eſt.

Caderſida.i.uersus.

Cade iterprat̄ ſanctū uel ſanctificās uel ſanctificatio.

Cadere ruere:inde caſus caſualis liter cadus caducus:componitur accido. incido. occido. excido. pido. ſuccido. concido. recido & quæ ab iſtis fiunt & ſtilicidium atq̄ mica.

Cadus uas uinarium:ſitula lignea.

Cadus græce amphora:tres uinas capit.

Caduca hæreditas ide dī:qa hæredes eius cecidunt:inde dicitur caducarius:qui eam accipit.

Caducū dī qd ab uno cadit i alteq̄ p hæreditatē.

Caducum flos malorum.

Caduceum dictum q̄ cadere faciat lites uirga uolatilis uel uirga mercurii:quod eſt uulhus.

Caduceator:qui lites pacificat.

Caduceatus:legatus pacis cauſa miſſus.

Caducus:lunaticus a cadendo dictus morbus.

Caduca fruſtra ex adipe.cada.n.græce auia dicit.

Cadurtum dī tentoriū quo merces proteguntur.

Cælum dicitur a cellando quod celat ſecreta: uel quia cælatum ſit ſignis:ideſt ſtellis.unde cælitus aduerbiuſ. Cælum per æſcribitur.

Cæſaries capilli a cædēdo cæpes cæſaries.

Cæſar a cæſarie capit̄ cum qua natus eſt:ut quia cæſo utero matris natus eſt.

Cœtus:multitudiſ per æſcribitur.

Capharnum interpretatur ager cōſolationis uel uilla pinguedinis.

Caicus:fluuius græciae.

Cayetæ portus promotorium italiæ forte a cayeta nutrice æneæ ibi ſepulta dictum.

Calphas interpretatur inueſtigator uomens ore ſeu ſagax.

Cain interpretatur iniquitas odora.

Cain interpretatur poſſeffio uel augmentatio ſeu lamentatio.

Cainani heretici:qui Cain adorant.

Caifer fluuius indiæ.

Caiftri:genus auium.

Cala græce latine lignum.

Calabria prouincia iuxta apuliam

Calabri:uersus obſcenii.

Calacte oppidum uel genus uasis : ide calactinus

Calagariis:civitas hispaniae.

Calamula canna:de qua cantatur.

Calameus ianuarius mensis.

Calamus cana a canendo dictus.hebræum eſt.

Calami haſte cadelabroḡ in modū calamoḡ ſacci.

Calamus & penna instrumenta ſcribæ q̄ liquore ponat:unde naute clare proponere dicunt.

Calamus i ezechiele metura & cubitoḡ & palmi.

Calamus aromaticus ad ſimilitudinem calami.

Calamitas a calmo:qui intus uacuus exterius nitidus eē dicit:ita calamitas inanes & uacuos redit homines:uel quaſi cadamitas a cadendo.

Calamitas:miſeria erūna.aduersus caſus.

Calamizare non lecta cantare.

Calanistrum acus ferrea:quæ calefacta contorqe
 capillos:unde & calamistrati dicuntur qui crines
 calamistro contorquent ut crispi sint.
 Calamitus:extialis flebilis. improbus pericu-
 losus.
 Calamites he. ba nepta calidissimæ uirtutis:unde
 ex ea fit antidotum:quod diacalamites uocatur:
 nam & menstrum mouet.
 Calamitæ genus ranarum.
 Calamistroicos uel cariscos in modum nucis de-
 formatos.
 Caladrius avis tota alba: cuius interiora oculoru-
 curat, caliginé: in infirmu- aspicit si uiuere debet.
 Calaman nomen loci uel ciuitatis.
 Calare:ponere uocare.
 Calistica græce purgatoria.
 Callas:faborum foramina.
 Calati:ciati.canistri de uirgis:angusti in fundo la-
 ti in ore.
 Calaticum ordei genus.i.distichum quia duos or-
 dines habet.
 Calazia gema grandis i igne posita frigus seruat.
 Calathus:canister:uel cartallus.
 Cala græce lignum:unde deriuatur calatus pocu-
 li genus.
 Clator:minister factorum.
 Calbæ:armillæ quæ militibus ob uirtutem dant.
 Calbino:memor.
 Calcaneus est sub talo dictus a calcio:q terram cal-
 cat:uel a calce.i. una parte.
 Calcantum gemma dicta q calcis est thymum.i.
 flos nunc uero fit multis modis.
 Calcariae.i.calcinariae a calce uiua dictæ.
 Calcaria stimuli aialium dicta:q in calce ligantur
 hoc calcar huius calcaris facit.
 Calcar uinum:quod prius e duobus libatur.
 Calchas diuini peritus.Ptisc.hic calchas calchan-
 tos græce:latine chalchantis.
 Calce proprium est.
 Calcis calcidos ciuitas in euboea prouincia.
 Calcis prima ps plate a callo dicit:ide deriuat cal-
 ciare. inde et calceus.i. calciamentu inde calcare
 cōponitur & calcitrare quasi calce retro ferire.
 Calx uiua dicta:q intus ignem habeat.
 Calcitis gemma aerii coloris.
 Calciameta dicta:q i calo.i.in ligno fieri uel a calce
 Calciamenta fiunt ex pellibus mortuorum aialiu-
 & mununt pedes:significat sanctorum patrum
 nobis data exempla.
 Calcedonius pallidæ ignis habet effigiem: sabru-
 tilat in publico. fulgorem dat i nubilo uirtutem
 fert fideliū occulite famulantium:gemma est.
 Calculus smaragdus:genima lapis.
 Calculus lapillus terre admixt' dictus:q sine mo-
 lestia sui breuitate calceatur:unde calculus minima
 pars ponderis:dicitur & sic scribitur.
 Calculi in lusu tabulae dicti:q per vias ordinales
 eant quasi per calles uel quod leues sint.
 Calculus minimia pars ponderis geminis granis
 lentis appenditur.

Calculus numerus ratio sententia uel carbo uel
 lapideus gladius.
 Calculator numerator:cōputator a calculis.i.lapil-
 lis:quos antiqui tenentes i manibus numeros cōpone-
 bat:inde calculatorius liber de numero tractans
 Calculu:ubi mortuum ferunt.
 Chalcos æs bene ergo aurichalcu aureum æs.
 Chalcidicu metæ d' a chalcidos ciuitate græciz.
 Calcophomos lapis:qui pulsatus ut æs sonat.
 Chaldæi ab araxat orti sunt qui antea caldæi a ca-
 seth filio nachor fratriss abrahæ dicti sūr:ide chal-
 dæ & chaldaicus.
 Chaldæi interpretat' captiuantes uel q̄si demōes
 Chaldæi interpretantur feroes.
 Calcos oppidum brytannia.
 Caldicum:fori deambulatorium.
 Calles iter pecorum semitæ in syluis uiæ tritæ pe-
 corum uestigiis:unde a callo pedum uel a calcan-
 do dicuntur.
 Cales oppidum in campo sidicino ubi uinu abun-
 dat:inde calenum d' bonum uinum uel uas.
 Calleo.es.lui.intelligo callide.ingeniosæ nosco.
 Callidus:ingeniosus inde calliditas.
 Caleo.es.lui.per unum l calorem patior:inde cali-
 dus & calefco & calor deriuatur.
 Caleon:quasi humilis leo.uel quasi callidus inge-
 niosus & fortis.
 Caletra ubi uespæ nascuntur.
 Caleph interpretatur quasi cor.
 Caligo umbra nebula de spissitudine aeris facta
 dicta q maxime aeris calore dignatur:unde cali-
 gare obscurare & caliginosus.
 Caligt' uel caligulæ.i.sandalia a callo pedum uel
 quasi a calligando:quia ligantur dictæ.
 Caligadamaia promontorium.
 Caligarius:artifex.
 Caligaris uero clavis sine his calciamenta consu-
 non possunt.
 Caligurios a calo.i.ligno uocant:unde fiunt.
 Chalybs ferrum uel fornax uel gens:a qua ferru-
 ducitur uel furca ferrea.
 Calybs populi gens pōtica:apud quos iuenit fer-
 ru & sunt multa metalli.prisc.hic calybs bis.
 Calices poculorum genus ex ligno atē factū pris.
 hic calix cis.unde fit diminutiuum caliculus ele-
 ctiora pocula.
 Caliendrum:capillatura:suppositus crinis pro na-
 turali ornatu capit is uel quo ad ornandos crines
 capit is utuntur.
 Calicularius herba:hæc insana dicitur a græcis iof-
 chiamus uulgo milimindrum.
 Callidus uersutus in disputando ingeniosus sub
 dolus:inde calliditas.calidus uero affectus calo-
 re feruidus.
 Caliroe locus ultra iordanæ:ubi sunt aquæ calidæ
 potantibus cōmodæ fons pximus hierosolymis
 Calliope nomen musæ:optima uox interpretat';
 uel sonoritas.i.mercurius.
 Calliope interpretatur pulchra facies uel pulchra
 uox callion καλλιόπη pulchrior ψωτος uox.

Calliroe meretrix quedam.
 Calisto elice ursa mater Archadis.
 Calypso insula contra trogloditas sita.
 Callitriches:genus simiarum.
 Calit usicitur.
 Calix uas a calida potionē dictus significat potio
nem uel passionem.
 Calix significat:qd preter modū & mensurā nihil
fiat:uel in peccatoribus nisi p dei prouidentiam.
 Calydon:civitas in græcia.
 Calmum clarissimum.
 Calones negotiatores nauiculæ uel cellæ militū
uel homines qui ligna militibus portant nā græ
ci lignum cala dicunt.
 Calon oppidum ethruriæ.
 Calones etiam dicuntur cothurni genus calciamē
torum.hic calo.
 Calopodie forme sutorū dictæ a calo : id est ligno
& pede.
 Calpe in ultimis finibus oceani mōs:qui dirimit
europam ab affrica.hispaniæ promontoriū pars
europe.
 Calta genus floris uel herbæ uiola.
 Caltudia dies festus.
 Caltulum uinculi genus:uel ubi mortui feruntur
a coacto loro dictum.
 Caluaria:ab ossibus caluis dicta per defectionem
& neutraliter pronunciatur
 Caluariæ locus dictus:q in eo damnati capite trū
abantur.
 Columniari:causari:præpedire.accusare falso a cal
uendo.i decipiendo dictū cōe antiquitus.
 Calumnior tibi & te inuenitur.
 Columnnia accusatio falsa:crimen falso obiectum.
 Caluere.amare concremare:frustra decipere.
 Caluitur:frustratur.moratur.decipitur.
 Caluo uis inde cauillo pro caluillo.
 Caluus capillis leuiatus & rasus:inde caluicium:
id est dissipatio.
 Callica:gemma turidis coloris.
 Callus:densa cutis.
 Calx cis:inde calcar.
 Calx calcina lapis est inde calculus diminutiuē dī
 Calx cis lapis coctus:aqua accendit oleo extiguit
 Cam interpretatur callidus filius Noe fuit.
 Cama lectus breuis.
 Camasus amphibalus.
 Cabio bis campsi ponit carisius:& a græco esse uī
kōlūt̄ ūō:unde & cāpsō as solebat antiqui dicere
certo pugno:iter inchoo:uel flecto latenter aufe
ro:mō uero cābire p commutare dicimus.
 Camba:inflexa:tortuosa.
 Cambuta: sustentamen uel baculus flexus pedū
uel crocia.
 Cambre:nomen fabulæ.
 Camera a curvitate dicta:est enim uolumen itor
sum respiciens camus enim græce curuus dicit.
 Camera q̄si camura.i.curua dicit lapidea domus.
 Camedracontes genera serpentium.
 Came laucus:uestimentum papæ.

Camella:herba quedam.
 Camelon quasi lacerta est quadrupes in ignē mil
sa non ardet sub aspectu mutat colorem.
 Camellus οκταυηλος dictus q̄n oneratus: ut
humilis fiat:acubat:qa græci chameχαι dep̄s
se humili humile dicunt: siue quia cauus est dorso
 Camellus funis nauticus.
 Camellus significat diuitem saeculi onustum uel
distortum.
 Camelopardus dictus quia camello: & pardo si
milis sit.
 Carmelons:cardus sylvaticus.
 Camera ciuitas siciliae:inde camerinus.Vergili.
 Camerini dicunt a qbusdā qdā habitatores eden
i.paradisi sanctissimi hoies uiuunt annos.cxx.
 Camene musæ a canendo dicitur quasi canentes a
mœnæ:uel amœnum canens melos.
 Cameunia:stonæ lesti.
 Cameunia:uigiliae:in hyeme.
 Camedrios:herba breuis.
 Camilla:sacerdos fuit.
 Camillus:minister sacrorum.
 Camœnielos:herba.
 Caminus græce fornax a caumate dicitur.
 Camipetos:herba hanc latini cucurbitatē uocant
q̄ ex parte odorem cucurbitæ ferat.
 Chamis lignum sine ferro:quæ cantum dicitur.
 Camisia dicitur q̄ in his dñs in chamis.i.lectis no
stris siue q̄ prius fiebant a canabis.
 Camisium uestis sacerdotalis usq ad talos . unde
& talatis dicitur:dicitur uero a similitudine cami
sia quotidianæ:quia de lino sit stringēs superio
ra & inferiora:& significat munitionem cogitatio
num & operum.
 Chamos græce curuum.
 Chamos idolum moabitarum.
 Campania:prouincia italiæ:habet terras toto an
no uernantes.
 Campanum:genus æris a campania.
 Campage:calciamenti genus:quo utebantur dia
comes romani:uel quibus a pontifice licentia da
retur:careris uero non.
 Campanus morbus similis lepræ:qui i campania
nascitur.Campanus a campania sicut hispanus
ab hispania.
 Campana pōderatlo.hæc tñ duas lâces nō habet
sed est nigra signata libris & unciis uniuicq aut
ponderi certus est modus p̄priis nominibus de
lignatus dicta quia prius in campania reperta est.
 Campester in campo se habēs.Priscia.hic campe
ster uel hic & hæc campestris & hoc campestre.
 Campestria succinctoria dicta:q̄ hi qui in campo
contendunt his genitalia tantum operiūt: hæc
& perizomata dicuntur.
 Campitum:fundus qui in campo est.
 Campus loci spatium & planicies.dictus græce
breuis sit pedibus.i.humilis non montuosus.
 Campi significat sanctos uel diuinas scripturas:
quia pastum animalium præbeant: interdum la
tam uiam:quæ dicit in interitum.

Campsare:iter flectere.
 Camura curua:inde camera dicitur.
 Camius apud hebreos mensis quartus.
 Canis genus freni dictus & sit breuis.nam cha-
 mo græce breuis.
 Canaam interpretatur motus eorum siue zelus:a
 quo afri & phœnices & cananeorū.x.gentes ipse
 est filius cham.
 Cana uetus fortis sancta religiosa dicitur autem
 canus cana canum:a candido inde canies.
 Cannam ueteres dixerunt arundinē.Sciendum
 tñ quod de lingua hebrea nomen sumpsit quod
 est calamus cana sylvestris coma artūda uel sagit-
 ta:inde cannetum.i.arundinetum.
 Canabum a similitudine cannæ dictum:siue a græ-
 co canabos:quod idem est.
 Canalis dicta:& cana sit in modum cannæ melius
 est forminiti generis:
 Cana:mala.
 Cananæ interpretatur uelut commotio.dicti a
 chanaan.
 Cananæus interpretatur possidens siue possessio-
 ita est dictus simon a uico cana:ipse est zelotes.
 Cana uiculus galileæ.
 Canabs a similitudine cannæ:hæc canabs bis ge-
 nus herbæ:unde pannus efficitur uulgo.
 Cancaton:canna alba.
 Cancer forceps:aut ulcus ad similitudinem cætri
 animalis:canceris debet facere.
 Cancer cri masculinum animal & hoc cancer can-
 ceris de morbo antiqui dicebant:
 Canceromata:apostē:ta:retrogradiētia ut cancer.
 hoc cancer ris.morbus.hic cancer cancri.āīl di-
 etus:qui a intestina in modū concharum habet.
 Cancri uero domus cancer dicitur.
 Cácer siqñ ostreū diptycū suū ad solis radios ape-
 rientē inuenit clanculum se immittit ut cōclu-
 sionē impedit:et inter uiscera depascit.
 Cancer est quartū signum dictus qā cum ad eum
 sol uenerit:retrogradit in modum cancri.
 Cancrarium quasi putrescat:ipsum est cancer.
 Cancellare concidere forare.
 Cancelli ligna subtilia in transuersum facta i mo-
 dum ratis:nunc uero & de lapidibus sunt.
 Cancellarius qui in cancellis primus est.
 Cácellus catorum excellēs locus:unde cællarius
 Cancros græce milium.
 Cancri cancelli.
 Candauia mons epiti.
 Cádea a cædeo cädēs:sicut suadela a suadeo es.
 Candelabrum a candela:quam sustinet dictum.
 Candeo es ui candidus sum uel ignitus : uel fer-
 ueo neutrum.
 Cádido uero cädidaui actiuū.i.cädidum facio.
 Candidus quasi candori datus studio : Nā albus
 natura est.
 Candidus sine macula.albus cum pallore.
 Candes uasa fictilia.
 Candius uestis regia.
 Candetū galli appellant spatium centipedum.

Caneo nes canul:inde canesco.
 Canetum inter nigrum nitidumq̄ colorem
 Cannæ uicus apuliae:in quo consulibus paulo &
 uarrōe ânibal româos uicit:& ex annulus aureis
 eo& qñq̄ modios ipleuit quos carthaginē misit.
 Canere dicere.carmine respondere modulari uel
 uaticinari.
 Cania prouincia græciae.
 Canistæ furfures.
 Canis a græco dici uide:apud illos enim cyō cy-
 nos κύων κυνός dicit:licet quidam a canore la-
 tratus dictum existiment:hic & hæc canis cuius
 diminutiuum canicula facit.
 Catulus autem fit a catus:quod a cane per deno-
 minationem assumitur.
 Catellus uero a catulo.
 Canis significat diabolum iudæum uel getilem
 & in alia parte procuratorem ecclesie pro cōsu-
 tudine latrantem.
 Canis terrenū animal & marinum piscem & cæle-
 ste sydus significat equiuoce.
 Canicula uel canis nomē stellæ:quæ uicina tauro
 quæ & syrius dicit:astiuis mēsibus medio cētro
 cæli ē:& dū sol ad eā ascēderit duplicatur calor:&
 dissoluūtur corpora:unde canis dicitur corpora
 morbo afficiat canicula annum suum qui cyni-
 cus dicit cōplet annis.M.ccclx.& quater.ccclxy.
 Caniculares dies sunt.lxiii:i in quibus molestæ
 sunt purgationes a tertio idus iulii usq; in idus
 septembbris
 Canibus nihil sagacius.plus.n.sensus cæteris aia
 libus.habent naq; soli sua nomina:recognoscunt
 suos dominos diligunt.dominorū testa defēdūt
 pro dominis suis se morti obiiciunt uoluntarie cū
 eis ad prædi currūt dominorū.corpora ē mortua
 non relinquunt:hoq; postremo natura est extra
 homines esse non posse.
 Canes albanæ terræ ingentes sunt tantæq; ferita-
 tes:ut tauros præmant:& leones perimant.
 Canini dentes sunt qui in uigesimo anno existūt
 uel fortes inter præcisorēs & molares.
 Canier leo.
 Canisater iustum.
 Canistrū fixis cānis cōtexit.unde & dicitur.
 Canicies senectus:qsi cādices a candore dicta.
 Cano mensis ianuarius hebraice.
 Cano nis.cecini cōponit:inde succino.occino:cō
 cino:quæ tamē in ui faciūt pteritū.secundū uero
 quosdā in ni inde canēs cātus:cāturus canendus
 cātor cantrix.cantio.cātlena frēquētatiua canto
 & cantito.concinnus quoq; inde componitur.
 Canō græce regula.cōsuetudo cōprobata siue in
 stitutio:inde canonicus:idest regulatis:
 Canopus oppidum ægypti a canapo gubernato
 ce menelai dictus.inde canopeia ægyptus dicit:
 Canopos sydus clarum inde lucet.
 Canorus ra:rū.suavis.dulcis cātus gratus a cano.
 Canosia:nomen stellæ fulgidæ.
 Canopeū rete subtilissimū.quo repelluntur culi-
 ces & muscæ circa lectulos dormuentium.

Cantare est tñ uoce uel clamoribus insonare. Cä
 nere aut modulari: interdum uaticinari.
 Cämare corde. psallere operibus domino. Augu.
 Canticum est vox cantatum in lætitia laus.
 Cäticum psalmi ē. cum id quod organum modu-
 latur. postea cantans eloquitur.
 Canticum cäticorum hebraice syrasitu dictū quod
 omnibus canticis præferatur.
 Cantor dictus quod uocem modulatur in cantu.
 Cäulena cantus lenis: cantici conpositio.
 Cantarida uermis terrenus.
 Cantara corbes. cuna. uel cerostata uasa ecclesia-
 stica.
 Cantharus uas quoddam cum annis. græcū est ut
 quidam dicunt: uulgo butribus dititur. dicitur
 tamen a cantando.
 Cantharus uas uinarium uel animal.
 Cätarum camera domorum.
 Cantarius uel cätarinus equus castratus.
 Cätarinum genus ordei. i. exaticum.
 Cautus ferrum circū rotas uel ligna uulgo cauil-
 la secundæ declinationis est. pro canere uero
 quartæ.
 Cantabries tenuissimæ aquæ.
 Cätabris similis passio infirmitas
 Cätaber populus hispaniae quidam & uascones
 cum exquis armis: quos uicit augustus.
 Cantabri gens hispaniæ: a uocabulo urbis & iberi
 amnis: cui insidunt appellati.
 Cantes p̄prie sunt fistulæ quæ sonus artem mu-
 sicam edidit. deæ quoq; cantes dicuntur.
 Cätabarum far caninum: quo canes pascuntur pur-
 gamentata tritici.
 Canus na. num. a cädido dictus: unde canicies ca-
 neo & canesco.
 Canus equus qui ex cädido & nigro est:
 Canusium oppidum in uberrimis locis est: unde
 caulinus na. num.
 Caonia regio in Epiro a Caone filio Priami dicta
 sic: quem frater eius helenus iniçiter interfecit.
 Rat hinc postea possidens ex eius nomine uocauit
 hec prius molossia a molosso filio pyrrhi.
 Chaos confusio regi: chaos græci dicunt materia
 cœli & terræ confusam.
 Cappadocia regio a ciuitate eiusdem nois dicit. hec
 in capite syriae sita ab oriente armeniâ tagit: ab oc-
 casu asia minoré. ab Aqlone mare cimercium: &
 temystrios capos: quos habuere amazones a me-
 ridie uero taurû monte: cui subiacet cilicia & isau-
 ia usq; ad cylicum sinum: qui spectat contra insu-
 lam cyprum.
 Cappadoces a mosoch filio iaphet orti sunt: unde
 urbs meleca dicitur apud eos.
 Capa dicta q; capitis est ornamētū: uel quasi capi-
 at totum hoīem: uel duos apices ut. k. habeat.
 Capana a rusticis sic dicta q; unū tm capiat: idem ē
 & tugurium uel domus.
 Cappatis. ge. fœ. fructeti genus similis lentisco dī-
 eta quod habeat in summitatibus rotunda semi-
 num capitula.

Cappa a græcis dicta nobis. k. littera latinis super
 fluas.
 Capere interrogare contrahere. inde caperatum
 contractum. rugosum. rigidum. erectum.
 Capareus promontorium isulæ eubœæ: ubi græ-
 ci naufragauerunt.
 Capedo spatum ut inter parietes a capio pis. id est
 componitur inter capedo.
 Capedo inter uallum. cuta. ardor.
 Capedines animalia dicta q; manu capiantur.
 Capedulum uestimentum capitum.
 Capella: diminutiuū ē a capra. capella uero pro ec-
 clesia dicta quasi capiens laus. i. populū uel laudē
 uel quasi capâna quia paucos capiat.
 Cape accipere. actuum est inde dicit captiosus ca-
 pax cior simus. citas & capulo as inde copula. di-
 citur ē frequētatiū capto as. capabilis cōponit
 īcepto as. deriuat capitus. capta prū. a quo captiuus
 ua. uum. captiuitas. captura. capulus. caput. unde
 capito onis. capitaeus capitalis. capitolium. capi-
 tulum. capitellū capitularis capucū capister. accu-
 men capillus a quo capillaris. capillatura. corona-
 na unde corono as. cōponit biceps. triceps an-
 ceps præceps. inde præcipitiū & præcipito as. cē-
 triceps. occiput sincipit cōponit p̄cax p̄critis p̄-
 cus. i. insecutor mulier. carcer. unde carceratus:
 carceratus cōponit. cathena cathella cathēatus
 ta. Muscipula muriceps modicus. cap capra. ca-
 pella caprarius capreus capriolus capricornus ca-
 pella pro ecclesia q; si capiens populum. uel laudē
 pro laude uel populo. capus campestris compo-
 nitur capicola capigena. capana priceps. pricipiū
 participio. participatio participator. trix. occupo-
 pas. municipes municipiū reciprocus reciproco
 reciprocas catus. a quo reciprocatiū reciprocabi-
 lis intercapo pedita māica princeps. unde pri-
 cipior caparis. mācipio. inde mācipium. anticipio
 aticipator aticipatrix. Faux. inde suffoco. crux cru-
 cio excrucio. forceps. Cælum cælitus cælestis. cæ-
 licus: cōponit cælicola cælebs calyptra excelsus
 p̄cipuū. principiū: accipio. acceptio acceptor trix.
 Similiter excipio incipio: cōcipio p̄cipio uel præ-
 cipio recipio itercipio anticipio decipio. suscipio
 furca furcifer.
 Capenas pro capenatis. huius capenatis. commu-
 ne eis & gentile.
 Capera oppidū uicinū Romæ iuxta fôtē egeriæ.
 Capessere libenter accipere. obaudire. desiderati-
 um a capio.
 Capesso is capessui & capessi.
 Capetoleos december mensis.
 Caper a carpensis uirgultis.
 Cap fructus manuū uel curuati sūt Ita hebraica.
 Capilli dicti quasi capitis pili.
 Capillus ueneris dictus q; post allopecia αλλεια
 ται δα lapsos capillos recreet herba est.
 Capillare concidere.
 Capillamenta sumitates arborum.
 Capito nis proprium a capite deriuatur.
 Capistrum a capite iumentorum dictum: quod

- caput stringat.
Capis pis. fœmininum. est diminutiuum eius capidula genus est pontificalis uasis.
Capis & canycus principes troianorum.
Capitatum quod caput habeat.
Capitas:amplitudo:a capiendo.
Capitalis astutus.uersutus superbus.
Capitale caput pecuniae.
Capitis diminutio.i.prioris status pmutatio que sunt tres maxia.media.minima. Maxia est .cum libertas & ciuitas amittitur:ut deportatio cū exultat. Media in qua ciuitas amittitur:sed retinetur libertas:ut in latinas colonias transmigratio. Minima autem cum nec ciuitas nec libertas a mittitur:sed prior status iminuitur:ut adoptio:mercennarius miles alterius & cetera.
Capicelus taxatio possessionum: uel qui caput suum deducit ad censum ad honore. ad diuicias.
Capitecensus corona quæ capite geritur.
Capitiū summa tunicae:capitis forame in ueste.
Capitilaiū dies palmae:qa tūc moris erat laudā capita infātium propter futurāunctionem.
Capitolium Romæ uocatum:q̄ fuerit romanæ urbis caput.
Capitolinus capitolio seruiens.
Capitella dicta. q̄ sint columnarum capita: græcē epystilia.
Capitulum diminutiuum a capite:inde capitellū. item & diminutiuum.
Capitulū q̄ uulgo capitulare dicit: idem est.
Capitulū dictū quasi alterius sententiæ caput.
Capitulum est breuis multoq; cōplexio:sic dictū quia breuiter capiat totā summam.
Capitula librog; dicta:q̄ breuiter capiant & contineant aliquā sententiā: siue q̄si caput & titulus maioris scripti unde clericorum capitulum dictum q̄i capitulo ibi exponātur,
Caplosus:elisus.
Caplum funis a capiendo dictū:q̄ eo indomita iumenta comprehendātur.
Capo uulgo dicitur gallus castratus.
Capo uel capus ex gallo gallinatio fit castratus.
Caprificus arbor appellata q̄ parietes qbus nascit carpit. Alii caprificum putant dictum:q̄ ficus arbor eius remedio fœcundetur.
Caprificus infœcunda arbor in saxis monumbris nascitur.
Capreoli q̄ capiant arbores : sunt enī cincinni siue uncioi:quibus se innectere & suspendere solent arboribus uites:ut sine lapsu fructus sustineant suos.
Capros & capras acarpēdis virgultis dicunt: uel q̄ captent aspera.
Capreæ sūt ibices quasi auices : eo q̄ ad instar aiuum alta petant:hæ si quādo aduersitatem præserint de altis cacuminibus se p̄cipitantes suis se cornibus recipiunt illæfas.
Capra domestica. Caprea uero siluatica dicta : q̄si capiens arduas:cuius filii capreoli dicuntur.acutum uisum habet herbas eligit quas comedit.ad alta nititur.fidem significat capreæ interdū significat iustos ex gentibus.
Capricornus decimū signū cuius figurā aiunt a loue iter sydera locatae:eo q̄ a capra sit ipse nutritus.
Capra amaltheon louē puer dicit nutritissi unde cum geminis hædis dicit in cælum delata.
Capricornus ni secundæ declinatiōis quis cornu sit quartæ:signū est in cælo:cuius cauda ī effigie piscis format:ut in extrema sui pte pluuias desūgnemus:altera parte hircus simulatur.
Capreæ sunt quædā insulæ uel ciuitas cāpaniæ.
Caproriæ nubile castrum uiennensis regionis.
Capronæ:iubæ equorum.
Capsa urbs In scenicia.
Capsax:sextiorum.xii.
Capsit:lædit cepit.
Capsō:capiro.
Capsus carruca undiq; coniecta quasi capsæ.
Capla dicta q̄ capiat inde:atq; cōseruet aliquid.
Capsella diminutiū:inde captio:dolus : insidiæ coniuratio:conspiratio:consilia.
Captare.frequenter capere.
Captatio:rumor aura popularis.
Captiuus quasi capite diminutus:qui ab ingenuitatis fortuna excidit.
Catus.i.musio dictus:eo q̄ acute uideat in nocte.
Capua urbs cāpaniæ:quā capys rex albāorum cōstruxit:unde & dicit:uel q̄ omnē uitæ fructū terra eius capiat.hæc inter tres maxias Romā & catthaginem numerata est.
Capus:falco quis:a capiendo.
Capularis:senex cōtiguus morti : uel reus capulo ferri dignus.
Capulus dicit:uel q̄ caput est gladii: uel quia ibi capitur ad tenendum.
Capulus locus in quo mortui feruntur .dictus q̄ super capita hominum feratur.
Capulum:funis unde indomita capiuntur.
Caput dictum q̄ capiat cunctos sensus.
Caput mentē significat:quæ est caput animæ.
Capis masculinū rex albāorū :qui capuā cōstruxit.
Carra ciuitas mesopotamiae: pluraliter hæc carrae.
Carabrio genus animalis muscæ similis.
Carabus nauicula discurrens in pado.i.linter. ē aut ex uimine & corio
Caracalla:cappa.
Caractarismos informatio uel descriptio futurorum cum quadā illusione.
Charactera stilus.
Character ferrum colorati.quo notæ pecudibus inuruntur.Character autem græce latine forma dicitur.imago uel effigies.
Charaxere:exinanire.scribere.
Caraxatum.i.scriptum.
Charaxia:exinanita.
Characteriæ sūt synodiæ locutioes:sicut dicit dominatus:quas græci characteras dicunt.
Carracutiū uehiculum altissimarum rotarum q̄si carrum acutum.
Caradriō avis tota alba cuius interiora oculos ca-

liginosos curar: si uiuere debet iſirmus appropin
 q̄ illi uero mori: fugit ab eo. p medias noctes i
 medio sublime celi dicit uolare: significat xp̄m.
 Carbasus lini species molissimi: & candidissimi:
 sed nūc pro uelis ponitur. nullo humore corruptum
 pitur: nulla acetate uincitur.
 Carbasa uela de carbaso lino. Carbasus pannus.
 Carbo dictus: q̄ careat flama: cum pruna extinta
 fuerit: carbo vocatur.
 Carbunculus gemma dicta: quod in ortu suo ru-
 bet ut ignis: post niger fit ut carbo extintus. hu-
 ius genera sunt multa.
 Carcamis nomen loci ciuitatis.
 Carcan & calano catfath & emath ciuitates sunt in
 oriente.
 Carcer a coercendo in singulati hominum: in plu-
 tali equorum custodia: unde carceralis carcerari-
 us carceratus. Vit: tamen ruunt effusi carcere cuc-
 rus. Est autē undecunq̄ cancer arcens.
 Carchesia pocula a loco carchesi uel spelunca.
 Carcaridus: amnis armeniæ.
 Carcedonia gemma.
 Cardemon agryon. i. nasturcium agreste.
 Cardia græce cor.
 Cardia cordis passio: cum formidabili metu uino
 sanatur.
 Cardia inde cardiacus morbus est.
 Cardies celi extremæ partes axis: dicti q̄ sicut
 cor uoluatur.
 Cardo una pars ostii: ubi uertitur.
 Cardea: dea cardini præficitur.
 Carduus: genus herbæ spinosæ.
 Cardi sunt quasi ferrei pectines: quibus homines
 laniantur.
 Carduelis avis: dicta q̄ carduis & spinis pascitur:
 idest acanthis.
 Carex herbæ acuta uulgo lisca. caticis corripit pe-
 nultimam.
 Carectū locus herbæ caricæ plenus locus spinosus.
 Careratores: idest lanarii: q̄a carariunt. i. capiunt
 uel diuidunt.
 Carenis: pastor. acaria. i. pane.
 Carenum dictum q̄ feruendo parte careat. tertia
 enim parte musti amissa quod remæt carenum
 est cui contraria est sappa: quæ feruendo ad terti-
 am descenderit.
 Cartere: non habere: unde cariturus.
 Careor pro careo antiquitus.
 Careores rui cassum cassu: quamuis cariturus ra-
 rum faciat.
 Cario filum species pigmenti.
 Carians putrescens.
 Cariet inueterascit unde caries.
 Caria prouincia Asia minoris: quā hermus fluui-
 us discernit a phrygia ragione.
 Charvbdis mare uertiginosum i sicilia dicta græ-
 ce q̄ gurgitibus occultis naues absorbeat: ter in-
 die stringit fluctus & ter uomit.
 Charybdis charybdis causa alternitatis.
 Carybdis uorax fœmina fuit: quā hercules in

mare præcipitauit quia boues eius furata sit.
 Carycacos a copia nominata: sunt enim uiginti
 uel triginta fructus fici in una massa.
 Carentes illudentes.
 Caries putredo uetus uel ossa. Caries dicta q̄
 eueniat lignis uirtute carentibus.
 Cariosum inde idest uetus sum.
 Carentilmos tropus quo dura dictu gratius pro-
 ferunt: ut interrogantibus nobis nū aliquis nos
 quæsierit: respondeat bona fortuna unde inteligi-
 tur neminem nos quæsisse.
 Carina mediū nauis a currēdo dicta quasi curtina.
 Carinus quasi carens Noy nō v. i. sensu.
 Carinus gratiosus: αποτησ χαρισσα. gratia.
 Carinator: maledicus. conuiciator.
 Carinates: argutantes.
 Carisa uetus lēna percallida: unde infallaces ancil-
 læ catarisæ appellabātur.
 Caristo as taui: Galeatus fulgeo.
 Charistia dies inter cognatos festus.
 Charisteum marmoris géus uiride dictum q̄ gra-
 tum sit sculptoribus gemmag: eius enim uiridi-
 tas reficit oculos.
 Carytos ciuitas in græcia euboea: ubi strictum
 est mare.
 Carismata: dona spiritualia. gratiarū donatiōes.
 Carisma huius carismatis.
 Charite dicunt græce tres unius nois ut alii putat
 credendum tamen magis est hesiodo qui illas in
 theogonia nominat in hæc uerba.
 τρισ δε δι εύρυνομυ χαρι τασ τέκε χαλλι
 ωριους.
 ωλεανδου Κούρη ω ολυμπα τόνει Σοσ εδού
 σαι.
 αγλατηιχαι ευφρδσ υνει θελιηι τερατε
 ινσω.
 των Κατιάωδ βλεφαρών εροστει βεταναερι
 χόμενων.
 λυσι μέλετ χαλδη θηταδφρυδι θεχρυδν
 ηται.
 Latine sic uerti ipsi uersus possunt.
 Trisq; ioui charitas præstanti corpore nata.
 Oceanu tulit Eury nome. si nomina quæris.
 Aglaie prima: Euphrosyne Thalie q̄ sequuntur.
 Ex oculis pulchrum aspiciunt intentius harum.
 Syderi irrorat amor lascivius ocellis.
 Catix herba acuta sparto similis.
 Carit. patet. manifestat.
 Carmelus qui hebraice chermel dī mons ē in con-
 finio palestinæ atq; phoenicis. sed nō ille de quo
 nabat carmelus. ille. n. est mons galileæ.
 Carmelus cognitio circūcisionis interpretatur.
 Carmelum maris proprium loci.
 Carmâni populus uersus meridiē remotissimus.
 Carmi interpretatur uinea mea.
 Carmentis ipsa est Nicostrata mater Euandri di-
 cta q̄ carminibus futura prædiceret. hæc primū
 litteras repperit latinas postq; cum filio de Arca-
 dia uenit ad Italiam: a qua carmentalis portaro-
 mæ dicta est.

Carmos nouem per mensis.

Carmen uocatur quicquid pedibus continet di-
stum q̄ carpit pronuncietur: unde purgantes
lana qua dilcerunt carmine dicimus uel ide dī:
q̄ qui illa canerēt mente carere existimabātur.
Carminū uarietates apud boetū. xxi. sunt. Pri-
mū genus est elegiacū: qd̄ cōstat primo uersu he-
roico secūdo prima pōtimemeri heroica secunda
dactylica: ut hic: Carmina q̄ quondam studio flo-
rēte peregi: Flæbilis heu mōestos cogor inire mo-
dos. Secundū dactylū tetramet̄: quod cōstat spō-
dæo: dactylo. catalepto. Item dactylo: spondæo: ut
hic. Heu q̄ p̄cipiti mersa, p̄fundo. Tertiū quod
constat primo heroico: secundo almanio dactyli-
co tetrametro a catalepto. i. quattuor pedibus da-
ctylicis nulla remanēt syllaba: ut hic. Tunc me
discussæ liquerunt nocte tenebrae: Luminibusq;
prior rediit uigor. Quartū ponit faleuticum con-
fitis spōdæo dactylo tribus trocheis ut hic. Quis-
qs cōposito serenus æuo. Qūtum anapesticū pin-
darica principaliter cōstat anapæsto. recipiunt tñ
frequēter spōdæu: uer raro, p̄celematicū: apud
comicos aut & dactylū: sepiusq; cū ultima supeſt
syllaba in duas soluitur breues ut hic. Ostelliferi
cōditor orbis. Sextū glyconiū: qd̄ cōstat spōdæo
choriābo pyrrhichio: ut hic. Cum phœbi radiis
graue: & hæc. Fœlix q̄ potuit boni: & itē Vela na-
rii ducis. Septimū est dactylicū dimet̄ catalepti
cum: cui nomē ē adonio. ut Nubibus atris: uel sic
Quisq; uolet perennē. Octauū genus iambicū ē
hiponaftiū constas trimetro catalepto. Iābica ue-
ro metra imparibus qdem locis possūt recipere
iābum & tribachin & frequenter apud comicos
anapestū it. a tñ ut multo breuium iūctura uite
huiusmodi metru disporit hoc mod̄ hæc cum
supba uerterit uices dextera. Quisq; p̄fūda men-
te'uestigat uer. Nonū est asclepiadeum: quod fit
spondæo & duobus choriambis pyrrhichio siue
iābō: cui & p̄egratiū subicit cōstantis spon-
dæo dactylo spōdæo: ut hic. Si quātas rapidis, fla-
tibus incitus pontus uersat harenas. Decimū est
saphicum: quod cōstat trocheo spondæo dactylo
duobus trocheis. Miscurit autem huic secundum
semper uersum gliconiū de quo supius dictum:
ut hic. Cum polo phœbus roseis quadrigis: lucē
spargere cōperit. Undecimū est iambicum ana-
creontiū: q̄ l̄ cōstat dimetro catalepto: cui secun-
dum uersum supposuit pheregurtiū: quod pau-
loante cōmemorauit: ut hic. Quisq; uolet perennē
cautos ponere sedē. Duodecimū anapesticū
parthemia cū est: qd̄ cōstat dimetro catalepto ut
hic fœlix nimiū prior etas. Tertiū decimum sa-
phicū continuatiū: ut hic. Vidimus q̄ tas dederit
ruinas quis id dimetro adonio terminauerit sic
Sydera donat. Quartūdecimū iambicum archilo-
chicū cōstantis dimetro catalepto. ut hic. Quicun-
q; sola mēte p̄cipiti peti summāq; credit gloriā
Quintūdecimū phaliscum cōstantis tribus dacty-
lis & pyrrhichio: ut hic. Qui serere ingenuum uo-
let agrum. Sextūdecimū iambicū archilochiū

cōstantis trimetro acatalepto: ut supra memorauit
cui mixtum elegiacū: ut supra exposui cōstantis:
ut hic q̄ quis fluente diues auri gurgite. Non exple-
turas cogat auarus opes. Septimūdecimū phaleu-
ticū. posuit. subiectq; ei dactylū archilochiū tetra-
metrum catalepticum: ut hic q̄ quis se tyrio supbus
ostro: comeret & niueis capillis. In quo tñ quo pro
spondæo siue dactylo impibus locis trocheū repe-
ties. Duodecimū dactylū alomaniū cōstantis
trimetro hypercatalepto. hypcatalepticus autē uer-
sus est: cui syllaba supereſt habetq; subiectum sibi
pheregrium: qd̄ ita cōstat: ut supra memorauit
spondæo: dactylo spondæo: ed in loco p̄ximo p̄
prio spondæo ē ubi anapesticū contra regulā in tē
timetro traditam iuenimus: ut hic. Omne hoium
genus i terris simili surgit ab ortu. Unde uicesimū
iambicum anacreontiū cōstant dimetro catalepto
eodē semper repetito: ut hic. Habet hoc uoluptas
ois uicesimum asclepiadeum: cuius supra regulā
posui habetq; subiectum sibi iambicū archilochiū
dimetrum & acataleptū ut hic. Heu quæ miseros
tramente deuios abducit ignorantia. Primū & vice
simū heroicum hexametrū recidiens locis omni-
bus dactylū siue spondæu uel trocheum: ut hic O
qui perpetua mundū rōne gubernas. Secūdū & ui-
cesimū dactylium alomaniū cōstant tetrametro
acatalepto suppositumq; sibi habet iambicū archi-
lochium. de quo antedixi: ut hic. Sunt: & n. p̄næ
uolucres mihi quæ celsa cōscēdant poli. Tertium
& uicesimum trochaicū alomaniū cōstant dimetro
acatalepto: sane metra trochaica locis iparibus tro-
cheum tribrachum & nōnunq; dactylū paribus cū
supradictis tñ etiam spondæu & anapestū recipiūt
huic generi subdidit boetius de quo supradictum
est feregatium: quod p̄ spōdeo iterū recipiat ana-
pestum ut hic. Quos uides celsos sede soli culmie
reges: Quartū & uicesimū est faleutiū habēs subie-
ctum elegiacū: ut hic: Quid tantos iuuat excitare
motus & propria: s. tū sollicitare manu? Quintū &
uicesimum est mi. tū uariis pedibus: quod incertū
est quo debeat censeri uocabulo. Aut. n. dactylium
adonium quod p̄ dactylo uel spondæo anapæstu
recipiat. Aut dactylium archilochiū terrametrū: qd̄
itē p̄ spondæo siue dactylo anapæstu indifferen-
ter admittat. Nā anapæsticū ratio sentite dissua-
det: quando tam spondæo uel dactylo q̄ anapæsto
sit compositū: ut hic. Si uis celsi iuri tonantis quæ
nam discors fœdera reꝝ. Sextū & uicesimū archilo-
chium cōstantis tetrametro catalepto: ut hic puro
clarum lumine phœbū. Septimum & uicesimū ar-
chilochium cōstantis tetrametro catalepto bucolico-
& tribus trocheis. Tetrametrū aut̄ bucolicum ē cū
quartus pes dactylus eit: qui partem finiet oratōis
Quod apud boetū genus ultimū iuenitur: eiusq;
initium est. Quā uariis terris aialia permeant figu-
ris. Obserua aut̄ qcunq; legeris finalē syllabā in oī-
bus metris idifferēter accipi. Dimet̄ ergo uel tri-
metrū uel tetrametrū in metris iābiciis trochaicis &
anapesticis p̄ duplices: i. reliq; p̄ simplices cōputat
Carminū quoq; uarietates. xix. sūt in oīs horatii

Prima oda ē monocolos id est cantus unius mēbris
Nā uersus asclepiadeus q̄ dicit: cōstat spondæo &
duobus choriambis & pyrrhichio uel iābo. usus ē
aut ac metri compositione his tribus odis. Mecae-
nas attanis ædite regibus. Exegi monumentū ære
perennius. Donarē patheras grataq̄ commodus.
Asclepiadeus dictus ab asclepiade poeta. Secūda
oda ē dicolos tetraphos. i. catus duobus gene-
ribus metri compositus a quarto facta replicatiōe
habet. n. tres primos uersus similes: quibus nomē
ē saphicum: & constat trocheo spondæo dactylo &
duobus trocheis. Quartus uero qui adonius dicit
constat dactylo & spondæo. usus est hoc metro in
xxvi. odis. Iam satis terris niuis atq̄ diræ Grādinis
misit pater: & rubetē dextera sacras iaculatus arces
Terruit urbem & cetera Mercuri facūde. Quem
uile potabis. Integer uitæ: partius iūctas. O uenus
poscimus sit quid. psicos odi. nullus argento. Ne
sit ancillæ. Septimi gades ulla si uiris. retius ocium
Martis. mercuri. nate herculis. faune. Non uides
montium. Impios. pindar. Diues ē mihi phœbe.

Tertia oda est dicolos distrophos. i. dupli gene-
re metri scripta a secundo facta replicatione. Nam
prior uersus: qui glyconius dicit constat spondæo
coriābo pyrrhichio siue iambo: Secundus asclepia-
deus dicitur. qui in primo dictus ēst: usus est hoc i
. xii. cantibus. sic te diuina potens cypri. sic fratres he-
lenæ lucida sydera & cetera. Dum tu lydia mater
sæua & thuræ. donec gratis: uxor pauperis. Quan-
tum distat in tactis opulentior quo me festo inter-
missa quem tu meo. Quarta oda est dicolos di-
strophos: primus enim uersus dicit archilochius
cōstās tetrametro heroico & tribus trocheis extre-
mo uel trocheo uel spondæo. Secūdus uero habet
pentimemeri iambicā & similiter tres trocheos ex
tremo uel spondæo uel trocheo. Superflua ē una
syllaba: hic tñ usus est hoc metro. Soluitur acri
hyems grata uice ueris & fauoni: trahuntq; siccas
machinæ carinas. Alterno terram qnatiuit pedes:
Dum grauis cyclopum uulcanus ordens urit offi-
cinas. Quinta oda est tricolos tetraphos. i. tri-
bus generibus metra scripta a quarto facta replica-
tione: nam duo primi uersus asclepiadei sunt: ter-
tius feregratus constans spondæo dactylo & spō-
dæo. Quartus glyconius. usus est hoc metro. yiii.
odis. Quis multa gracilis te puer in rosa: pfusis liq-
idis urget odoribus Grato pyrra sub antro Cui fla-
uam religas comā &c. O nauis dianā uitas. Quid
fles o fors. Audiuer. Sexta oda est dicolos tetra-
strophos: primi. n. tres uersus sūt asclepiadei. Quar-
tus glyconius: usus est hoc metro nouies. Scribe-
ris uario fortis & hostiū. Victor mætonii carminis
a lite quā rē cūq̄ ferox nauibus. Nauibus aut eqs
miles te duce gesserit pastor. quis desiderio. Albie
nolis extremū diuis. Iam ueris. Septima dicolos
est distrophos. prior enim uersus heroicus est: se-
quens tetrametrū ex quattuor pedibus constans
& dicitur faliscus: utitur hoc his tribus. Laudabūt
alii claram rhodon aut mytilenē Te maris. Quid
tibi. Octaua est dicolos distrophos. prior enim

uersus constat coriābo & bacchij: uel amphibra-
chy: secundus uero constat ex epitrito secundo ex
duobus choriambis & hic tñ hoc utitur metro: ly-
dia dic per omnes te deos corosibarim cur prope-
res amando. Nona dicolos est tetraphos: Pri-
mi enim duo uersus qui alcaici uocantur cūstant
pentimemeri iambica & duobus dactylis. Tertius
dimeter iambicus hypercatalecticus ex duobus iā-
bis uel quattuor iambis & syllaba. Quartus pinda-
rīcus ex duobus dactylis & duobus trocheis Vtif
q̄ hoc metro tricesies quater. Vides ut alta stet ni-
ue cādūdum Soracte nec iam sustineat onus sylue
laboratē geluḡ flumina constitent acuto. O mī
uelox. Musis. natis hic tibi quid dedicatum o dina
nūc est motū Aequā: nondū. O sape: nō semp qd
belicosus ille nephaston. heu heu. cur me bacchum
in remotis. Non uisitata. Odi Angustā. Iustū desce-
de. Delecta. Heli. O nata. Cælo supinas: Tyrheni
qualem ne forte quæ cura. Phæbus. Decima ode
monocolos est. Hoc metrū constat ex spondæo &
tribus choriambis pyrrhichio uel iābo: utitur q̄ eo
ter. Tunc quæsieris nefas quem mihi quē tibi nul-
lam uare. O crudelis. Undecima ode dicolos di-
strophos est. Nā prior uersus cōstat amphimacro
& metronimo iābico: Secūdus uero timer est &
iambicus claudus. Iābicus aut uersus non solū iābi-
cū sed heroicū recipit pedē cum solutionibus suis
locis. Simparibus & tribrachim cunctis. hoc tantū
uersus est in hac. Non ebur neq; aureū meate uidet
in domo lacunar. Duodecima monocolos ē. Me-
tro cōtinetur quod cōstat ionico minore uocatur,
q̄ synaphia: & hoc metro tñ hic. Miserae est neq;
amori dare ludū. Tertiadecima dicolos est distro-
phos: nam prior uersus est heroicus: sequens hēt
pentimemeri: & hoc semel utitur. Diffugere ni-
ues: redeunt iam gramina campis. Arboribusq; co-
mæ. Quartadecima est dicolos distrophos prior
enim uersus trimeter est: iābicus sequēs dimeter
& hoc utit. ix. Ibis liburnis inter alta nāvium ami-
ce propugnacula. Beatus ille parentis lupis. Quid
me iementis quoq; rogo te qñ repostum mala so-
luta. Quintadecima dicolos est distrophos: prior
enim uersus trimeter est iambicus integer: sequēs
uero constat pentimemeri heroica & dimetro iam-
bico & hoc semel utitur: peiti nihil mea sicut an-
tea iuuet. Scribere uersiculos amore pcussum gra-
ui. Sextadecima dicolos est distrophos. Nam pri-
or uersus heroicus est: secundus & dimetro iam-
bico & pentimemeri heroica: & hoc utitur semel.
Horrida tempestas cælum contraxit & imbræ.
Niuesq; deducunt iouem nunc mare nūc syluæ.

Septimadecima dicolos distrophos. Nam prior
uersus heroicus est integer: secundus dimeter iā-
bicus: & bis eo utitur. Molis inertia cur tanta dif-
fundis in tuis obliuione sensibus. Nox erat. Oc-
tauadecima dicolos ē distrophos. Nam prior uer-
sus est heroicus: secundus trimeter iambicus & se-
mel utitur hoc. Altera iam teritur bellis ciuilibus
ætas suis & ipsa roma uiribus ruit. Nonadecima
monocolos est: quæ constat trimetro iambico nō

est: quod semel utit. Iam iam efficaci do manus sci entiae. Monocolos est: quoties oda in uno metro sine alterius admixtione est. Dicilos quae duobus metris scripta est: Tricolos & tetracolos similiter: Nota autem finali syllaba indifferenter uti & quod iambicus uersus dicitur: & si omnes spondæi sunt una tantum iambus existente sunt & alia plura: & in centimetricis rhythmus per se sine metro esse potest. Metrum uero sine rhythmico esse non potest: quod liquidius ita definitur. Metrum est ratio cum modulatione. Rhythmus cum modulatione sine ratione. Metrum dactylicum hexametrum: quod heroi cum dicitur: quod eo maxime heroum. i. uiorum fortium facta caneretur: ceteris omnibus pulchrius Celsiusque: unde opusculis tam prolixis quam succeditis: tam uilibus quam nobilibus aptum esse consuevit. Constat autem dactylo spondæo trocheo. spondeam locis omnibus præter quintum suscipit. dactylum: præter ultimum: trocheum tantum ultimo: quod tanen habet in loco spondæi: Nam. xxiiii. temporum esse debet. quam est libra plena: ut clumina multa polos radiant lumine compleant. Heroicus post homerum dictus: Nam antea pythius uocabatur eo quod appollinis oracula hoc uersu sint edita: huic familiariter adhæret metrum dactylicum pentametrum: ita ut nunquam sine eo ponatur. Quod reciperit spondæum loco primo & secundo: dactylum oibus. Catalepton in medio: & in fine ut latentur quod prius agmina facra choros. Constat autem dupli pentimemeri prima dactylica uel spodaica secunda dactylica. hoc autem & superius metrum, ubi coniuncta fuerint: elegiacum carmen uocatur quia miserorum congruat modulationi. Nam elegios miserios uocant: prior quod uersus hexameter sequens pentameter: qui suum semper debet finire sensum. Metrum dactylicum faleutium pentametrum constat spodaæo. dactylo & tribus trocheis ut Cantemus domino deo quod nostro cuius gloria cum honore posset. Metrum dactylicum saphicum pentametrum constat trocheo & spodaæo dactylo & duobus trocheis cui post tres uersus: additur semiheroicus uersus sicut ægypto peunte quodam. Mortis & densa tenebris opera: Quam dei uiui sacra gens agebat: lux erat orbi. Metrum dactylicum tetrametrum catalepticum constat spodaæo dactylo catalepto dactylo spodaæo: ut sanctus Ambrosius: Squaleat arua soli puluere multo. Pallet siccus ager terra satiscat. helyæ meritis impia saecula Donasti pluuias: nos quoque dones. Metrum iambicum senariu recipit iambum omnibus locis: Tribrachium omnibus locis præter nouissimum dactylum & anapestum locis tantum imparibus: pyrrhichium tantum ultimo. Senex fidelis prima crededi uia. Abram ueri saeminis serus pater. Metrum iambicum tetrametrum recipit iambum oibus locis. Spodæum tantum impibus Atsolis ortus cardine ad usque terræ limitem. & Ambrosius splendor paternæ gloriarum: Deus creator oium. Ia surgit hora tertia: Aeterne rerum conditor. Recipit aliquando hoc metrum etiam tribrachium locis omnibus præter nouissimum:

dactylum & anapestum impibus tantum. Gemini gigas substatiæ alacris ut currat uiam. Metge iambicum tetrametrum colopho quod anacreonium dicit anapestum duos iambicos & semipedem recipit. Age iam præcor meare comes irremotare rum trepidam brevè uitam domio deo dicemus. Metrum trochaicum tetrametrum recipit trocheum locis omnibus spodæum omnibus præter tertio curritque alternis uersiculis: ita ut prior .iii. pedes. posterior tres & syllabam: Hymnum dicat turba stratum. hymnum cantus personet. christo regi coenantes. In quo aliquando tertio loco prioris uersiculi spodæum reperies. factor cœli terræ: Carnes dictæ quia caræ sunt: siue a creando. crementu. n. sæmen est masculi: unde a græcis creas Kρεας uocatur: hæc caro huius canis antiquitus unde carnucula & carnicula. inde carnifex compunitur: cōmune antiquitus. Carnifex dicit quod carné faciat. Inde carnificium. i. macellum: unde antiqui carnifex laniator spicator. Carinos byzantinorum lingua noueber mēsis dicit Charonthis: qui & orchus græce. Charon portitor inferni: nam acherō est fluuius. Carolus nauicula in paludibus: Carulus rex fragie fuit. Carpacepulla. Carpatia nauis a carpados insula dicta: sicut a rho do rhodia. Carpatium mare inter ægyptum & rhodium a carpatho insula illic posita dictum. Carpados insula una ex cycladibus a meridie positæ: dicta propter celerem suatum ubertatem. Carpentum pomaticum: uehiculi genus. Carpenterius: qui facit carpenta. speciale nomē ē. Carpere cōsumare: cōcidere: dilaniare: diuellere. Carpim sparsim. Carpere: sauciare: ferire. Carpensus: insula hispaniae. Carpenus arbor: quæ dicitur carmus. Carpitus fundus: qui in campo est. Carpobalsamum fructus siue sæmen balsami. Carpophorus deus paganorum græce: latine dicitur frugifer. Carpocratiani hæretici a carpocrate. quod dixit christum de utroque sexu progenitum. Charta latine: græce Καρτησιον chartes: unde ē tractū. Chartaq; usus in memphite ciuitate ægypti primū inuentus est: sicut ait lucanus conficitur bibula memphitis charta papyro. bibulam autem papryum dixit: quod humorem bibat. Chera dicitur: quod carpim papyri tegmē decerpum glutinatur: cuius genera multa sunt. Chartes græce masculinum est. Charthago prius noua urbs dicitur: quæ a Dido duce & ceteris phœnicia ueniētibus. i. a tyriis in africa dicitur prius cōstructa: hæc antea dicta est Elissa post tyrus. de hinc carthago: nūc a gothis subuersa caretro dicitur. Carthago ante urbem romam. lxx. ad duos annos ab helissa condita inuenitur. hæc sexentesimo

septuagesimo septimo anno: q̄ condita fuerat: a scipione deleta est. Quæ autem nunc est ab urbe condita dc. xxii. iussu senatus reparata est. xxii. demū anno q̄ fuerat euersa deductisq; ciuium romanorum familiis: qui eam incoherent: restituta est & repleta magno ante prodigio præcedente. Nā cum mensores ad limitandū carthaginēsem agtū missi stipites terminoꝝ indices fixos nocte. a lupis reuulsos corrososq; repperissent: aliquan diu hæsitatū ē utrum romanæ paci expediret carthaginem reformati.
Carthago. ginis. inde carthaginensis.
Carteros græce: latine: durus: inde carterus latine deriuatur.
Cartallus cofinus uel canister.
Cartalus græce fiscella latine.
Cartillago ossis speciem habet: fortitudinem nō habet sicut discriminē natum & auriculæ.
Carteria sūt i cacumine arboris p̄ q̄ funes trahūt.
Carus amabilis: dilectus: unde & caritas. nam græce dilectio dicitur.
Carrum a cardine rotarum quattuor uel q̄ currēdo sonet: uel quasi currus.
Casa ē agreste habitaculū palis harundinibus uirgultisq; contextū: quibus possint tueri a ui frigoris uel caloris. Vir. atq; humiles habitare casas.
Casa hospitiolum.
Cassare: euacuare: priuare: castrare: unde cassatus: & cassabundus: instabilis: dubitans titubans.
Casso a careo res sum su. u in a fit cassō as.
Casania interpretatur uberatio.
Cascum: antiquum: uetus: uacuum.
Casdei hi sunt: qui &: caldæi nūc dicūtur a caseph filio nacher.
Casses rætia lepor̄ uel telæ araneaꝝ: a capiēdo di- etæ: cuius singularis hic cassus huius cassis facere debet: sed pluraliter tm̄ declinatur.
Caseus dictus q̄ careat sero: uulgo formaticum.
Casia hærba odorifera similis costo: unde fit casiu oleum uel unguentum.
Casia flores olentes odoris genus quod decoqtur in oleo & fit unguentum.
Casia nascitur in arabia uirga robusta corticis purei: foliis ut piperis. Est autem uirtute cynnamomi similis. sed potentia inferior: unde p̄ cynnamomi uice duplex eius pondus in medicamento admisetur.
Cassidilis pera pastoralis.
Cassis sidis foemininū est & græcū: a cuius actō fit hæc cassida.
Cassis & rætis gēus & calca dī a capiēdo uel capite.
Cassis de laminis: galea uero decorio: nā galeros corium dicitur.
Cassis a tuscis a capite dicitur.
Cassin apud scythes uix dicitur.
Casiopa insula matis magni.
Casium medicamenti gentis.
Casius mons iuxta pelusium & aliis propinquus antiochiar est. cuius uertice sol prospicitur quaerad huc uigilia.

Casleu nouember mensis: q̄ & nonus dicitur.
Caslo: q̄ postea philistiim nunc phalestini. idē & allophili. i. alienigenæ appellati sūt. hoḡ ciuitas regia est ascalon.
Caima hiatus terræ: dū rumpitur terra. unde cas mare uerbum.
Casnomia musca uenenosa.
Casnar senex: casnari series oscor̄ lingna.
Casperia ciuitas italæ campaniæ.
Caspia regna in asia sunt. quibus aditus est ad idam inter duos montes crotam & proconensem: ubi angustum est mare.
Castalius fons boetiæ sub monte parnaso musis sacratus: qui pegasus uel heliconaus dicitur.
Castanea a græco dicit. hanc graci & dñi canon castanō dicūt q̄a fructus dignit i mōm testiculog.
Castra sunt: ubi milites iterent dicta quasi casta uel q̄ ibi castretur libido. Castrū uero singulariter oppidum. inde castellum diminutiuum.
Castrū inde castrensis dignitas honor castrorum.
Castellū castellanus: sicut oppidum oppidanus.
Castitas: corporis incorruptio. Continentia uero post corruptionem abrenunciatio. Alii castitatē in coniugiis spiritualibus: continentiam in virginitibus itelligūt. Illa autem ē uera castitas: quæ nec mente polluitur.
Castrimagia. gula concupiscentia.
Castus primum a castratione dictus: postea placuit ueteribus etiam eos sic nominari: q̄ perpetuum libidinis abstinentiam pollicebantur.
Castimonia pudicia.
Castimonium sanctimonium.
Castigare: corriger. hinc castus dicitur correctos habens mores.
Castifer: qui flagellum portat.
Castulo onis: uerbis est hispaniæ.
Castor aīal est nimis mansuetū masculinū: dictum quia dum uenator cū lequit morsu dentiū seipsū castrat: ut euadere possit testiculis ante faciem uenatoris projectis: quoꝝ gratia uenator cū perseguabatur. Sunt enim apti medicaminibus. hos fratres uel ponticos canes dicunt.
Castoreū medicamentum: quod fit de testiculis castorum.
Castor per ædem castoris.
Castor & pollux apud paganos dīi sunt habitus: quos etiam inter sydera fixerūt. quod signum dicitur gemini.
Casula: uestis cucullata: quasi minor casa: eo q̄ totū hoīem tegat: ide cuculla quasi minor celsa.
Cassus a careo es magis ē nomē sicut lassus q̄ pticiū maxime cū uanū significat: inde cassō as.
Cassum: inane uacuum.
Cassus a cadendo dictus. per eos enim inflexa non minat uariantur: & cadut tam lensu q̄ littera.
Cassus est ruina cuiuscunq; rei. In nomine uero cassus dicitur inflexio.
Casus est declinatio nominis uel aliaꝝ causaliū dictionum: quæ maxime fit in fine.
Casus lapsus: ruina: fortuna: omne periculum.

Casus uel fortuna est causa p accidens:rarius euenientiū.in his rebus:qua ppter aliquid aliud fuit ut qui causa uidendi amicū exiuit.lapide sua grauitate calenti percussus est.
Casus ē inopinatus euētus ex cōfluētibus causis in his quae ob aliquid aliud gerunt sicut cū unus abscondit auge:alter effodiēs terram ob aliud idē innenit.hoc igitur fortuitu creditur accidisse.sed non de nihilo:nam proprias habet qui prius posuit:& qui post effodit.
Casus dicitur secundum quosdam: q̄ sine causa eueniat.
Cata Kātē iuxta: sed apud græcos significat ab cū in pluribus compositis ad.
Cata multorum cantatio.
Cata funis cū plumbō quo altitudo tentatur.
Catabathynon accolē mōtē nō vocat prope castra alexandri interpretatur descensus.
Cabole proprie dicitur.cum quid se sublimi inferius iacit. uel cū aliqua res exordium sumit tunc hi qui adūm fundamenta iaciunt:catabolātē.i.deorsum initia fūdamētōrē iecisse dicunt.
Carabulum clausura aīalium ubi desuper aliquid iacit.
Cataclysmus diluuiū uel uersio.
Cataclysmus græce hyems:pyrosin uero æstas.
Cataclisis abusua.
Catachresticos usurpatiue.
Catachresis usurpatio nominis alieni ut paricidā dicimus:non qui patrem occidit sed uel fratrem & p̄scinam quānis p̄seces non habeat.
Catachresis.i.abusio & usurpatio dicitur.
Cata enim ab chresis usio nominatur.
Catacessis doctrina.
Cataforas.i.africa tertium clima cæli.
Catadupla locus ubi nilus de monte cadēs nimium frigoris facit.
Cataphrygis hæreticis nomen prouicia phrygia dedit:qa ibi steterunt auctores eōe mōtanus p̄sca & maximilla: qui aduentū sancti sp̄us non in apostolos: sed in se uenisse afferunt.
Catagrapho græce scribo.
Catalect cui uerius est cui una syllaba deest in fine ut nubibus atris.uel sic.Quisq̄s uolet pennem.
Acatalecticus cui nihil deest.hypercatalecticus q̄ abundat.
Catalepsia passio epilepticōg: sed in hoc differt q̄ non sp̄usuant cataleptici sicut epileptici qui: & p̄ os & per nates spumas p̄iiciunt.Catalepticorū passio atibiis uel pedibus inchoat:qñ gressū mo uēt tibiaje dolorē uel frigidiorē siue grauedinem sentiūt: sit aut uel ex nimio sanguine: uel ex cole: rū feruore: q̄ cōclusi in stomacho nō habentes naturalē exitum caput grauant & sensu priuant.
Catalon.totum.
Cata antis:contrarius.
Cata logus suscriptio.conscriptio.
Catalogus:numerus ordo uel series.
Catamitus ganymedes:mollis fuit:inde catamiti dicuntur molles.

Catamerinos quotidianus.
Catapleſtatio.i.conuitum.
Catapulta sagitta spicata uel epulum.
Cataplasmā:medicamentum dictum: q̄ induſſio sit ſola.
Cataplus:aduentus nauium.
Catapota genus calicis.
Catapodia dicta:q̄ modica potē ſeu ingluatiatur.
Catapates ē linea cum maſſa plumbea:qua maris altitudo tentatur.
Cataracta cæli fenestræ uel tonitrua.
Cataroæ:hæretici:qui ppter mundiam ita ſe no minauerunt:gloriantes.n. ſe de ſuis meritis :pecatorum ueniam negant:Idem ſunt catari.
Cathartica græce purgatoria latine.
Catarrus fluor reumæ ingis ex naribus:qui dum a fauibus uenerit:brachos dicit: dum a thorace uel pulmone tuſſis.
Catiliceu:deſtructio.
Catasceua confirmatio,p̄poſitæ rei.Anasceua ſeu cit:nō fuſſe aut nō eſſe quod factum pponitur.
Cataſta:genus poenæ ſimilis æquuleo.
Cataſtagmos est catarro interius uisceg: diſtillans uel peſtiens:ſi iſt stomacho tuſſim cū naufea, puo cat ſi i pulmone cum grauedine thoracis & tuſſi cula uehementi & ſpatiis ſpumofis aliquibus cū grauedine & ſi ſanguinem expuerint ad phtyſin ueniunt & rabidi moriunt.i.r.Aliquotē expuūt & extre:nt pingue ſaniem.
Cataſtrophia cōuersio ſtomachi.i.subuersio quod eſt diaria ſolutio uentris: ut quicquid ibi accepit non coctum digerat.
Catameros per partem.
Catidon Kātē Ædōn græce latine uidi:inde catau*s*.i.ingeniosus:& catuſ q̄ acute uideſ in nocte.
Catax a coxa claudus.
Catetizare:doceres:inſtruere:imbuere.
Catecuminus inſtructuſſue audiens pro eo q̄ ad huic doſtrinā fidei audiat:nec dū tñ baptismum p̄ ceperit.Nā catecuminus græce auditor interpr̄tat.
Cathedra excelsa ſedes iudicis præſidētis eē ſoleat.
Cathēia lingua perſarum haſta uel tælum.
Chateia quam horatius chaia m̄ dicit:est.n.genus gallici tali:qd' ſi ab artifice mittatur .rurus ad eū redit qui miſit.
Categoria.a/c̄riptio:accusatio.prædicatio
Categoriae græce:latine prædicamenta dicunt:q̄ bus p̄ uarias significatiōes oī ſermo cōclusus ē.
Cathællæ:catænulae colli ſunt inuicē ſe cōpræhendentes i modū cathænæ.unde & dicunt.
Cathænia:collare muliebre.
Cathæna dicta q̄ capiendo teneat utraq; uel ſigia ne, p̄grediant.uel q̄ ſe capiendo pluribus nodis teneat:inde cathænula:& concathænare.
Catæpænon Kātē twa i nō latine per laudem.
Caterua multitudine inde cateruatim multipliciter congregatim collectim:& cateruatiuſ qui i cateruui populi ſubſiſtit:& cateruare.i.deſt aggregaret colligere.
Catetus ppendicularis linea eſt recte deſcedēſ:uel

quæ ab angulo dicitur.
Catalis collis:ubi nunc lacus funditus est.
Catillo as avi deglutire uel sonare:ut catulus.
Catillo gulosus a catellis dictus.
Catinisci & cymbia poculorum genera sunt.
Catiger a rector doctor.
Catine ciuitas siciliæ:quæ libidinosa fuit.
Catine proprium'est inde catinensis.
Catayposis per quandam imaginationem ostēsio
 quod ad unumqueq; attinet.
Catinum uas fistile:lanx.i.salinum.
Catyppis oppidum orientis.
Catillare per alienas domos in frontare:gyrare a
 catulis circūcuntibus.
Cathmia genus lapidis:unde cypriū æs efficitur.
Cathmus filius agenoris:qui ab Asia ueniens in
 Europam Thebas condidit in boetiam frater eu
 topæ & scenicis.
Catholicus:rectus.
Catholica græce uniuersalis uel generalis.
Cathom:virgæ ferreae.
Cathorin september mensis lingua cappadocum
Caricuodon idest secundum totum mons:cu
 ins quidem usq; in orientem unum iugum uidet
 sed multa sunt nomina.
Catones duo dicuntur fuisse amatores uirtutis:
 maior censorinus auunculus minoris: philoso
 phorum peritissimus:Minor nepos eius rigidus
 dictus est & uticensis:qui uticæ se interfecit.
Catoblepa bestia qdā:cuius aspectus uitā aufert.
Catricula:fucus.circūuento.fraus
Catrophilon græce fastidium cibi.
Catus:marina belua.
Catus denominatiuum a cane.i.doctus.sapiens.
 acutus:inde cato dicitur.
Catuli abusue dicunt' quorūlibet aīalium filii:nā
 proprie canum sūt dicti.per diminutionem a ca
 tus quod a cane per denominationem astumit.
Catellus uero a catulo & catalaster.
Catux:sublimis.
Caua:uacua:in anis:inde cauare.i.uacuare:fodere
Caucasus mons scythia:ab india usq; taure porre
 etus pro gentiū & linguæ:uarietate dictus:nam
 cū in oriente in excelsum consurgit:caucasus dī:
 qui & ipsorum lingua:pro niue candidus dicit'.
Caucula lyxe scriui militum.
Caucula:singulariter masculinum.
Caucasus mons:q inter colchos:q sūt sup cimeri:
 cum mare & inter albanos:q sūt ad mare caspiū
 primū attollit:cuius qdē usq; in oriente unū ui
 detur iugū:sed multa sūt noīa:& multi hoc ipm
 tauri montē credi uolunt:qa reuera parthostræ
 mons armenia:iter taure & caucasū medius con
 tinuare taure:cū cauaso putat:sed hoc non ita eē
 discernit fluuius euphrates:q a radice pthostræ
 montis effusus tendens in meridiē ipsum ad si
 nistram:taurum excludit ad dextram.
Cauculus petra:quæ in uesica fit.
Cauculosi hi sunt:qbus tumor in uesica & aposte
 ma ē sunt illi:q cū urinā faciūt:uelut furfures sup

natant:uel qui stranguria siue dissuria laborant.
Caucus:uasis genus.
Cauda pars extrema:inde caudatus.
Caudæ:insula parua iuxta cretam a meridie.
Caudæ iūcea:qd' iūcea cauda emergat:dī scirpus.
Caudex arboris radix uel ramalia in radice iuncta
 ueteres enim codex nos caudex:sicut illi clodus
 nos claudus.
Caudicatus radicatus.
Caudicæ nauiculæ ex uno ligno cauato factæ.di
 ctæ q; quattuor usq; ad decem hoies capiant.
Caudex:petra.
Caudinum oppidum ē:unde caudinus.na.num.
Caeua theatru spectaculi locus:ponit' p aliquoq;
 aīalium clausura:quæ uulgo capia dī quasi cauea
Cauer næ:cauæ partes.
Cauere præteritū caui.declinare.uitare habetq; i
 se negationem:ut caue fiat pro ne fiat.
Cauillatur:mordet:deridet:conuiciose iocatur.ar
 gumentis:tergiuersatur:caute perscrutatur.
Cauillatio:iocus urbanus.
Cauillū idē est quod cauillatio:iocus cū conuicio.
Cauillo diminutiuum a caluo pro caluillo.
Cauis:auis aiacia.
Caula cancellum ante iudicium uel ingressus.
Caules cancelli tribunales.ubi sunt aduocati.
Caulæ munimenta ouium uel sepimenta ouiliū.
 onile enim græcum est.oīs enim ouis est.aulæ
 græce receptacula sunt.
Caulis generaliter hærbæ:uel olerū medius fru
 tex:qui uulgo thrysus dicitur quod a terra sursū
 concendat:ex quo dicitur quoddam genus ole
 rum specialiter.
Caulis quia thrysus eius amplius cæteris olerib^o
 coalescat.
Caulis dicitur generaliter quicquid i oleribus na
 scitur auulis primis foliis:dictus q; coalescat:ma
 sculinum est:nam.y.liquescit.
Cauli cauliculi.cauliculi uero sunt ramusculi.
Caulona:regio assyriæ.
Caulus uel agrestes uentus corus dicitur.
Caulonus mons uel oppidum calabriæ.
Caura.tis.Kavuū calor æstus.græcum est.
Cauum profundum cum ambitu.
Cauum dicitur uacuū natura:inde cauatū manu.
Cauuo:negociator.
Cauus cabellus.
Caupo negotiator tabernarius a capiendo nimiū
 dictus:unde capa cauponum taberna.
Caupillus lignum cauatum quasi cymbalembus.
 carabus breuis.
Caupo caupona:quod significat tam ipsam taber
 nam q; mulierē cauponula facit:ut leo leæna dra
 co dracæna leno lena:strabo straba.
Caurus pro corus uentus est.
Causa est animi impulsus a:li aliquid agēdum:rd
 uero gerendorum ordo ex causa uenientium.
Causa dicta a casu:a quo uenit:est enī origo & ma
 teria negotiī:quæ dum præponitur causa est:du
 discutitur iudicium:dum finitur iustitia.

Causula diminutium.

Causa aut argumento aut probatione constat: argumento quando nec testibus nec tabulis dat, probationem sed sola investigatione inuenit ueritatem: unde & dictum argumentum: id est argutum inuentum. probatio autem testibus & fide tabularum constat.

Causarum genera sunt quinq; honestum. admirable. humile. ancesps. obscurum.

Cause genus honestum est cui statim sine oratione nostra lauet animus auditoris. admirabile: a quo est alienatus animus eorum qui audituri sunt. Humile: quod negligitur ab auditore. Anceps i quo aut iudicatio est dubia: aut causa honestatis uel turpitudinis particeps: ut beniuolentiam pariat & offendam. Obscurum in quo aut auditores tardi sunt: aut difficultibus ad cognoscendum negotiis causa cernitur implicata: causarum status sunt duo: rationalis & legalis. De rationali oriunt conjectura: finis: qualitas: translatio. De fine iudicialis & negocialis. De judiciali absoluta & assuertia. De assumptiva concessio: remissio criminis: relatio criminis compensatio. De concessione purgatio & deprecatione.

Causa est pp quam unuquodq; sit. causarum tria sunt genera. de liberatiuum demonstratiuum & iudiciale. Causa dicitur a chaos: quod sicut principium omnium rerum: inde causa dicitur origo unius: cuiusq; rei.

Causa sine ratione pot est: ratio uero non sine causa. Causales & rationales: quas quidam sub una specie ponere uoluerunt: hoc differunt: quia praedit causa: ratio sequitur.

Causales coniunctiones proprie sunt: quae causam antecedentem causatiue significant. i. res uenientes ex causa antecedente.

Causarius: litis amator.

Causeius: reus.

Causari: calumniari. exigere. in causam ducere.

Causidicus: orator. defensor. patronus.

Causis καύσις gr:ce interpretat incensio latine.

Chaos latine quod gr:ce chaos dicitur huius etiam facit confusio caligo cuius absto usus & Ouidius in metomorpho sic herebo: chao:.

Causos incendiosos. gr:ecum est.

Cauterium καυδίσμα dictum quasi cauturiū quod urat & prouida sit in eum seueraque cautio: ut dum uidetur: cuius sit auaritia refrænet. Quod interdum pro signo: interdum pro cura adhibetur: ut uis morbi ignis ardore siccetur: id est cautio as. i. inuro dano.

Cautio a cauendo dicta: breue uel charta recordationis.

Cautexa saxa aspirata ut maris. dicta a cauedo a navi uigantibus scilicet quasi caute.

Cautus a cauere. sollicitus. præcauens.

Cæa insula in oceano oīum frugum fertilissima. Cebetes quem uirgilius nimis diligens cum alexandro alexin vocauit.

Chebron ciuitas iudeæ. ipsa ē arba a numero ita uo-

cata: q; ibi tres patriarchæ sepulti sicut & q;rtus adā. Ipsa ē mambre ab uno amico abrahæ sic dicta. Chebron ciuitas interpretatur: coniunctio uel cō iugium κλείστρον cliestro. i. clausus sit.

Cecidit preteritū decado uerbo: succubuit perut. ad terram elisus est.

Cecini preteritum de cano. prædixi. cantauit.

Cecrops regnauit in attica. hic urbem athenas in hellape condidit ex suo nomine cecropiam uocauit. hanc etiam minerua dicitur construxisse.

Cecropii uel cecropidæ atheniæs græci a cecope Cecumini. i. mali seruores. Nam cacos malum κακον græce æstus.

Ceculum uiuum campaniæ uel uetus dictum φæcet & confundat ingenium.

Cæcula serpēs dicta: q; parua sit nec habet oculos. Cæcus dictus: qd cæreat uisu: q utroq; oculo nō uidebit: inde cæco as. i. cæcum facio. actiuum est.

Cæcum intestinum dictum: q; sit sine foramine.

Cæcutientes: lypientes. parum uidentes.

Cedar filius hilmael fuit: interpretatur tenebrae uel mæror. Hieronymus tñ sic scribit cedar interpretatur: cū mundus totus in maligno positus sit.

Cedar regio saracenorum trans arabiam sita: quæ mari ægyptio contigua est.

Cædes occisio a cædendo per æ scribenda.

Cædo dis. cæcidi cæsum. i. incido ferio uerbero.

Cedo dis cessi cæsum. locum do dimitto. p e scribitur cædo pro dic nihil amplius habet per e solum Cedrus arbor alta: cuius lignum iocundi odoris est & diu durans: nec a tinea unq; exterminat huic ligni resina cedria dicitur: qualibet illiti nec tineas patiuntur: nec consenescunt.

Cedrinus de cedro.

Cedrus magni odoris & imputribilis uirtutes & signa exhibentes significat: q; dicere possunt: christi si bonus odor sumimus deo.

Cedrus suo odore serpentes fugat.

Cedri significant excelsioris potentiaz viros & in malo.

Cedrus in creta africa atq; in syria nascitur.

Cædula charta.

Cephalenia insula maris magni.

Cephi monstra quædam ethiopiaz.

Cephesus fluvius.

Chein χειν in. i. catores uel fundere gr:ce.

Cella dicitur: q; nos uel aliquid occulte celet. i. apothecaria: de deriuatur cellarium.

Cellarium dicitur: quod in eo colligant ministeria mefaturum: & quæ necessario uictui supersunt.

Celare: occultare. denegare uel sculptre: designando incidere.

Cælatum insculptum a cælio: quod est ferramenti genus: quod à uulgo cælionem uocant.

Cælare p sculptre pro æ: pro abscondere per e tm. Celeber: frequens. festivus. uenerabilis. preclarus a cælo: inde celebritas: q; hon ibi terrena: sed cælestia tantum agantur.

Celebrare etiam inde dicitur. i. cælo dignum facies. & celebrabile. i. dignum celebrati.

- Celeber & celebris dicitur brior rimus.
Cælebs cælo aptus. cōiugii exps: uel cælo beatus.
 hic & hæc cælebs bis. quasi cælestium uitam du-
 cens: unde cælibalis.
Chelæ brachia scorpis: quæ faciunt libram.
Celenæ locus campaniæ.
Celeptra myrtleum genus frugis.
Cele græce genus uasis uitmineū. uel uilis supplex
Celeno una harpyiarum raptrix fuit.
Celer uelox.
Celeritas animorum & factorum uelocitas: uelo-
 citas autem pedum a cillere.
Celer uel celeris & hoc celere & secundū utrumq;
 comparatur celerissimus pro celerimus.
Cellere: affligere uel macerare superstare. inde co-
 ponitur excello pcello. i. ualde macerare.
Celes cithara: qua canitur.
Ccles oues aues.
Celes celicole.
Celeuma clamor nautarum. siue carmen sup mor-
 tuos. uel super lacum.
Celeus rex eleusinæ ciuitatis p̄ triptolemi q̄ rusti-
 ci opis instrumēta monstrasse dī doctus a cerere
Cælia insula est Aug.
Cæli significant animas sanctas quandoq; aliquā
 do libros utriusq; testamenti.
Celia potio ē a calefaciendo dicta ex succo tritici p
 artē cōfēcta suscitat. n. ignea illa uis germinis ma-
 defactæ frugis: ac deinde siccat: & post ī farinam
 redacta molli succo admiscet: quo fermentata fa-
 por austerioris & calor ebrietatis adiicitur.
Chely græce brachium dicitur. id chelys lyra di-
 citur. utrūq; tamen græcum est.
Celiarchos immortalitas.
Cælibatus uirginitas castitas dictum q̄ cælo di-
 gnus sit quis.
Chelydrus serpens: q̄ sumare uiā facit. dictus q̄
 terra & aqua moret: quasi chersidros: xερσοσ
 enim terra. hydor aqua dī græce. sp̄ directus am-
 bulat: nā si torserit se: dū currit. statim crepat.
Cælicola dictus q̄ cælum colat: est. n. angelicus.
Celicola commune est.
Cælicolæ larum pluraliter: facit tñ p concisionem
 cælicolū quod maxime fit in patronymicis & cō-
 positis ut graiugenū caprigenū omnigenū trinū
 dinum: amplore æneadū dardanidū ausonidū.
Cæli significant euāgelistas uel sanctos a terra ele-
 uatos ferentes dominum.
Chelidon xελιδωψ hirundo.
Chelidōia hirūdinina hærba est: cuius sucus ocu-
 lis mederi dicitur: Nam ulcera in oculis: & asperi-
 tudines siue albugines extenuat hirūdinina di-
 eta siue q̄ aduentu hirūdinū uidet erumpere: si
 ue q̄ pullis hirūdinū si oculi auferuntur: mater
 eorū hac eis hærba medet: quod sic expiri potes:
 si pulli eius de acu oculū pungas: videbis. n. illi
 co mattē ipsis florem huius hærbæ oculis appo-
 nere pro luminis reparatione.
Chelidonia hærba ortulana odorifera.
Chelidonia gēma ex hirūdinū colore uocata.
- Chelidoniacus** gladius dictus: q̄ sic in modū cau-
 de hirūdinis.
Chelys iustitiæ iudicium.
Cælitus de cælo. aduerbiū.
Cælius tuscorum lingua september mensis.
Cæliū ferramēti genus: unde cælare. i. sculpere dī.
Cælius mons in urbe roma.
Cælios excelsus.
Celonis genus nauis: quam græci celecrā dicit
 idest uelocem.
Celox species nauis. fœmininum est.
Celonitis gemma oculus indice testudinis uarius
 & purpureus.
Celonium stagnum siciliæ retro abiicit proximā
 tes odore.
Celtiberi populi sunt: qui deuouentes se suo regi
 non post eum uiuere uolunt.
Celtiberi dicti a gallis: q̄ prius celtici dicebant: &
 ab ibero hispaniæ flutio: ubi confederunt: quo
 rum ex nomine uocata est celtiberia regio.
Cælum dictum: q̄ tanq̄ cælatum uas impressa lu-
 mina habeat: Alias autem a cælādo superiora cæ-
 lum græce uranos dicitur.
Cælestis & cælitus denomiatiua a cælo & cælitus
 aduerbiū.
Celsus a cælo dictus: q̄ sit sublimis.
Cemata pecuniæ.
Cema pondus retinet trium scrupulorum.
Cæmentum a cædēdo dictum: q̄ crasso lapide sur-
 gat minorum lapidum congregatio uel cæfuræ
 lapidum. uel mēdaciū cogitationum. uel mol-
 liores petræ.
Cæmētarius: qui uictum manibus querit: q̄ cæ-
 mentum operatur.
Cæmentaria: ecclesia.
Cemerias sylvas obscuras.
Cemme preces conubii.
Cæna dicitur a cōione uescientium.
Cœnon Koivov græce cōe dicunt: q̄a antiquitus
 semel in die. i. sero communiter comedebant.
Cæna ατῶτου καιροψ græce noua.
Cænaculum superior pars domus: dictum a com-
 munione uescientium: unde & cænobium cōgre-
 gatio multorum.
Cenchrias: generosus.
Cencris serpens semper rectum iter faciens.
Cenes interpretatur inspectio.
Ceneto: æstimo. iudico.
Cænix χοῖνιξ nomen mensuræ kainost quotiēs
 sextarius quater assumitur. græcum est.
Cænō koinost græce latine significat nouum uel
 commune uel mixtum.
Cæno ouum. neutrum.
Cæno as aui. tūsum.
Cænobiū monasterium plurimoḡ dictum q̄ cōi-
 ter uiuant. Cænon. n. græce commune dicitur.
Cænobitæ genus monachorum: quos cōiter ui-
 uentes possimus appellare.
Cænū: sordidum lutum. uorago. profundum. in-
 de cænofus.

- Cœnolentus:renouatus.**
Cenos *κενός* inanis & vacuus:de cenodoxia iactantia seu uanagloria.
Cenodoxus.*ινανίς*.glorie cupidus.
Chenophalis genus monstri:dicti quia canina capita habeant.
Cenosura minor ursa dicitur arctos carrum.
Cenosus:lululentus.aceno.
Cenothaphia simulacra:quæ græci uocant morphonica.
Cenothaphium inane sepulchrum.
Censer:iudicare.sententiam proferre.
Censores patrimoniorum & morum iudices.
Censores apud ueteres romanos erat: erat enim dignitas iudicialis.
Censorinus quasi censura dignus.
Cēsorius q sensum qrit uel ex censura pulcher.
Censi dicuntur:quorum patrimonia publice anno tata sunt.
Censuales sunt officiales:qui censum per prouincias exigunt.
Census pecunia opes facultas.
Censū apud romanos Tullius seruilius ordinavit.
Censura iudicium cum severitate vindicta.
Censura honor quidam a censendo.i.judicando.
Centaurea a chirone cétauro reperta genus hærbæ:cadem lignisios & fel terræ uocatur.
Centauri dicti ἄτω τοῦ κεντείντη αὐρα: q pri
mi equis sedentes dum e flumine potarent hoc nomen habuerunt.dicitur etiam cōfictum ad ex primendam humanæ uitæ uelocitatem qæ equus uelox sit
Centauris species uocabulum ididit:idest homo equo mixtus.dicitur enim monstrum fuisse: hi alii peletronii:alii laphitæ dicuntur.
Centauri a latinis breuitate dicti:nā hippocétau
ri dicere debemus iωωσ equus κεντείντη punc
gere αὐρα rotæ chalcaris.quia cum superius es
sent homines inferius erant equi.
Centaurus etiam species nauis cuiusdā dicitur.
Centum significat perfectum numerū: unde do minus:qui reliquerit domū uel filium & cetera centuplum accipiet:uel quia tetragonus ē.x.de
cies.x.Centū dī latine græce εκατόν quod ē tri
culus.Centum zona elicia ueneris quæ legitim
mas nuptias ligat.
Centones apud græmaticos dici solent:q carmini
bus Homeri seu Virgilii ad opria more centena
rio:ex multis hin inde cōptis in unū sartūtur
corpus ad facultatem uniusculusq; materiæ.
Cento filtrum collectio illius:qui uillissima uectigalia colligit in foro.
Centesimas dicunt lucrum in parte usuram.
Centiceps centicipitis.
Cētimanus a manus cōpositum eius seruauit de
clinationem huius centimanus, Notatur igitur nullum aliud proprium uel adiectiuum uel mo
bile quartæ declinationis esse.
Centrū *κεντρόν* stimulus græce.i.radius ferreus
Centrum græci dicunt in cuius medio cūta uer-
- guntur:idest punctum.
Centrū medium cæli uel circuli cuiuslibet rei aut cumulus absidos.
Centipeda genus aialiu a multitudine pedū dicta
Centuria mēnsura terræ uel uineæ habens p sin
gulas partes.xx.pedes.
Centuria ager.cc.iugez.q apud antiquos centū ju
geribus existebat post duplicata nomē retinuit.
Centurias dicimus ptes exercitus i centenos mili
tes diuisas unde & q his p̄sunt centuriones dicū
tur:ergo succenturiati sunt nō q in prima sed i se
cunda centuria sunt quasi sub prima centuria. &
Centurio qui cētum militibus p̄est: qui p̄est
cohortibus militum uel manipularius.
Centurus centaurus.
Centussis componitur ex cētum & assibus mascu
linum est.
Cenum:acutum.
Cephalea colla uarte destinata.
Cephas:hebraice:petrus græce:latine agnoscens
syriace caput:quod in capite sit constitutus apo
stolorum.
Cephalalgea Κεφαλαγγεῖα capitis passio.
Cephalen Καφαλὴν enim græce dicunt caput.
Cephalagria inde.i.humor capitinis:& cephalia: id
est uena capitalis.
Cēpa dicta q non aliud sit q caput:ide cēparium
& cēpula quasi di minimuim. cēpe huius cēpe
in plurali hæ cēpæ harum cēparum.antiquitus
et hæc cēpa p̄e inuenitur i singulari & cēpicius
& cēpicium.
Cephus signū æthiopū rex pater andromadæ pp
ipsam inter sydera locatus dicitur.
Cēpīo quod non est in usu facit cēpi pīmus.lu
pinūm cēptū.Cēpi pro incipiendo per œ scri
bitur.Similiter cēptus.pro capiendo per e solam
Inceptus per e solam.
Cēpostua latine dicitur ortus sancti ioannis.
Cēra materies fuit litterarum illarum:quæ par
uulorum nutrices fuerunt.
Ceraunus figulus græcenam latine cēra a græco
κέρασο ceros:quod est idem.
Cerasa poma dicta a ceraso urbe ponti:quā lucul
lus deluit:unde & hoc genus pomī i italiā de
uexit:& a ceraso ciuitate cerasi.m appellauit.
Cerasus Κεράσος arbor ipsa foeminiūm.cerasū
frustus eius neutrum.cerasus hæeba.
Ceras ῥοκέρα cornu græce.
Cerata ῥακέρα cornua græce.
Cerastes serpens dictus:q in capite cornua habe
at primæ declinationis.
Ceras.adis corripit penultimam.neutrūm est pro
priūm loci.
Cerates mēsura duorum calculorum uel unius si
liq & dimidiæ & sic scribitur quem semibō
lum dicunt.
Ceraunia urbs græciæ.
Ceraunia mōs maxius sub quo imensæ sūt petræ
Ceraunia montes epiri uel loca: quibus ionium
'mare ab hadriatico separatur: ubi fulmina ca-

dunt: a crebris dicti fulminibus: græce enim ke
pa vnoſt dicitur fulmen.
Cerauneus lapis flammeus a calore dictus inue
nitur ubi fulmina cadunt.
Cerunus nota: q in libris apponit: quotiens mul
ti uersus iprobanſt: nec p singulos obelatur.
Cerunia uua dictæ: q rubeant.
Cerberus inferoꝝ canis: tria capita habere' dī pp
tres etates infantia inuentum feneſtutem: dictus
quasi Kρεοβορ̄: idest carnem uorans.
Cercophytecus simia est caudata.i.mainon.
Certior comparatiuus a certus.
Cerdoniaci heretici dicti a cerdone: hi abnegant
xpm natum passumq; sed simulasse passionem.
Cerdones futores.cerdo donis.
Chære græce: latine aue dicitur.
Cere proprium ciuitatis: quæ Agellina dicitur.
Cereale papauer dictum: quia longum, hæc cibo
ieiunium quasi cerere continetur.
Cerealia arma instrumenta pistoria.
Cerealius pistor a cerere.i.frumento: quod aptat.
Cerebrum medulla capitis: diminutiuum eius ce
rebllum.
Cerebroſus in cerebro patiens.
Ceresolium genus hæbre.
Cerenum n̄ interpretatur hæres.
Ceres.i.terra quasi creates a creandis frugibus di
ctam aſſerunt appellantes ea in noībus plurimis
dicunt.n.eā opem q ope terra melior fiat dicunt
pſerpinā frugem uestā q uariis uestita sit rebus.
Eandē ignem dicunt quia eundē habet uelut ex
ethere.& ideo uirginem putant. quia ignis in ui
labile sit elementum nihilq; ex eo naſci possit q
cuncta consumit.
Ceres dea a paganis dī q usum frugibus inueniſ
ſe dicitur: ideoq; accipitur pro frumento.
Cærus a cæra dictus: ex qua fit: quasi cannella eſt
Cerite penultima breniatur. neutrum.
Ceritis proprium eſt loci: sed ceres tis penultima
producta patrium.
Cerethei & pheretei pugnatores doctiſſimi.
Chæret gaudet græce.
Cerimonie apud latios dñr ſacra oia q apud græ
cos orgya dicunt. dicta qſi carimonia eo q his q
in ſacris offerunt: in quotidiano carent hoies.
Cerimonium & cerimōia pluraliter dictæ. quod
nos uitiiſ carere faciant.
Cerinta uilis hærbæ genus.
Cerritus insanus amens ira cereris percussus.
Chermel hebraice dicitur: qui & carmelus. Requi
re ubi de carmelo ſuperius diximus.
Cernere: aſpicere. conſiderare longe.
Cerno creui: quod eſt a cresco apud antiquos.
Cernida cribellus pollinis.
Cernida cribellum ad pollinem.
Cernui: ſocci ſunt ſine ſola.
Cernuus accluſis: humilis pronus. in capite ruens
Chæro gaudeo græce.
Cæroſerarius a ferendo cæreum dictus acolythus
græce.

Cerognothi k̄poꝝ p̄oſi: tempus noſce.
Ceroma unguentum athletarum. inde ceromati
cus ex eo perunctus.
Cerostata candelabra uasa ecclesiæ a cornibus di
cta græce.
Cerota: ſirma. reparata.
Cherydros masculinum genus ſerpentis.
Certa: clara. maniſta.
Certitudo: propalatio.
Certare: pugnare. quaſi certum ſe dicens habere.
Certamen pugna agonalis.
Certatim studioſe uel cum certamine.
Certamina lufus a frequentia eorum quos græci
agonas dicunt.
Ceros K̄h poſt græce masculinum eſt.
Cæra latine cherubin plenitudo ſcientiæ dei iter
pretatur uel sancta mens in excelsis dei.
Cherub in singulari generis masculini. in plurali
cherubin & eſt generis neutrī.
Cheruci lineæ in malo nauis.
Cheruces funes nauium.
Ceruſia genus potionis a cerere.
Cerui dicti a two t̄ w̄ K̄p̄a t̄ on apo ton ceratōn:
ideſt cornibus.
Ceruſus æger ramulos olea dum mādit: ſanat.
ceruſus fugiens spinæ penetrat illæſus oculis ca
ligantibus ſerpente deuorat & i eo æſtu & uene
ni ardore ad fonte uadit mersuſq; in eo caligine
& quaq; ſupfluia exuit. Ad hæc cū amoris incen
dio detinet priore ſubſequētiſ caput renes ſuos
ſuſtentante natando uel per deuia ſyluage ad ex
ternas regiōes deuenit. Fideles cerui ſignificant.
Ceruſus ſignificat ſanctum & christum.
Cerui furca ſuſtentacula.
Ceruix dicitur: quod per eam ceribrū ad medul
lam spinæ derigatur: quaſi cerebri uia.
Ceruix i ſingulari collū: in plurali ſupbiā ſignificat
Ceruical dicitur: q ſub ceruice ponatur a ceruicis
græco.
Ceruicatus ſuperbus.
Ceruigium nauigium.
Cherulas colles uel ualles.
Ceruli dicuntur quidam pisces in ægypto.
Cerula nigra uel alta maria a cæræ colore. Nam ce
rula eſt uitide cum nigro.
Cerulus dicitur ipſe color.
Ceruleus uero: quod ex cerulo conſtat.
Ceruleus niger cum colore uiridi marinus color
eſt fuscus. Cerulus naturæ. ceruleus ſingitur.
Ceruleus bestia marina.
Ceruſa qdām materies apta ad pingendū q ex plū
bo ſtannoq; conficit hoc mó. In uafe. n. acero acet
rimo ipoſito ſarmenta aminea collocabis. ſup ſar
menta tabulas plumbi uel stagni tenuiſſimas po
nes deinde uas diligentissime claude illiniq; ne
quid ſpiraminis exeat. poſt aut dies. x x. uas ape
ri & ex diſtillatione tabularum innatā ceruſam
uenies: quā eiectam inde & arefactam teres: & ite
rum acero admixto in paſtillos diuides.
Cæſa incila occiſa a cædotis deſtructa.

Cesa sic appellant hastas galli.
 Cæsa est græcum pluraliter & commata articulū:
 Idest patuam distinctionem significant.
 Cessabundus:instabilis.uacillans.
 Cæsaraugusta terra conensis hispaniæ oppidum.
 Cæsarea una palæstina altera philippi quā ipse phi
 lippus frater herodis in honorē cæsaris condidit:
 & ex utriusq; noīe uocauit:q; & panæas dicitur. Tertia
 Et cappadociæ:quarta mauritaniaæ oppidū:quā
 lub.i rex maurorum condidit.
 Cæsariati:comati.
 Cæsaries coma a cædendo dicta.uitorum est tm̄.
 Cæsar interpretatur possessio principalis.
 Cæsare nomen a Iulio coepit: q bello ciuili amoto
 primus romanū singulariter obtinuit principatū
 dictus aut a cæso matris utero:quo eductus ē:uel
 Q cum cæsarie natus sit:a quo sequētes romano
 rum imperatores dicti sunt:q; comati eēnt. Qui
 cūq; enim exactio utero nascebantur cæsares uel
 cæsares dicebantur.
 Cæsonia uxor cæsaris.
 Chesoniamatom:multitudo nominum coniunct
 orum diuerso fono una re significantium ut in
 esaiæ. Ve genti peccatrici:populo graui iniq
 uite:semini neq;.
 Cestidium:creditum.
 Cæsim per cædes.quō uicissim per uices.
 Cæsius lentiginosus quasi cæsus facie.
 Cæsia:lenticulosa.
 Cespes:terra gramine.
 Cespito as auī:cadere:offendere.
 Cestos κεστος zona ueneris . Ceston betonica
 uel lasturia dicitur a quibusdam.
 Cæstus conum quoddam:quo inuicem pugnantes
 se cædunt:unde dicuntur cæsti brachialia pan
 crationum.
 Cæstus lora:quibus mala plumbea ligabatur: un
 de pugiles ludebant.
 Cæstus:picturatum arma.
 Cæsus percussus incisus maculatus a cædo cecidi.
 Cæsuræ sunt in uersu:in quibus cæditur.i.diuidi
 tur:ut poola & cominata.
 Cetarii pescatores dñr abusivæ:uel q salsamenta pi
 scium.i.liquamen undunt tractum a cete.
 Cetaria uiuaria:in qbus cete & alii pisces sunt:uel
 officina in q liquamen ex piscibus conficitur.
 Cete marinæ bellæ græce dicta ob immanitatē
 corporis scilicet:ppter hæc cete:sicut tempe grō
 horum cete:latine uero cetus dicitur.
 Cete ingētia in pfundo atlatici tm̄ infinite magni
 tudinis:q si qn supernatant fluctibus iſulas adna
 re putes & montes altissimos ad cælū uerticibus
 eminere:quibus uisis nautæ terrentur.
 Cæteri:reliqui ex eodem numero.
 Cæterum.nam.sed.
 Ceteus interpretatur abscissus. Aug.
 Cethi quidam sapientes uerboꝝ inuentores.
 Cethim filius niuam:a quo cethi.i.cypri.
 Ceticutii cypri apud quos & urbs cintiū uocat.
 Cetta scutum quoddam loreum.

Cetus ille suit:qui andromadā uolens interficere
 a Perseo interfactus est.
 Cetus genus bellua marinæ græce cete dicitur. Cet
 tus uero.i.multitudo per se scribitur.
 Cetura interpretatur thymiam.
 Ceu:sicut:quasi.
 Ceueo es:turpiter agere.
 Ceuens.crisans.clunem agitans.
 Ch.ph.th.prius scriebat græci.post singulas eas
 fecerunt.x.φ.ο.
 Cyacea nouember mensis.
 Ciemus prouocemus.concinnamus.
 Cyanea gemma scythiz.
 Cyanea dea sicalia.Cianeæ locus i mari:ubi saxa ua
 gari dicuntur:quæ simplegades dicuntur.
 Cyatios gens immyisia.
 Cyaticus rex optimi imperii.
 Cyathus uncia retinet & tres scrupulos pōdus.x.
 drachmias appēdita:qbusdā dicitur casatus.
 Cyathi calices maiores & angustiores fialis.
 Cybanaris:quasi tunica ferrea.
 Cibaria:commeatus alimenta.
 Cibare.cibum dare.
 Cibarius panis qui seruis datur non delicatus.
 Cybelus mons phrygiæ troiæ.
 Cybele ipsa est terra dicta græce a cibo.i.solido uel
 a πότῳ κύπαρισσῳ:idest oratione capitis: quæ i
 eius sacræ siebat.
 Cibeles dicta a cibelo primo sacerdote uel a cibelo
 oppido.
 Cibus dicitur quia capitur bucca: unde cibo. bas
 cibarius a um.
 Cybus græcum est.Est autem in geometria figu
 ra:quæ longitudine latitudine & altitudine con
 tinetur fitq; corpus solidum.hoc etiā dicitur tesse
 ra bis bini bis.latine cubus.
 Cibotus κιβωτος græce nos arcam didimus.
 Cicadæ ex ciculorum nascuntur sputo quæ æsta
 té rumpuntur.
 Cicatrix obductio vulneris liuor dicta q; obcecet
 vulnus.
 Cicendela scarabeorum species dicta q; uolans cā
 det:idest lucet:unde dicitur cicendele quia simi
 liter lucent ut cicendelia quæ uitreas lampadas
 uocamus.
 Cicer græcum est genus leguminis.
 Cincinus olor i.cignus.
 Cyclades insulæ sunt in ægeo mari dictæ q; in d
 clo.i.in orbe sunt positæ: sūt autem.liii.quotum
 metropolis est rhodie.
 Cyclades dictæ quod licet spatiis lōgioribus a de
 lo in orbem tamen circa delon sunt positæ.Nam
 orbem cylclum græci dicunt quidam autē propter
 scopulos:qui circa easdem sunt:circundantur at
 a pelago mirto tenetes a septentrione:ubi ē tene
 dos in meridiem:ubi ē.mare carpathiæ Milia.d.
 Ab oriente ubi est primæthodus in occasum ubi
 est cithera.M.cc.
 Cyclas dis genus uestis a rotunditate dictæ fursus
 stricta deorsum ampla.

Cyclopes: qui unum in fronte habent oculum. hi & agiopagitæ dicuntur: quos india gignit.
Cyclopea saxa: qibus ciclopes habitauerūt i sicilia
Cyclops pis penultimam producit Virg.
Cyclus græce orbis dicitur u^l gucus κικλος græce circulus latine.
Cyclus ideo dicitur: quod in orbe digestus est: & quasi in circulo dispositū ordinē cōplectat^r anno- rū sine uarietate & arte unde factū est ut q^z mate- ria simplici informitate facta ciclica uocaretur.
Cyclicæ dicunt^r artes a græcis: q^z a origo eaq^z sicut circuli lateat: & q^z a indissolubilis sunt materiæ: ut licet desint: q^z eas capiat: ipsæ tñ non pereunt.
Cygnus quidā iuuensis: qui dī mutatus in olorem auē quo nomine ipse olor nominatur.
Ciconiæ aues dictæ a sono: quo crepitant quasi ci- caniæ: quem rostro faciunt.
Ciconia pelargos τε λεργος dicitur. Antipelar- gosis uero græce latine retributio bonor^e inter- pretatur: uirtus itaq^z retributionis in his attēdat a uibus pietatisq^z clémentia q^z depositos patris ar- tus p longæuū senectutis plumar^e tegmine ala- rūq^z. nudatos remigio circūstātes soboles p̄priis pénis souent: ac collato cibo pascūt. hæ etiā quasi tessera militare dicuntur: & circa orientem a cor- nicibus dirigi.
Ciconia ab hispanis lignū longū uocat^r quo i hot- tis hauriunt aquas. Idē hortulai telone uocant.
Ciculi sunt aues a uoce ppria noiatæ. hi ueniendi tps hñr miliorum scapulis suscepiti pp breues & paruos uolatus ne p lōga aeris spacia fatigati de- ficiant ipsi ciculi uel tuci dicuntur.
Cicū granum mali punici aut umbilicus lupini.
Cicur placidus māsuetus prudēs. plurafr cicures.
Cicuris: domesticus fus.
Cicurare: mansuete facere.
Cicunia: fulica.
Cicuta genus hærbæ dictæ q^z in thyrso genicula- to nodos habeat cæcos. i. occultos. ut canna: inde cicutius hærbis uenenatus.
Cicutiens lippiens.
Ciddaris: mitratiara. pileus sacerdotalis. cuphia.
Cidnus fluuitis ciliciæ ex tauro monte means.
Cydonia mala ab oppido: qd est in creta dicta ex quo pomo cidonicum conficitur. fit quoq^z ex eo uinum: quo desideria languētium falluntur. nā uinum repræsentat.
Cydon: numerus annorum.
Cydones: puerorum amatores dicuntur.
Cieo es & cio cis ciui citum eiusdem significatiōis Sed a cio cis quartæ declinatiōis producit penul- timam citum. a cieo uero breuiatur.
Cieo es idē cibus cibo as citus citor. & cito aduer- bium componitur concitus: unde concito dī. ci- to as: inde cōponit^r sollicito tas sollicitus exerci- to as incito as incitamentū fuscito concito recito & quæ ab his fiunt. a cieo es fit cōcio ex cio & ac- cesso is accio: & q^z ab his fiunt. cuius ēt ciuicus cui- lis ciuitas componitur concius.
Cygneus: candidus.

Cygnus mensura retinens. y.iii. scropulos.
Cygnus avis genus: quæ & olor dicit^r q^z totus sit albus plumis a canēdo dictus eo q^z carmina mo- dulatis uocibus fundat.
Cygnus poeta quidam fuit.
Chiliarchos χιλιαρχος tribunus qui mille ui- ros haber.
Cyllaris: equus pollucis.
Cylenus mons archadiæ: inde cilenius mercuri- us a loco dictus.
Cillere mouere.
Cilix: pirata de cilicia.
Cilices quidā populi: quos uicit Pōpeius. piratæ erant a tharsis filio ruuam orti sunt dicti a cilicia regione: ubi posuit eos Pompeius.
Chilia χιλια græce mille dicuntur.
Chilia græce milliarii hæretici sūt q dicit mille annos epulaturos sanctos cū xpo corporaliter.
Cilia dicta q^z celenti. tegant oculos uel a cillendo idest motuendo.
Cœliaci qui passionem uentris patiuntur græce enim χοιλια uenter dicitur: inde cœlialilis. i. as- sidua uentris solutio.
Cilicia asiæ minoris prouincia iuxta taurum mō- tem a cilice quodam nomen traxit: quem iouem dicunt suisſe. plurima iacet campis recipiens ab occasu lyciam: a meridie mare scythicum a tergo tauri iuga.
Cilices pro piratis & piratæ pro cilicibus ponunt.
Cilicus ca cum de cilicia.
Ciliū dictum quasi caprae piliciū: uestimentū est.
Cylindrus in geometria figura quadrata habens superius semicirculum in solidō.
Cylindrus lapis uolubilis in modum columbae quo area coæquatur.
Ciliū: unde argentarii uel sculptores operantur: a quo celata uala dicimus qui uulgo cilio dicit.
Cillones homines angusti capitis & longi.
Chiliones uero aspiratione breuioribus labiis ho- mines uocantur.
Cylus cithara.
Cyma: cacos. malus.
Cymarsus græce princeps uillaæ.
Cima capita olerum græce: uel quasi coma.
Cymbala acitabula: quæ percussa inuicem se tan- gunt faciuntq^z sonum per.y.
Cymba: navicula.
Cymen quo corrupto uocabulo cimbios appellam- bus.
Cymbia quæ & urceola poculorum genera: uasa dicta ad similitudinem cymbæ.
Cym nomen uicii indeclinabile neutrum.
Cymæ græce quæ & cumaria latine cognomēto Amalthea una de decē sibyllis: q.i.x.libros attulit Tarquinio: quibus erant decreta romana.
Cymeæ ciuitas cāpaniæque: & cumæ pluraliter la- tine dicitur.
Cymedia gemma: quæ inuenitur i cerebro piscis eiusdem nominis.
Cimeras: uas frumentarium.

Chimæra nomen natus: nunc alias monstrum.i.
 bellua.ore leo.postremo draco.medio capella.ca
 pite uomens ignem q bellorofontes interfecit:
 tiphonis & hecatriæ filia fuit.
Chimæra mōs cilicæ:qui locis quibusdam ut fer
 tur leones & capras nutriendi:quibusdam ardēs:
 quibusdam plenus erat serpentibus.hunc bello
 rofontes habitabilem fecit:unde chimæram di
 citur occidisse.
Cymæria una ex sibyllis:quæ italæ fuit.
Chimerinoro picos qntus circulus cæli:qui a lati
 nis hyemalis dicitur:quia cū huc sol uenerit hye
 mem facit.
Cimex uermis de similitudine cuiusdam hærbæ
 dictus:cuius fetorem habet.
Cimæ kēi.u.a i græce iaceo.kimenos Kēi.μενος ia
 cens positus.Kimisis Kēi.μεσις dormitio:ide Ki
 miterion.i.pausatorium uel dormitorium.
Cimiterium ubi iacent & dormiunt mortui. unde
 dicitur græce cimiterium quasi cimisterio:uel qsi
 mortuæ cirmis tritio aut tuitio.
Cimiliarch.i.thesauri custos.
Cimi hærbæ:propter similitudinem cimicis dicta
Cymia uasa modicæ.
Cymici hæretici dicti ab immundicia.contra hu
 manam enim uereturdiam in propatulo cū uxo
 ribus coibant ut canes.
Cymimum itali dicunt:galli uero cumminum virtu
 tem habet calidam.
Cymimum græce cumminum latine.
Cyminus mons & lacus est.
Cymothoe una nympharum.
Cinabrium puluis rubri coloris.quidam hoc di
 cunt esse minimum.
Cinnamomum dictum q in modum cannarum
 sint rotundæ virgæ eius tenuissimæ. hoc aroma
 cum frangitur in modum nebulæ seu pulueris ui
 sibile spiramen mittit.
Cinnamomum brevis arbuscula est sed mira vir
 tutis & odoris cuius fructus stacte dicit qcquid
 ab eo tangit illæsum ab omni putredie & uer
 mibus seruatur.
Cinnama unguenta.
Cinnamo neutrum pro unguento.
Cinari ut quidam putant acitabula:quæ percussa
 in modulos conciduntur.
Cynabat syrorum lingua lulius mensis.
Cincinni capilli dependentes.
Cincinnosus:cui capilli crispi dependent.
Cinctura lata zona:minus lata semicinctum: mi
 nima cingulus
Cincturus pro cinctus paratus.
Cinædi dicunt molles & euirati ministri mæs dei.
Cinei orti sunt a iethro genero moysi.
Cinæus nonen gentis,
Cineres ossa reliquæ animæ.
Cinereus dosinus uel dosinus equus
Cyne eth mare galileæ uocatur.
Cinericæ oues cineris colorem habentes,
Cinga fluuius.

Cingere:circumire.circundare.
Cingulum quo serui publici cingebatur obliqua
 purpura.
Cingulum hominis generis neutri. Nam ziahū
 genere foeminino dicimus hæc cingula cingulæ
 ut equi & asini.
Cynici quidam philosophi parcissimæ uitæ nam
 cynos canis dicitur qui parcissimum est animal.
Cinis ex incendio dicitur ex eo enim fit: hic cinis
 uel cineris.
Cynips pis proprium.
Cinyphei hirci mores a flamine africæ: quod &
 cinyps dicitur:ubi plurimi sunt.
Cynocephali homines:qui canina capita habent
 similes simiis uel genus simiarum.
Cynoglossa hærbæ:quæ latini linguam caninam
 uocant eo q ad mortuæ caninæ iuuet trita cū sale.
Cynodontes canini dentes.
Cynomia græce musca cania uenenosa:cynon.ii.
 græce qnis dicitur.
Cynomolgus arabæ uais dicta q in fruticibus can
 nami nidos ponat.
Cinoth lamentatio hieremæ.latitudo interpretat.
Cynthius auctor troiæ quidam fuit uel apollo uel
 mons apollinis.
Cynthius andromade pater.
Cynthia luna a cyntho monte deli.
Cinnus tertio oris.
Cinus & prinus latine ilex & lentiscus arbores.
Chios insula ubi bonum uinum nascitur qd chis
 um uocatur:in qua fons est hebetes faciens.
Cio cis ciui citum.cieo es similiter quartæ declina
 tionis & secundæ.i.uoco clamo accio ascio scis in
 de ascisco.
Cyone urbs peloponessi.
Chios uvas grandes magis q multas hæc:nomen
 dictuq in multu uini fluat:χεω eni est fundo.
Cyparissus idæ & cypressus & cupressus arbor di
 eta q caput eius in rotunditate surget: imputri
 bile lignum.
Cypressus uel cyparissus:puer fuit quidam quem
 siluanus amauit:a quo arbor ipsa est dicta.
Cyprus insula a ciuitate cypro:qua in ea ē nomē
 accepit:ipsa est paphon in carpathio mari uicina
 austro famosa quondam divitiis & maxime æte
 quod ibi prius inuentum est.
Cyprus insula ab oriente mari syrio:quod missiū
 sinum uocant:ab occidente pamphilico:a septē
 trione aulone cyllico:a meridie syriæ & phœnici
 cis pelago cingitur.
Cyprius a um de cypro:ubi nobiles uites affluen
 tes sunt. **Cyprus** cyprius cyprius uero cyprius
 cus facit.
Cyprus interpretatur mixtura.
Cyprium &s.
Cyprus è arbor aromatica: cuius fæmen simile co
 riandri album & sublucidu: quod oleo coctum
 & expressum cypros uocatur ude regale unguem
 tum paratur.a flore cypro uocatum:cuius odore
 proprie refert.

- Cyprius sisipa:quod est tenet.
 Ciprus lignum inornatum & magnum.
 Chir græce manus dicitur.inde chiraga manus
 rigiditatis.
 Cirragra manus dolor.
 Cyras interpretatur lacerator.
 Cirrha & nisa duo capita parnasi montis à cirrha
 apollo in nysa liber colebatur.
 Cyrthat' puer q cyrrhos.i.capillos adhuc ferebat.
 Circa iuxta erga .circa ad inuisibilem materiam uel
 locum pertinet.erga ad animi effectum circu ad
 tempus.circiter ad numerum.
 Circæ insula orientis.
 Circæ filia solis:q dicta est mutasse socios ulyxis.
 Circæus est mons:ubi circæ habitavit.
 Cyrcesso castrum imminentis eustrati.
 Circiliones dicti:q agrestes sint: quos scotopitas
 uocant bonofii hæresim sequentes:qui christi filii
 dei adoptiuum non propitiū esse dixerunt.
 Circinus apud carpentarios dicitur q uergendo
 circulum faciat Circinus circulus:ferrum uelli
 gnum duplex unde fiunt circuli.
 Circiter plus minus.prope fere ad numerū referunt.
 Circilis:qui thracius uetus dicitur eo q choro sit
 iunctus.hunc hispani gallicum dicunt.
 Circulus dictus eo q circunductio currat:inde
 fit circulus per syncretum.
 Circulus est figura plana quæ sub una linea conti
 netur:ad quam ex uno puncto :qd intra ipsam est
 oes quæ rectæ dicunt lineæ:æque sibi sunt.
 Circulus armilla uel strænum.
 Circumeo.circum iui.circuitum.
 Circum præpositio:quæ præponitur & separatur
 ut circuero circum montem τεπι significat:&
 aduerbum loci τεπι circum ex hoc circiter fit:
 qd significat peri pro iuxta sed tēpori solūmodo
 adiungitur ut circiter kalendas.
 Circa quoq; peri significat quādo pro iuxta ponit
 tur:uel circa forum templum circa.x.annos com
 posita tantum postponitur.ut quo circa loco con
 iunctionis causalit: & circum circa q est aduerbi
 um an τι τεπι significat.
 Circenses ludi dicti q in circueundo enses positi
 erant:nam ex una parte aquæ:ex altera enses per
 medium verba.
 Circus rotunditas quælibet.Circus romanus a
 circuitu equo:eo q ibi circa metas equi currat.
 Aug . Circuitus significat terum temporalium
 cupiditatem:quæ in septem dierum spatio qua
 si rota uoluitur.
 Circulator qui famam portat uel circuit.
 Circuncelliones genus monachorum uagantium
 dicti q circum celas uagentur:Solent.n.discurre
 rere hac & illac sedes nusq habentes.
 Circuncelliones hæretici in sano amore martyrii
 semetipsos intermetes:ut martyres uocentur.
 Circunlio is.i.circumfluo.
 Circuncisio in carne præputii abscisio:quod solis
 iudeis sit concisio extantis pellis uirgæ.
 Circuncisio uulnus:cum aliquid circunducto fer
 to abscinditur.
 Circunforanus:quia aduocationū causa circūfora
 & cōuentus uagatur.
 Circulatio locus:quem aqua circunluit.
 Circupedes obsequia seruorum.
 Circunquaq rex omni parte undiq.
 Circunscribere:damnare:bonis propriis priuare
 cōcludere:in præiudiciis mittere delete.
 Circūscriptoriat:callidæ.subrepticæ.
 Circuntextus uestis species:quæ græce cyclas dici
 tur dictum:quod sit rotundum palium.
 Circunuenire:decipere.
 Cyræneus interpretatur hæres.
 Cyrenæa regina fuit Libyæ quæ ex suo noīe ciui
 tam condidit:quam cyreenen nomiñauit.
 Cirri nō cæsi capylli:quos græci mallones uocat.
 Cyrillus quidam poeta fuit a quo dictum est cyril
 lium metrum quod constat pentametto hyper
 catalepto:ut regna superna patris laudat chorus
 angelicus Kypri dñs dominus adonai kyrieleison
 domine miserere.
 Cyrintiani hæretici a cyrinto quodam mille annos
 post resurrectionem.in uoluptate carnis futuros
 prædicant:unde græce chiliastæ latine milillia
 tii dicuntur.
 Cyriocoralli:ornamentum corona.
 Cyritat' populum a loquitur.
 Cyrene insula dicta a cyrno herculis filio.i.corsica.
 Chirocleus quidam liber parvus.dictus q clausa
 manu possit teneri.Nam chir manus κλει u clau
 do dicit græce.Prudentius hunc fecit.
 Chiron græci dicunt genus auri cuiusdam qd he
 bræi ophat uocant.
 Chirodita græce latine manicata.
 Chirogius:funibus.
 Chirographum manus inscriptio:idest cautio in
 ter creditorem & eum q mutuatur ut depositum
 non possit negari.
 Cyrogrillus erinatus spinosus maior eritio.
 Chironomites pantomimi sunt qui manibus ge
 sticulant.nam chir manus.ioculatores sunt.
 Chironomon gesticator:
 Chirotheca uanti idest manus theca.
 Chiron quidam græcus fuit qui medicinā iumē
 togæ inuenit:inde pingit media parte hō : & me
 dia equus:dictus chiron quia chirurgus fuit.
 Chirorgium ferramentorum incisio sine medi
 camento.
 Chiron centaurus achillis magister.
 Cyrurgia manuum operatio latine.
 Chiros græce latine chirius o in uchiti facit geni
 tiuum sic similia.
 Cyrus rex persarum primus qui laxauit captiuita
 tem hebræorum.
 Cyrus strango.
 Cyrus arbor nucis cyrus circinnis idest reflexio
 capillorum.
 Cyrum genus uehiculi.
 Cyrum urbs mauritaniz.
 Cis nomen patris saul.

- Cisalamel interpretatur peritus.
 Cisalpina galia quæ infra alpes est. sicut transalpina que ultra alpes dicitur.
 Cissus rex thracæ.
 Cis præpositio unde citra: sed cis solet adiungi p. priis nominibus fluminum uel montium: reliquis citra magis. ut cis rhenum uel alpes. citra saniem. A citra uero citer citerior citimus.
 Cis componitur & separatur: & magis localē uim habet. ut cisalpes cis rhenum: possumus tamen ea uti per translationem in tempore & in aliis ut cis definitum tempus & cis legem naturæ sicut ultra deciuatur ex hoc & citra.
Cismos græce latine diuisio. scissio. corruptella. uitium.
Cisos: hedera.
 Cis rhenum de ista parte. i. maguncia. intra rhenum.
 Cista grandis corbis. inde cistula cistella.
 Cistella a costis uel cannis: quibus texitur dicta capsella.
 Cisterna locus aquam colligens.
 Cita uelox dicit a cieo uel cito: unde cito as: uoco moneo actuum est.
 Cithara & psalterii repertor tubal suisse peribet: a græcis autem appollo repertor credit: quæ pectori humano prius fuit similis: unde dicit nam: pectoris dorica lingua cithara uocat: paulatim at plures extiterunt species eius. ut psalteria lyræ: barbiti: scenices & peftides: q. dicunt indica q. & feruntur a duobus simul: & alias plures.
 Citarim cursim.
 Cithara & citharœdus citharista citharizo.
 Citaxus similis taxo.
 Cythera insula uençris: una ex cycladibus.
 Cytherea uenus a loco: quia ibi orta est.
 Citherius interius. exterius. ulterius uel quasi p. prius.
 Citharō mōs Boctiæ iuxta thebas: pars parnasi.
 Cithii cyprii a cythio urbe interpretat calcabothæ
 Cytisus genus arboris a cytiso insula: ubi abudat.
 Cytisus genus fructicis. hærba odorifera.
 Cithisum frumentum.
 Cithocacia hærba dicta q. cito uêtræ purget quam uulgo ciconiam uocant.
 Citorius mons paflagoniæ: buxiferax.
 Citor hebraice fanilla uel sumus dici potest.
 Citra huc ad nos: ultra uero a nobis ad aliam partem: citr. i te absq; te: citra ultra extra absq;. Citra præpositio nō componitur & eandem poene significationem habet quam cis idest localem. nisi q. propriis nominibus fluminum uel montium cis solet præponi: ut cis rhenum: cisalpes. Reliquis uero magis citra: ut citra saniem: citra cruentem uel forum: a cis citra: inde citer citerior citimus: utriusq; tamen interpretatio apud græcos est ad verbium.
 Citreus de citro ligno.
 Citrus arbor odorifera.
 Citra dicta q. eius pomum ac folia cedri odorem referant.
- Citrosa uestis dicta: quæ concrispa ad similitudinem citri.
 Citus cito tum a cieo penultimam producit: a cieo corripit: id est uelox.
 Ciues uocati: q. in unum cōtum coeant societas uinculo adunati ad custodiendā legē a cieo es.
 Ciues romani dicti quia testamēto liberi effecti. sub consulibus uel principibus in numero ciuium romanorū erant. Cæteris autem libertis prohibebat ne uel in urbe roma uel infra septimum ab urbe miliarium commanerent.
 Ciuitas est hominū multitudine in quoddā uinculum redacta concordiae.
 Ciuitas est collecta hominū multitudine ad iure uiuendū. hic & haec ciuius. nam in is non potest finiri neutrū inde ciuicus ea cum ciuilis ciuitas.
 Ciuitas mansio hominum.
 Ciuiles pāes. serui ecclesiæ: uel q. expētas recipiūt.
 Chium bonū uinum a loco dictum. nam chius nō men est insulæ.
 Chius & encheladus gigantum nomina
 Ciziti: sons amorem ueneris tollens.
 Cladis dicta q. currēdo lēdat uel q. clā data.
 Clades: morbus. tames. calamitas. periculum.
 Clam: occulte. absconde.
 Clandestinus na num aliquid occultū uel latens ī de clandestinare occultare. quod quia clam dicit non habet corruptam.
 Chlamys genus uestis militibus & palestris apta
 Chlamys dis græcum est.
 Clamare. uocare: insonare.
 Clamare significat ualida intētioē preces effūdere
 Clamo simplicis oris est. conclamo cum aliis: acclamo incuso. reclamo post aliquam uel iteg. inclamo: & luclamo murmurantis est: proclamo laudandi uel deprecandi exaltatio. declamo rhetori zandi. exclamo eleuo uocem.
 Clamosus dicit' quasi clamosus a calamo q. sonat.
 Clamor rationabilium: clangor uero irrationabilium & sine anima.
 Clam aduerbiū per se & præpositio est lungitue ablatiū & accusatiū & grauaf. deriuaf ex hoc clandestinus. facit diminutiū clanculum apud græcos est aduerbiū tantum.
 Claudire: claudicare.
 Clangere: personare.
 Clangor sonitus tubæ uel planctus. proprie uox anseris est.
 Clanius fluuius campaniæ qui præterfluat aceras ciuitatem.
 Claricare: clarere. florere.
 Clarius. i. apollo. dictus a claro insula.
 Clarius. i. discus uel mensa.
 Claritas est splendoris. claritudo uero nobilitatis
 Clarus dictus a cælo q. splendeat.
 Classis dicta ἀ τὸν Καλων. i. a lignis. q. portat ligna: unde calones. i. nauticulæ: quæ ligna militibus portant.
 Classes dictæ propter diuisionem exercitus: qui postea manipuli dicti sunt. Serulus. Classem p.

una naue ponit Virgi.

Classes equites:inde classica.i.tubæ quas equites portant. inde etiam classendix dicitur concha: quam ferunt equites.

Classes nauium multitudo.nauigia.

Classis dicitur ἡ τὰ καλλίδονα plura significās & nauium multidinem & hominum collectionē deriuatur īde classicus sīca cum.sonitus est tuba tum:inde classica nominantur:quia classes ordinēs equitum ut dicta est uocantur:quia maxime utuntur tubis.

Classica sonus tubæ.

Classica cornua: quæ conuocandi causa facta erat a clamando dicta.

Clatri ligna uolubilia in caueis ualidissimi fustes quibus ostia obseruantur ualli.

Clava qualis herculis fuit:dicta q̄ sit clavis ferreis ligata.hæc cateia dicitur est.n.genus gallici tæli.

Clavati socii dicti.q̄ sola caligis minutis clavis ui- ciatur.

Claudo uel cludo clausi uel clusi.inuenitur etiam claudeo:sed & claudio pro claudico.

Claudia gēs ē a clando quodā antiquo uiro dicta.

Claudicaria:nanis sonora.

Claudere:clandicare.

Claudus dictus quasi clausus ī eūdo uel q̄si clausus.

Claudicat claudus incedit uel sonat.

Clavis dicta q̄ claudat & aperiat.

Clavi militum calcimenta militum.

Clavis uel fixorium: quo aliquid firmat:uel gubernaculum nauis uel terro uel remus.

Clavi sunt:quibus:ligno aliquid adhæret .dicti quasi chalybæi.ferrei.

Clavis gubernaculum nauis manica temonis.remus aut caput remi.interdum autem acutus fit ex ferro.

Clavis uestis purpurata.

Clausula ē iofone breuis finia sicut ī epodo.

Calendix cōcha qua signū tegit. sc̄emininū est

Clazomenii ciuitas asiae pluraliter declinatur.

Clemēs pius:sanctus nobilis misericors:dictus ab eo q̄ cluat.i.ptegat sicut patronus clientem.

Clemens cluētem mentem habens.

Cleophas frater ioseph sponsi virgis mariæ pater simeonis:q̄ simeō iacobo episcopo successit.

Cleophe maria filio iohannis & iacobi uxori alphei.

Cleopatra regina & soror ptolemei regis ægypti.

Cleo des cleui cletum.

Clepo clericorum faldestonum.

Cleothedrū in quo plumæ sternuntur sefforis.

Cleos κλεός græcae gloria latine:inclitus idest gloriosus.

Clepere:clā rapere.furari.subripere.celare.

Cleptes κλέψω fur græce uel gippus a clepē, do uel κλέψω.

Clepsydra uel cleyndria uas quod de fundo clam aquā emittit:dicti aut a clepere:quod est furari & hydor idest aqua.

Clærōse græc dicit sors.

Cleronomia græc hæreditas.

Cleronomus hæres:

Clericus dictus quod de sorte domini ē:uel q̄a do minus sors & pars clericorum est.

Cleri libri noui & ueteris testamenti.

Cleribus peccatis.

Clibāus fornax furnus a cliuo dictus.q̄ i erectiōe sit collectus.Cliuus.n.ascēsus dicit flexuosus.

Clibanus ardens intrinsecus:conscientia impietatis significat.

Clibanicius panis in testa coctus.

Clibanari quasi tunica ferrea.

Clibola inclinata.

Cliba:aspera difficilia.

Clide urtica.

Cliens a colendo patronum dictus idest amicus domesticus.

Clientes discipuli quasi colentes magistrū qui prius colientes dicebantur.

Clientela:officium domesticum.

Clima mensura pedum sexaginta.

Climax gradatio.cū a quo sensus superior terminat:inferior incipit:ut est illud ex innocentia nascitur dignitas.ex dignitate honor: ex honore ī-perium.hanc figuram nōnulli cathænā uocant: quod schema est.

Clima assensio.

Climata partes sunt cæli.q̄ quattuor.i.orientalis occidentalis septentrionalis australis.Alias uero septem dicunt q̄a septem lineæ ab oriēte in occidente sub quibus & mores hominū dispare& animalia specialiter diuerla nascuntur quarum prima est merois:secunda sienes.tertia catacoras idest africa quarta rhodus. quinta helespontus sexta mesopontus:septima brustenus.

Climata sunt in mēsuris agrorū quæ undiq̄ habet pedes.lx.sic.

Climateria natura rei icerta pfugia auxilia macula

Climpia species colorum.

Clinis inclinatus:componitur clinis.

Clinici sunt qui delecto non descendunt quia clinus dicitur lectus.

Cline κλίνη græce dicitur lectus.

Clinicus paracliticus.

Clingo excludo.

Cinxit:decurtauit.

Clio una de nouem musis historias canit:interp̄atur fama uel luna.

Clipsea ciuitas africæ

Clippeare:contegere.a clypeo.

Clippeola:anulus uel rotula.

Clypeus dictus ab eo:quod clepat idest celet corpus periculisq; subducatur.Clypeus peditum.scutum equitum est.Clypeum uero neutro genere ornamentum uel pictura dicit.

Clysterizare per foranē manū aliiquid imittere.

Clisciscere:disiungere.

Clitellæ:farcinæ sellæ.somæ.

Clyton græce gloriosum.

Clitūnus lacus in umbria fluuius in meuania.

Clitūnus fluuius spoletinus de quo si statuit con-

conceperit bos biberit album parit.
 Cliinosus inclinatus inæqualis.
 Cliuus monticulus siue ascensus flexuosus.
 Cloacæ dictæ quod per eas colant aquæ has dicunt
 primum romæ tarquinū priscum ideo fecisse ut
 quoties pluuiæ inundatio existaret: per eas aq
 extra ciuitatem emitterent: ne strages aquæ fu
 damenta subuerteret.
 Cloantus princeps troianus. unde genus clienti
 us romanus duxit: ut uirgilius dixit.
 Clode: clam. occule.
 Clodus pro claudus: uacillans pedibus.
 Clodit. fabricat. excutit.
 Cloes folles uel pluma.
 Cloma græce nos rainulum possumus dicere uel
 picem.
 Cloto una ex tribus parcis cōuocatio interpretat.
 Cloto colū baiulat: lachesis trahit: antropos occat.
 Clunacia dea paganogæ a clunibus dista.
 Cluere: pollere. excellere. uigere. protegere: inde
 dictus clemens clementia.
 Clunabulum dictu q liget ad clunem. i. pugio. est
 eni pat uus gladius lateri adherens uel spata.
 Clunior nobilior.
 Clunes dictæ q sint iuxta collum: quod ē longio.
 Clunis masculini & scemini generis inuenitur.
 Clura uel cluriū simia dicit. alias scythiae oppidū.
 Clusinæ urbs italiæ: que nūc est tusciae.
 Coaceruare. congregare. coaugmentare. com
 paginare.
 Coagulum a colando uel colligendo dictum.
 Coagulatus constrictus.
 Coactus ta tum constrictus in unum collectus: a
 cogogis.
 Coactor: agitator aselli.
 Choa insula una decycladibus.
 Choa uina uel unguenta: difyllabū ē a loco dicta.
 Coalescere simul crescere.
 Coaceruatio concameratio. i. coniunctio arcuum.
 Coarguere. coercere. coartare: constringere. con
 densare.
 Coaspis fluuius persidis nimiu dulcis: inde coaspi
 tis gemma uitidi s fulgoris aurei.
 Choare: inclinare se. uel insidiari.
 Choatre populi sunt.
 Chobar fluuius in babylonia interpretatur onus
 uel grauitas.
 Chobor interpretatur exuberans siue primitius.
 Concaua buccina.
 Cocomi urbs in asia.
 Coccineum sanguineum a coco deriuatur.
 Cœtio atillatio.
 Cocistrio tabernarius est græcum.
 Cocitus: inferni palus: uel fluuius. uel omnia flu
 mina ignea.
 Cocyclus dictus græce αωδ Τόν Κώκυ Τόν idest
 a lustu & gemitu: & significat quicquid hoies in
 luctum lachrymasq compellit.
 Cocitos fuit dea atheniensis: quam solæ scemine
 colebant: quæ psaltriam exercebant.

Cocitia infernalia.
 Cœleatus lapis coelestis lapillisq compositus &
 harenas.
 Cœlear: mensura dimidia pars drachmæ.
 Cœlear in singulari neutrū. in plurali masculinū
 & neutrum.
 Cœlearium pondus retinet. i. cœropulum & y.
 Cœlearium quod pendet. græcum est.
 Cœlear: i. conchæ marinæ.
 Cœlear altæ turres & rotundæ dictæ quasi cyclo
 q per circulum descendantur.
 Cœlea per circuitū ascensus græcum est.
 Cœlum dictum quasi coactum ab igne uel ab aq
 dum aptum sit: a coco coxi deriuatur.
 Cocula uasa omnia coquendi causa parata.
 Coquus unde coquina deriuatur & culina. i. co
 quendi artifex.
 Coccus græce rubens uel uermiculus dicit' quam
 quā ipsius & purpuræ una sit materia coloris tñ
 diuersitas magna est. purpura enim nigra magis
 ex primo humoris cœchiliog. i. ostreog. colore tñ
 gitur. Coccus uero magis rubeus ex secundo.
 Codex librorum multoq est. liber unius uolumi
 nis: dictus a caudicibus arboreg: quod ex se multi
 tudinem librorum quasi ramog: continet unde
 uites codices appellantur.
 Codex cis. diminutiū codiculus & codicillus.
 Codex radix arborum uel ramalia in radice iñcta
 ueteres enim codex nos caudex dicimus sicut illi
 clodus nos claudus.
 Codex lapis codices libri. cōmentarii historiæ.
 Codicillus parvus codex uel scriptura nulla indi
 gens solennitate: sed solummodo testatoris uolu
 tatem significans. loco testamenti habetur.
 Codia papauer.
 Codrus quidam pastor uel poeta uanus de quo
 iuuenialis prima satyra. vexatus totiens rauci the
 seide codri.
 Cohælet hebraice græce ecclesiastes: latine concio
 nator dicitur.
 Cœnomia non canina musca sed omnimoda per
 oe scribitur non per. y.
 Cœnodos una ex linguis græcoq mixta uel con
 munis qua omnes utuntur.
 Cenodoxus uanæ g̃liæ cupidus q fama captat.
 Cœno is neutrum est: nam pro conuenio accipit.
 inuenitur tñ actuum & passiu pro colligere.
 Cœpi cœpisti defectiuū tatum præterita habet. &
 scribitur pœ: & significat captionem. unde cœp
 tus ta tum. i. inchoatus.
 Cohæres coniunctus unius hæreditatis.
 Cœfidentis. i. socii.
 Cœtaneus: unius ætatis.
 Cœtus cœvetus multitudo hominū. uel cœculus.
 Cœus & enheladus gigantes terre filii.
 Cophilos græce follis.
 Cophinos græce corbis.
 Cophinus uas & virgultis aptum aliquid munda
 re. dictus quasi cauus.
 Cogere compellere.

Cogarium:donatio Imperatoris.
Cogitare a cogo gis:uñ cogitatio dicta q̄ frequenter cogat animum reminisci.
Cognabo ignarium:unde ignis excutitur.
Cognati dicti:quia sunt propinquitatis cognatione coniuncti nec sunt agnati:sed post agnatos habent:quia per secundum sexum ueniunt.
Cognitio incognitorum prius notificatio.
Cognitor praesens praesenti datur ad litē soluedā p̄curator uero etiam absens ad omnes res.
Cognitus:notus.
Cognidium genus potionis ad bibendum.
Cognomen dicitur:quod nomini cognitionis causam adiiciat.uel cum nomine.
Cohibere:retinere.refrænare.uetare.
Cohibilis:conducibilis.
Cohibilius constabilius.
Coinus genus arboris.
Coinquino nas stercorare simul peccare.
Coire:concubere.uel in unum colligere.
Coitus:concubitus.
Coitio natura genitura.
Cois uestis:que sit in insula coo perlucida.
Coinon κοινόν uel μία ἡ τὸν idest commune uel mixtum: in quo poeta & subintrodūctæ perso- næ loquuntur ut in iob & in æneide.
Colon fit: cum iam sententia sensum præstat sed adhuc de sententiæ plenitudine aliqd supereft & media distinctione uocamus:quia punctū ad me diā litterā ponimus hoc apd' oratores: apud poetas uero ubi post duos pedes & dimidiū de parte orationis nihil supereft:colon est.
Colō græcū ḡnis neutri singulariter & pluraliter.
Colō i uersu ē:cū diuidit uersus in partē oratiōis.
Colon est prolongata sententia.
Colon interpretat membrum.Cola dicunt p̄ que mustū fluit:a colando dicta.hoc colum.
Cola genus pigmenti: quod græci acida dicunt Cola ceruisia.
Colax κολάξ idest adulator.assentator.
Colaphizare κολαφίζειν colum cædere.
Colaphus alapa:pugnus.
Callanū castrū ē:unde dicit' colina porra romana.
Collatio cōtrouersia symbolū.
Collatus genus lapidis pigmētoꝝ usibus aptus.
Colare:liquare:purū facere.curare.
Colatorium.liquatoriū.
Colastus ex uno lacte nutritus.
Colatū uinū puḡ uel uas.p̄priū in quo deportat.
Colax qdā pasitus adulator:a quo fabula dicta ē.
Colchi gens orientalis iuxta caucasum montem. scui sunt.
Colchos ipsis uñ fuit medea:unde dicit' colchica.
Cole fel græce.
Colene ergo fellis motio.
Collecta dicit' eo q̄ colligatur populus in unū:ut ostendat christū in euangeliū uentus ppe.
Collectio uel ratiocinatio dicit' quid ex eo quod scriptū est:aliud'non scriptum inuenitur.
Collectuum est cum in unum colligūtur ea quæ

sunt argumentata.
Colega a colligo dicitur generis masculini:officium uitorum est.
Collega a colligatione societatis dicitur.
Collegarius:unus ex ipsis sociis.
Collegati dicūt q̄ eorum collegio custodiisq̄ deputentur:qui facinus aliquod cōmiserunt.Est enim sordidissimū genus hominum patre in certe progeniti.
Collegiū societas collegaz i uno honore positor,
Collecturia argumenta.
Collegiatus:carpentarius.
Cholera felis effusio.nam græci χολη bilem & fel dicunt.
Colles significat sacerdos uel minoris meriti & i malo.
Colles sūt præssiora iuga mótiū quasi colla.
Colere:honorabili recordatione uel præsentia frequentare.
Colyrida subcinericius pāis modicus & triagulus.
Colyridæ panes quadrati de simila cum oleo i sagagine frixi.
Collibeo collibes collibui:& collibesco. cōplaceo.
Collibia sūt apud hæbreos:que nos uocamus tra gemata uel uilia munuscula:ut cicer frīxū uua pāla poma diuersi generis.
Collibiste uero dicuntur:qui ea uendunt.
Collibus ubi mundantur uestimenta uel aquaz influens locus.
Colici sunt qui dolorē in parte dextra super pecten & uentre constrictū habent.ueritatem patiuntur:sanguinē mi xtū cum stercore egerunt:his dolor ascēdit ab umbilicio usq̄ ad splenē totum ilium dextrū tenens. Descendit quoq̄ plerūq; ad inguinem sinistrū perueniens usq; ad anum ab ilibus usq; ad renes infestis doloribus cingūtur qui hoc morbo laborant:sentientq; intestini ipsi us idest coli grossitudinem.
Colica passio a colon. i.intestino dicif.
Coli.dolores uentris uel viscerum.
Colibrum poene genus uel p̄ ecuniae.
Colyphia dicūt panes azimi:& genus carniū. t. carnes assae & semicoctæ qui ē uictus athletarū.
Collisio est quotiens nouissimæ syllabæ finis in alterius principio est.
Collisiones sunt cum aspere consonantes in constructione sibi occurruunt sic:si iuret auriga per lora per flagella per fræna.
Collituria:boves facientes opus.
Collis collinus:sicut follis follinus.
Colina coquina a coquendo dicta:
Collina turris est rome incole sita.
Collyria sonant q̄ uitia oculorum tergant hoc collyrium medicamentum.
Colyria:pusilla curruum.
Coliurus arboris genus.
Columnus uero ex arbore coryli factus.
Coliciani heretici a quodā colito dicti .qui dicūt deum non facere mala contra illud qd' scriptum est.Ego deus creans mala.
Colobium genus uestis dictum:quia longum est

& sine manlicis: hoc antiqui uteruntur: sed quod nuditas brachiorum culpabatur: usus colobiorum in dalmaticas est mutatus.

Coloni sunt cultores aduenae dicti a cultura agri: Sunt n. aliunde uenientes: atque alienum agrum locatum colentes ac debentes conditionem genitali solo propter agni culturae sub dominio possessoris, per eo quod discolatus est fundus.

Colonia est quae deferte indigenarum nouis cultibus adimpleret. dicta quod sit agriculturae dedita.

Colophonium tr. metrum a colephonio inuenitore dictum constat ex spodeo & dactylo siue trocheo: ut hic. Si te diuina potens.

Colocasia genus herbarum species medicinæ.

Colophonia resina dicta ex tyrrhenia colophoia unde assertur.

Colopho quae post ephesus dicta est ubi sicut oraculum appollinis.

Colophium quod græci cronochiū dicunt.

Coloyron græci dicunt cursum.

Colo pro diligo. habito. & aro accipitur.

Colomelli dentes pro longitudine & rotunditate dicti. i. canini inter praecitores & molares.

Colona dicta quod infusa coleret uinum herba est.

Colocyntha & coloquintida cucurbita agrestis & uehementer amara: quod similiter ut cucurbita per terram flagella reddit dicta autem coloquintida: quod sit fructu rotundo atque foliis ut cucumberis usualis.

Colores dicti quod calore solis uel ignis perficiuntur siue quia in initio colabimur: ut subtiles essent:

Colores aut nascentur aut fiunt. nascitur ut synapis rubrica paritonium. melinum frezia: auripigmentum. ceteri singuntur.

Colores rhetorici sunt qualitates uel species dicendi.

Colos color non uetus sed fictus.

Colossus uocatur statua marmorea & alta.

Colustrum lac nouum.

Columitas saluis.

Columis a columna dicitur: quod firmus sit rectus & saluus.

Columis corpore. In columis animo dicitur.

Colpus dicitur sinus græce.

Coltax claudicans a coxa.

Coluber colubri dicitur quod colat umbras uel quod sit lubricosus: ceruum fugit: leonem interficit.

Coluber colubri cuius foemininum colubra facit.

Colu colatoriū a colando mustum.

Colus instrumentum unde foemine nent. generis foeminini secunde uel quarte declinationis.

Colum: fastigium templi rotundum.

Colos color.

Colum. i. longior quoddam intestinorum.

Collum significat ceruicē singulariter: colla pluramer superbiā:

Collum dicitur quod sit rotundum & rigidum caput sustentans ut columna.

Collum inde dicitur collarium. componitur colaphus inde colaphizo componit de collo in columnis. inde dicitur columna.

Columna sustentamē summatum dicta a colu-

mine: nā columnen est culmē summa fastigia

Columbaria in summis lateribus nauium loca concava sunt: per quae remi imituntur dicta quod sint similia latibus columbari. i. nidis.

Columbar genus uinculi neutrum est.

Collus: colli ornamentum uel pro collum.

Colubat dicta: quod colla earum ad singulas conuersiones colores: mutat: unde colubinus naū. i. simplex.

Columba septem uirtutes habere notat: caret sole: nullum laedit: alienos pullos nutrit gemitum pro cātu emittit: iuxta fluenta morat: granum eligit quod comedat: in foraminibus petræ nidificat: quod oia in significatione conueniunt fideli anime significat etiam spiritum sanctum.

Columbinus lapis a colore auis dictus.

Colurnus de corylo: sicut quernus de quercu.

Coluri imperfecti circuli interpretatur. Sunt autem duo diuidentes calum: unus per mediū cancrū & capricornū alter p mediū arietē & librā. nec pueniū nisi ad australē circulū. unde imperfecti dicuntur.

Colluuiū collectio sordium luxuria inmundicia.

Cōma dicitur quando post duos pedes syllabare manet: quando uero post tres pedes nihil remanet: colō dicitur: quae tamē nomina in differēter ponuntur apud oratores quasi integrā sententiam periodō: partes eius colā: & cōmata dicātur ut sustineris. n. si quis uos in seruitutē redigit colō est. Si quis extollitur & cetera usq; ad plena sententiā am colā & cōmata sunt: plena uero sententia periodos: Interpretatur autem colō membrum coma incisio: periodus clausura uel circuitus. cōma breuis distinctio.

Cōma est prima positura uel distinctio orationis quae subdistinctio dicitur ad unā partē litterā pūctus pōit. Media distinctio seq̄ns nuncupat cū punctū ad medianam litterā pōimus. ipsa est & colla ultima: quae totā sententiā claudit periodus.

Cōma est in uersu: cum ipse dividitur in semiquaria uel semiseptenaria uel trochaica: ut **Arma** uirūq; cano. Semiquaria. Arma uirūq; cano troiae. Semiseptenaria mūera clara dedit dat trochaica.

Cōma particula sententiæ: inde comaticus & comaticē breuiter.

Comaticū: articulatū. disciplinatū. breuiloquum.

Comacrinis nō incisus græcum est p ramis etiā ponitur arborum.

Comare. crescere. frondere.

Comata dicitur concinnata. **Com** dicitur illud tantum quod sextoni superiadunt diapafō.

Comagena prima puincia sīrae a comagena urbe.

Cōmanipularius: conscius collega uel commandipularius.

Coburere: exurere inde cōbustus cōbustio.

Cōbos & teutycā ciuitates uicinæ.

Comere: ornare. coma fieri uidetur: actuum est. de comptus.

Come græce castellum.

Cōmeat: s. alimenta. uictus. fruges. a cōmeando anomalo deriuatur.

Cōmeare. n. simul ite meare uel transire.

Comedere: manducare. uorare. glutire.
Comedo uerbū: a nomalū comedēsum & comedēsum
Comedo a comedendo tinea uel uorax.
Comedi dicti quia prius post comedētionem ad eos audiendos uenire solebat hoies. Sed postea aggressi gesta uniuersorū & delicta corripiētes in scēna proferebant.
Comœdia est q̄ res priuatae & humiliū persona rum comprehendit nō tam alto stilo ut tragœdia sed mediocri & dulci qd' sape etiam de historica fide & de grauibus tractat personis.
Comœdia pro kōme Διάτα.
Comœdia uillage carni nā come κωμη dicit uilla.
Comœdia in quattuor partes diuidit in prologū prothesin epithesin catastrophēn; plogus ē præfatio fabulae in qua licet absq̄ argumēto aliquid ad populū loqui ex comodo poetæ uel rectoris. Prothesis ē primus actus & initium dramatis. i. fabulae cuius prothesis persona postea nō apparet in & temper aperit in principio maximā partem. Epitalis est incrementum processusq̄ turbationum. Cāstrophe est custodia turbationum ad iocundos exitus. Comœdiarum nomina ex quattuor rebus sumuntur a loco ut Andria. a fato ut Eunuchus: ab euentu ut adelphoe: a nomine ut phormio.
Comedes cātus agrestes grāce uel castella. κωμος iocus immodestus.
κωμαξω procax sum.
Comœlipolum: matubium.
Cōmendare: laudabilem reddere.
Cōmentari: cōponere. adiuenire: a cōmento. qd' item fit a cōminiscor.
Commento pro cōmentor innenitur.
Cōmentum: mendacium. inuentū. fraus.
Cōmentabundus idest cogitatibundus.
Cōmenta crīmina facta inuenta uel interpretatiōes: ut cōmenta uirgilii: deriuatur uero a cōminisci.
Cōmentaria quasi cum mente: sunt. n. interpretatiōes ut euangeli.
Cōmentariu mōcītūnum. i. breuiter ordinateq̄ cōpositus liber.
Cōmentum uolumen libri.
Commentus idest cogitatio.
Cōmercia. i. cōmutatio mercis. nam a mercibus dicit: quo noīe res uenales appellamus.
Cōmercia negocia.
Cōmercior cometeris ritus: q̄ aliquid deliquit.
Comessor ris. tio.
Comessatio: luxuriosa cōniuia. a comedēdo dicta
Comesset: comedēster.
Comessatio: qsi mēste collatio. supflua cōnitatio.
Comessor oris. gulat ac uētri. nimīū deditus.
Comes uocatur ab ecclesiasticis uiris cōgregatio caelestium lectioium.
Comes socius a comitando dictus. seu a comeauido uela comeo is: qd' nō est in usu: unde cosules romani comites dicti sunt: q̄a duo erāt: hinc etiā ex ea cōsuetudine uinuscuiusq̄ comitatus prouitor adhuc comes uocari: quis in usu nisi unus sit.

Comes cōis generis neutrū etiā cōiūctum iuenit.
Lucanus. Imperiūḡ comes.
Cometes uel cometa. masculinum est.
Cometes stella ē'dictus: q̄ comas lumīs ex se effūdat qd' genus syderis pestilētiā famē. aut bellū uel regni mutationē significat: quē latini crinitē uocat q̄ i mōm criniū flāmas spargat: q̄s dñt eē. xxx
Comici res lētas. tragicī argumēta ex reb⁹ luctuos describit. Duo sūt genera comicōḡ. ueteres. q̄ ioculares extiterūt: ut terētius. Noui q̄ satyrici: quibus generaliter uitia carpūtur: ut Persius: lūuenalis: & nudi pingūtur: eo q̄ uitia denudent.
Comicus: qui comœdias describet.
Cōmilito tonis. militis socius.
Cōminiscor: cōmentū cōmune fuit antiquitus.
Cōminisci: quasi cū mente aliqd inuenire: cōfinge re. mentiri. recordari.
Cōminoris. deponens.
Cōminatores. argentarii.
Cōminus iuxta sine intermissiōe statim fere i præfenti simul ppe de proximo. cui cōtrarium ē eminus: cū duabus. in scribitur.
Cōminus a. cū & manus dictum.
Cōmissa. uitia uel peccata.
Cōmissum: in fide traditū. creditū. cōiunctum.
Cōmissura: cōiunctio. ligatura.
Comis hylaris benignus.
Chomys & mnasylus satyror̄ nomina.
Comites socii a comitando dicti: uel cōsules: inde comitatus. i. tñ spati: quātū unus comes tenet.
Comitatus. comitem tenēs.
Comitia dicitur quae sunt romæ ad creandos magistratus k̄l ianuarii in capo martio: ad quae oīs populus romanus & de italia cōueniūt.
Comitū imperii adeptio. uel locus seu tēpus: ubi uel quādo honores dātur comiti.
Comitialis: moribus quo caduci tenēt. cui tanta uis ē hō ut uallens cōcidat spumetq̄ dictus q̄ cui accidisset quādo comitia erāt comiti admittebat hæc passio caduca siue epileptica uocatur h̄i qui eam patiūtūr lunatici dicūt.
Comitari cōe est apud Boetij. i. simul insequil.
Comitas benignitas humanitas.
Comiter: benigne ornate: a comis deriuatur.
Comitto pro credo & pecco: unde cōmissum idest peccatum.
Comizo κδ. uel grāce. i. echo.
Como mis idest otio uel pectino. inde dicitur cōma & comatus ta tū: & hic & hæc comis. i. cōpositus benignus & cōptus ta tum. i. ornatus: & comiter aduerbiū & comitas momē & componitūr incomptus.
Cōniōdum: emolumentū. merces. luctū. p̄ficium in quo dominus iuris est cū mō tēporis.
Cōmodare. i. præstare. quod sibi reddatur uelut pecuniam cum cōmodo aliquid dare. i. præstare.
Cōmorari cum aliquo morā facere: uel aliquem retinere & morati facere.
Cōmoro pro comotor.
Come grāce uicus castellum. Comes grāce co

messtio:unde comediat q̄ in cōuiuis canunt.
 Cominolere:dentibus comminuere.
 Comopolis municipium gr̄ce,
 Compages:iunctura.ingressus.
 Compago coniunctio.
 Comparare:emere.cum aliquo æquare. assimila:
 re contra præparare.
 Cōparo actiuē:inuenit tñ cōparor deponens.
 Comparatio reḡ cōtractus ex conuenientia.
 Cōpareo uero corā.app eo alicui uideor neutrūē.
 Cōparatiuus gradus dicit assimillatiuus:qa alte:
 ri cōparatus plus significat:ut doctior hic q̄ ille.
 Cōparatio dicit æquiparatio uel assimillatio i ascē
 su uel desēsu:u doctus doctior indoctus idoc*t*
 or:ad laudē quoq; uel uituperationē ut iustus or
 iniustus iniustior:uel ad mediū ut magnus ma:
 ior sanctus uel latro.
 Comparatio dicit cum nomen alterius cōparatio
 ne profertur.
 Cōparatiu est qd̄ cū positiu intellectu uel cum
 aliquo partice senti positiu magis aduerbiū
 significat:ut fortior magis fortis; ulterior magis
 ultra q̄ ille qui u'tra est.
 Comparatiu deriuant a noībus adiectiuis sump
 tis ex accidentibus substantiæ nominis.
 Comparatio autē fit inæqualia:in quibus semper
 nota eadē inæqualitas:aut inæqualia. Inæqua:
 lia ut maius aut minus diuidunt:q̄ nunq̄ absq; se
 sunt. Ois igit̄ cōparatio: aut in numero constat
 aut in specie:ut q̄ innata uel q̄ aduētitia. uel quæ
 ppter se expetūtur ut salus:uel q̄, ppter aliud:me
 dicina:aut in.yi. ut quod non indiget:uel qd̄ in:
 diget:aut in aliqua affectione extrinsecus locata
 ut quod p̄ficit maioribus uel minoribus.
 Comparietici:cōsortes uicini quasi unum parietē
 habentes.
 Compascuus ager dictus: quia cōmuniter ad pa:
 scendum uicinis relictus sit.
 Cōpater cum aliquo eiusdem filii pater.
 Compatriota unius patriæ.cōmune est.
 Cōpati simul pati quasi ille qui patitur:unde fit cō
 patio duorum uel plurium passio.
 Compescere:pacificate.constringere.cohibere.
 Compescō perfectū estatamen dicit futuro infini:
 to:quia formā habet inchoatiōr.
 Cōpedire impeditre:pēdes continere.indē compe
 des dictæ:quia continent pedes.
 Compes cōpedis fœmininum est.
 Cōpello lis ad compulsionē.compello compellas
 ad prouocationē pertinet.Illud cōpuli.hoc cōpel
 laui faciunt.ambo actua sunt.
 Compellor inuenitur deponens.
 Compellare idest alloqui.
 Compendiū lucrū.emolumenū.utilitas.a cōpēde
 re.i.cōpetenter opera dare:unde deriuat cōpen:
 sum & cōpensō las.i.inuicem reddo.
 Compensatio est cū aliquid aliud alterius factū cō
 tendit utile uel honestū qd̄ ut fieret illud quod ar
 gutur datur esse cōmissum.
 Cōperire:coguoscere:inuenire.

Cōperior p cōperio iuenitur prisci.Cōperio peri
 Cōperendinare differre in die tertia dilatare: ex
 crastinare.
 Comperendinatio:dilatio.
 Competo tis:inde cōpēs:& mutatione e in o.
 Compos.i.perfector uoti socius.
 Competere:conuenire.simul petere.
 Competens propo^rtio.
 Cōpetens uocatur quod post institutionem com
 petat gratia christi.
 Cōpetentcr:bene conuenienter.
 Compilare:furari:depopulari.expoliare.depilare
 Compilator qui aliena dicta suis miscet sicut solēt
 pigmentari i pila diuersa mixta cōtundere.
 Complingo gis conlungo.
 Compista dicta:quia plures in eis cōpetant ui^xi,
 de hoc compitum.
 Capitalia festa:quæ in cōpitis siebant:sicut termi:
 nalia:q̄ in terminis:& quinquatria:quæ in quin
 q; & similia: ut saturnalia uulcania floralia semp
 pluralia ḡtñ faciūt scdm declinationē secuudā &
 tertiam ut uulcanaliorum & uulcanalium.
 Complere:ad summū implere.
 Complecti simul uel totum amplecti ligare.
 Complecto pro cōplector inuenitur:quod cōmu:
 ne antiquitus fuit.
 Complificaresi:multiplicate.
 Complices sunt qui uno peccato coniuncti sunt
 consci. non in bono dicitur.
 Complodere:repercutere mutuo percutere:
 Compluere:pluuiia irrigare.
 Compluta:irrigata.
 Cōpluuiū dictum:q̄ collectio pluuiæ conuenit.
 Componere:coaptare.fingere:inuenire.ornare.
 Compositus moribus uel cæteris conueniens re:
 bus comparatus.
 Compositio quatuor fit modis ex duobus inte:
 gris ut detego:ex duobus corruptis:ut in pato
 ex integro & corrupto ut perficio:ex corrupto &
 integro ut irruo:
 Cōpos uoti possessor culus cōpletū est desideriū
 Compos mentis compositus mente.Compos ita
 in se fundatus:ut prosperitate uel aduersitate nō
 frangatur.
 Cōpotor uel compotrix simul potans pro compo:
 tator.a cōpoto as simul bibere ultra modum.
 Comptus cura ornatus.Compositus uero natura
 acomo is.
 Compure bene diligenter.
 Cōpungi delictorum suoḡ reminisci & cōtristari.
 Cōpunctio cordis dicitur de malis penitetium:
 dolor cordis.
 Comulcate:concilcare.
 Comulcerē:turbare.
 Cōmune imundum uel inusitatum uel quod plu:
 ribus habetur:
 Cōmune est:quod accidit omnibus tempore sere
 eodem:ut messis calor.publicum uero est:quod
 uniuersa ciuitas frequēt alqua de causa uel lu:
 di dies festus bellum.

- Communis** dicitur q ad plures pertinet uel lenis placidus omnibus conueniens.
- Communis** dī spiritualis esca:qn in cōe ad uiuificandas animas a cunctis percipitur dignis.
- Communi** diuidundo est inter eos:quibus communis res est:quæ actio iubet postulantibus his arbitrum dari:cuius arbitratu res:diuidatur.
- Commune** est cum in duobus generibus unum nomen conmunicat ut hic & hæc homo.
- Communæ** uerbū est:qd una terminatiō tā actio nem q̄ passionē significat.i.in or:ut largior: experior:uerior:moror:osculor:hortor.Criminor: amplector tibi sunt communia lector.
- Communicare** simul participare de uno pane.
- Communicarium** participarum communicatio.
- Communicipes** ciues.
- Commutare** cum uno aliquid mutare.uændere.
- Commutatio** cū aliqd datur:pro quo aliud accipit.
- Con loco** cuim præpositionis accipitur.
- Cona** poma sylvestria uel fructus cyrſi dicti:quod conum imitentur.
- Cona** alta rotunditas.
- Conari**:attentare.anniti.
- Conamen**:nifus.tentatio.
- Cona** dicta quasi concava.
- Concameratio**.fornix.transuolatio.
- Cocameratum** curvū admodum circuli flexum.
- Conchæ** & **cocleæ** dictæ:quia deficiente luna cauā tur.i.uacuantur.
- Cōcentus**.i.catus mixtus.i.symphonia a cōcinno.
- Concētus** etiam cæli dicitur esse a quibusdam.i. consonantia planetarum.
- Concentor** dī qui in cantādo consonat cū aliis.
- Concenturiare**:instruere.dictum a centurionib⁹ qui milites ordinant.
- Conceptus**:susceptus.
- Conceptio** partus quartæ declinationis.
- Conceptus** ta tum in utero acceptus : aut in mente a concipio pis.
- Conceptiones** sunt:cum aliquid certū mente concipimus:ut si pares iungātur numeri par quoq̄ fier numerus:gratce hebdomades dicuntur.
- Concessio** est cū reus non id qd factum ē defendit sed ut ignoscatur postulat apud rhetores.
- Concedere**:permittere.donare.
- Conciliabulum** locus in quo multi homines sunt in sua potestate.
- Conciliabula** dicta a conuentu & societate multorum in unum ubi plures suis uiris sedent.
- Concilio** conciliabulum.
- Conciliare**:amicū facere.ad integritatē reuocare.
- Concilium** tractū ex hoc q̄ romani conuenientes communi intentione tractabant. Nam cilia oculorum sunt.quorum similitudine concilium dicitur:id est conuentus.
- Conchis**.i.nomen piscis:unde tingitur purpura q̄ sic appellatur.
- Conchilia**:pro purpura.genus coloris.
- Concino** nis nui concentum.i.cum alio canere.co uenire:prædicere.conuenienter canere.
- Concinno** uero as aui.l.adaptare:componere cōsonare:apponere:irridere.
- Concinne** composite.
- Concinnum** breuiter & ornate compositum.
- Concinus** cantus subtilis.
- Concio** contentio.
- Cōcio** populi multitudo ecclesia. a concieo es :de cōcionor aris.populū alloq conuentum facere.
- Concionator** qui populum commonet.
- Concionarius** qui populum alloquitur.
- Concitus** festinus incitatus.a concieo es:inde cōcitare frequenter conuocare uel commouere.
- Concitatio** iracundia.
- Conclassare**:classeis iungere.
- Conclaue** locus inclusus uel munitus siue domus quæ multis clauditur cellis.interior cella.
- Concleatus** lapis dictus q̄ cōcleis lapillisq̄ & arena sit concretus.
- Concludere**:delidere.
- Cēclusio** inductiōis est q̄ aut concessionē illatiōis affirmat:aut qd ex ea conficiatur declarat.
- Concordare**:conuenire.unius cordis fieri.
- Concordō** & **concordor**.
- Cōcors** a coniunctiōe cordis dī . hic & hæc cōcors dicimus.Antiq uero hic & hæc cōcordis & cætra a corde cōposita.prisc.hic & hæc & hoc cōcors.
- Concupiscentia** uel cupiditas nisi addat cuius rei sit nō nisi in malo intelligitur.August.
- Concrepare**:resonare.concinere.
- Concretus** a concerno.i.cōiunctus,cōglobatus.
- Concubium**:excubia.
- Conchula** mensura tres cocleares habens.
- Conchulæ** marina aialia dicta:q̄ sint concavae.
- Conchus** lapis in mati:est.n.conchula totunda in duas partes diuila:q̄ diluculo de profūdo maris ascendens ad littus aperit os suū & suscipit intra se rorē cæli & circūfulget cā radius solis.tūc fit spe ciosa & splendida margarita.
- Condenseo** es & cōdenio as.i.sulcire.conspissare.
- Condensa** spissa constipata opaca.significat secreta diuinæ scripturæ.
- Condōdis** didi itum:celare.reponere ædificare.
- Condio** is.i.uu itum.componere apparere salire.
- Condus** scythus patera poculuni.i.caucus.
- Codicere**:constituere.denunciare.decernere.
- Conditio**:cōuētio.potestas.fortuna.casus.exitus.
- Cōditiones** pprie testiū sunt a cōdicendo:quia nō unus testis sed plures iurāt dictæ q̄si cōdictiones
- Condili**.i.nodi.Inde condilogmatica passio.i.no-ditas manuū.& cōdilo as.i.pugnis cādo.
- Condilomata** glandula.
- Conditura**:impensa.
- Conditum** dictum q̄ nō sit simplex sed commixtione pigmentorum compositum.
- Condinia** domus cū curia & cæteris necessariis.
- Condonare**:concedere.ignoscere.
- Conducit** impersonale utile est significat.
- Conducere**:congregate.expedire.mercede cōstuta aliquid ducere.
- Conducibilis** utilis.i.infuso conueniens.

- Conuentus** habilis ad ducendum.
Conductio res in usū accepta constituta mercede.
Conciuitas est.
Connectere colligere.
Cōfēcta debilitatē iminuta examinata. a conficio.
Conferentia: collatio. confederatio. sacrorum cōmunicatio.
Confederare: coniungere. in pace componere. consociare.
Conferta: in unū collecta. plena. cōparata consociata. a cōfertio tis fersi tum. i. cōspissare. implere.
Confessio duobus modis intelligit: aut. n. cōfessio iustitiae dei in laude fit: ut confitebor tibi dñe & collaudabo te in cōfessione: aut dum quis confiteretur peccata ob ea indulgenda.
Cōfētīm: statim. cōtinuo. q̄si cōfertim. i. cōjūctim.
Conficere: aeuorare. deliberare. interficere.
Confidentia in malis: fiducia in bonis esse solet.
Confidere: constanter sperare.
Confieri compleri. perfici.
Confinalis: dicitur genere uel loco affinis.
Confinitis: iuxta positus. propinquus.
Confinius: urbanus.
Confiteiri: manifestare. aperire. proptii arbitrii est.
Conflagrare: incendere. concremare.
Conflates: in unum colligere. commouere. iuoluerre. surari. copulare.
Conflatum: inuolutum. contextum. copulatum.
Conflatorium: ubi ferrum uel argentum cōflat.
Conflecta: pro conflictu. id est afflita.
Conflictare: concertare. conuincere.
Confligere: concertare. cōmittere. confixi. conflitum: unde conflicto as & cōflictus. i. pugna certamen. disputatio. quartæ declinationis.
Confluere: concurrere. undiq̄ conuenire.
Conforaneus: unius fori.
Confodere: transforare.
Confossus: iaculatus. uulneratus.
Confraga: loca ubi uenti undiq̄ concurrunt ac se frangunt.
Confragosa: aspera.
Confundere: miscere. turbare.
Confusus: a confusione sceleris.
Confutere: denuncere.
Congelare: frigore indurare.
Congelasco: is. it. coit. miscetur.
Congerere: congregare.
Congeries: congregatio.
Congium genus mēsuræ sextarios sex cōtinens a coniungendo. i. per augmentum crescendo diētum: unde postea pecunia beneficii gratia dari cepta congiariū est appellata: quā populo romano Imperator erogat: unusquisq̄ enim sui temporis imperator fauore populi captās adiiciebat ut largior uideretur in donis.
Congiarium donatiū: uel mensura liquidorum sicut & congium.
Congredior. i. pugno. luctor concurro. configo.
Conglutinare: coniungere. copulare. miscere.
Conglobare: coaceruare.
Congruus conueniens.
Congruis genus piscis.
Conniuoli: concordes. coniuncti.
Conniuere: consentire.
Conniuens: consentiens. primam & secundā prōducit. persius.
Conniuere: oculos claudere. interdum dissimulante parum dormire.
Conniuēo es niui & apud ueteris conniuo uis cōniui & connixi.
Coniicere: aestimare. arbitrari. immittere. suspicari. interponere: unde coniector. i. opinor & coniectio uel coniectura & coniector.
Coniectura: argutia. etatio. comparatio. quādo illa inueniūtur: per quā possit aliquid comprobari.
Coniector uocatur aruspex uel interpres: q̄ coniiciat. i. inueniat uel interponat.
Coniectus: in uinculis missus.
Coniecturalis status est: quando factum quod ab alio obicitur ab alio negatur.
Coniferi cyparissi dicuntur: quia fructus eius conus uocatur.
Conniti: simul niti.
Conire: simul ire. consilium accipere.
Coitio: populi multitudo.
Coniuga: connubialis. comparticeps.
Cōiugatio eo q̄ per eani ad unum sonum uel litteram multa uerba iungantur: docet enim. i. quā syllabam exeat tempus: ne pcr. imperitiam quis dicat legebo pro legam.
Coniugiū est legitimae psonae: iter se coeundi & copulādi affectio ī dissolubilis. dictū a iugo: quo in nuptiis copulante: ne solui & separari possint.
Conium hærbâ localis: quæ cū tritico generatur hanc hærbâ sturni uescunt: nec est eis fraudi.
Coniunctio est pars orationis indeclinabilis connectens ordinansq̄ sententia. Coniunctio dicta q̄ sensus sententiasq̄ coniungat. Cōiunctiones præpositiæ grauitat omnibus syllabis: postpositæ uero acciuntur in principio. Coniunctio est pars orationis indeclinabilis coniunctiua aliarū partium orationis quibus consignificat. huic accedit figura ordo & species: figura simplex ut at: composita ut atq̄. Spēs sunt copulatiua continua. subcōtinuatiua. adiectiua. causalis. effectiua. approbatiuā. disiunctiua. subdisiunctiua. discretiua. rationalis dubitatiua. completiua. ordo. quia est p̄positiua & suppositiua.
Coniunctiūs modus df: q̄a p̄ eū coniungit aliqd ut locutio plena sit: ut cum dicam intende.
Conix avis genus.
Connixa: partu liberata. emixa. a connitor eris.
Conon in geometria est figura: quā ab ampio in artum finit ut triangulum orthogonium.
Conopeum rāte: quo culices copiosi uel muscae excludunt in modū tentorii. quo magis alexandrinī utiuntur: q̄a ibi ex nilo culices copiosi dicuntur nasci: unde conopeū dī a canopo. i. ægypto.
Conopes: culices.
Conoppi: somnia attendentes.

Conopeum stragulum uel rāte: quod supra lectulos nobilium tendebatur.
Conquassare: confringere. commouere.
Conquinisco: scis. conqueri. i. caput inclino.
Conqueritur: accusat. uel grauiter querelatur lamentatur.
Conquiror ris siui itum: quod significat acquirere adipisci. cum alio querere: unde conquæstus luctum: quando uero a conqueror ris deriuatur conquestus significat querelam.
Consanguinei dicti: q̄ ex uno sanguine. i. ex uno patris semine nati sunt.
Consanguinitas: sanguinis propinquitas.
Conservatum plumatum. uel acute textum.
Consistere: coniungere. inferre. irrogare.
Consciuit: intulit. consensit.
Conscius: particeps in cōscientia. hñs aliqd testis.
Conscientia: cognitio sui ipsius cordis.
Conscripti milites dicuntur: quia in tabulis consertur ab eo qui eos ducturus ē. Sic quoq; patres conscripti conscribebantur.
Cōfectori: insequi frequenter. cōe fuit antiquitus.
Consecaria pernicialis.
Consecrare: deo dare.
Consentaneus a consentiendo.
Consenuit restrincta est. defluit.
Conserere: committere. interponere.
Conservata: innixa congregata.
Confessus: spectantium turba.
Cōfessor: p'equor. assumo. cōe fuit antiquitus.
Considerare: uno loco sedere.
Consideo & considero consedi faciunt.
Cōsistō & constō constitū constitū & constatū facit.
Consiliari: secum uoluere. iudicare. exquirere.
Consilium quod ex animi prouidentia alicui tribuitur: uoluntas mens.
Consiperes saporem habere.
Consisterium rupis alta.
Consisti: constipasti.
Consiturus: inserturus.
Consitū constipatum. umbrorum nemorosum.
Consitus ager arboribus austus.
Cōsolator: qui soli se applicat & solitudinem alluvio suo leuat: hinc & solacium.
Cōsolor ris. nunc deponens. antiquus uero cōe: p' quo consolo apud antiquos inuenitur.
Consularia ipsa centuriata: quando fiunt milites consuli: uel ornamenta.
Consonantes litteræ dictæ: quia per se non sonat: sed coniunctæ uocalibus.
Consors dicitur: quod ad eū pertinet pars honorū: nam sorte pro parte ueteres ponebant.
Cōspgo sp̄si: ifūdo. repleo ex cō & sp̄go conspsus.
Conspicari: timari. intendere. credere deponens.
Conspicillo ita ut conspici possit: quod aiunt longis lineis.
Conspicuus: pulcher. altus. præclarus.
Conspirare: conjurare. consentire.
Conspicuum: compromissum.
Contans dictus: q̄ undiq; stat: nec in aliquā par-

tem potest declinari.
Constantinopolis urbs thraciæ primum a pausonia rege spartanorum condita uccata bizātium. quod tantum pater iter atticum mare & propon tiden: uel quod receptaculum terræ marisq; ha beat: post a constantino principe magis aucta: cōstantinopolis dicitur: & totius caput orientis. si cut occidentis roma.
Consternatus: territus. conturbatus.
Consternor aris. terrore. mente cado: deponens.
Consternor eris ad terram cado.
Consternatus pprie mente: stractus vero corpore
Constellationes latini uocant superstitiones mathematicorum: id est notationes syderū: quomō se habeat cum quisq; nascitur.
Constip̄s: particeps.
Constitpare: insp̄issare.
Constitutio uel edictum dicitur: quod rex constituit. edicit uel facit.
Constructio a multitudine lapidum uel lignotū dicta & strue quod est compositio.
Consolari ris deponens secunda longa.
Consolari: confirmare. dictum quasi consolidare.
Cōsobrini dicuntur q̄ aut ex sorore aut fratre: aut ex duabus sororibus sunt nati: dicti q̄si cōsorini.
Consuere: qñ rupra & apta queq; texuntur.
Consueverunt: arbitrii sunt. ordinauerunt. iudicauerunt.
Consuetio: consuetudo.
Consuescimus bona. insuescimus mala: assuescimus utrumq;.
Consuesco consuēui uel consuetus sum.
Consuescere: id est consuetudinem facere.
Consuetudo est ius quoddā moribus instituti. quod pro lege suscipitur cum lex deficit.
Consuetudo plurimorum institutio: ritus uero ad iusticiam pender: quasi rectum.
Consules dicti a consulendo: q̄a consulebant reip. sicut rex a regendo. Nam per. ccxliii. annos sub potestate regum multa mala perdurantes: elegunt binos cōsules per unum quēq; annū unum ciuilem alter: militare qui per. ccccxlvi. annos regnauerunt: dicti sunt ergo uel a regendo uel a cōsulendo cuncta cōsilio. Idem quoq; iudices: iudē & prætores nominabantur.
Consules generis masculini: unde consularis. consule dignus.
Consulo tibi consilium do. nam consulo te īterrogatuum est: & tunc habet passiuum: id est consilium peto a te.
Consulere consilium petere. futura exquirere.
Consultus: interrogatus.
Consulturus: interrogatur.
Consultum prouidentia.
Consilium: placitum. inde consulere deliberate.
Consultus dicitur causidicus. cōsultus etiam qui consilium accipit.
Consumare: ad finem perducere.
Consumere uero deuorare.
Consumptus: defunctus. direptus.

Confus **Kōjīōō**: consiliorum deus: cuius festiū
 tates consualia dicuntur.
Contactus: inquatus. cōiunctio a contingo gis.
Contactio: coinquinatio. miseria.
Contagium morbus dictum: quia quicquid con-
 tingit poluit. ipsa inguinaria siue pestilentia uel
 lues dicitur.
Contaminare: corrumperē. deriuatur a tamen.
Contēnere: aspnari. non curare. contemp̄si facit &
 contemptus. i. spretus. repulsi.
Contemplari: aspicere. rimari. Contem̄lo pro cō
 templor reperitur.
Contemptibilis: contemptui aptus.
Contendere: disceptare. pugnare. inde contentio:
 disceptatio. pugna. litigium.
Contentus uero a contineo: idest patiens suffici-
 ens paucō.
Contentiosus q̄ non rōne aliquid sed sola pertina-
 cia contendit: unde dicitur a contendo.
Contestari ad iudices: obtestari uero ad aduersa-
 rios pertinet.
Conterminus: iunctus uicinus
Conterminalis: confinalis.
Conternans uitula tertium agens annum.
Conticeo: ces & cōticeor̄ ris. actiuū: inde cōticesco.
Conticere: simul uel statim taccre. nihil proferre.
Conticinium noctis tempus dicitur: quando cun-
 & silent.
Contiguus: proximus coniunctus. a contengo.
Contignare: comportare coniungere.
Contignatio: coniunctio tignorum.
Contineri: congredi uel coire. teneri simul: unde
 continentia & continua.
Continentia ē post corruptionē sexus abrenūcia-
 tio: a continēs: qd est abstinere. simul tenere.
Continens non solum in castitate post corruptio-
 nem sed ab omni uitio.
Continens dī perpetua terra nec ullo mari discre-
 ta: que epiros grāce dicitur.
Contingere: atrectare. contaminare.
Contigit facto: obtigit forte. accidit malum. eue-
 nit casu.
Continuare: coniungere dilatare. prolongare.
Continuatim: coniunctim. iugiter.
Continuo: confessim. protinus. illico. statim.
Contiquia: imbrium collectio.
Contra cata **Ka** t̄ a & c̄nt̄ i anti significat: & tūc est
 pr̄positio: cōponit̄ & separat̄ ut contra adulter-
 rum dico: & contradico: quando uero aduerbiū
 est ē n̄t̄ ion significat: ut stat contra.
Contrahere: simul trahere. abbreviare. cōmutare.
Contractus locatio uānditio & cāterā species. cō-
 ductio.
Cōtribules cōsanguinei: dicti q̄ sint ex una tribu.
Cōtrouersia bipartita iuxta ciceronē: aut simplex
 est aut iuncta: & si iuncta uidendū est: aut utrū ex
 pluribus q̄stionibus: an ex aliqua cōpatiōe. Sim-
 plex est: q̄ absolute continet unā q̄stionem: ut co-
 rynthiis bellū indicimus an non: coniuncta fit ex
 pluribus q̄stionibus hoc pacto utrum carthago

diruatur: an eo colonia deducatur. Ex compara-
 tione utrum exercitus contra philippum mittat̄
 an potius contra hannibalem teneatur.
Controuersor aris deponens. contradico.
Contubernium: cohabitatio ad tempus conueni-
 endi: quod modo hic modo illic perficitur. unde
 & tabernaculum.
Contubernium quasi cōtabernium dicitur: idest
 unius tabernæ.
Contudelon h̄erba quæ nascitur in tectis grāce.
Contueor eris contutus deponens & commune
 idest conspitio.
Contuor eris contutus idest defendo deponens
 & commune.
Contuer. statim. continuo.
Contum ferrum non habet: sed tantū cuspidē acu-
 ta est dicitur autem a cono.
Contumax dicitur quod cōtemnat superbus uel
 a tumendo.
Contumax in superiores.
Contumelia: iniuria. graue conuicium.
Contumeliosus qui audax est: & tumet uerbis su-
 perbia.
Contumeliosus q̄ contumelias & conuicia dicit.
Contundere: frangere. domare.
Conuallē deppressa loca: montium interualla.
Conuallis illustris proprium nomen est uallis.
Conubium: coniugium. a nubendo dictum.
Conuenē aduenē de diuersis locis.
Conuenit pro oportet impersonale.
Conuenio: alloquot. inuenio. exigo.
Conuenitur cum passiuū reperitur pro exiguit
 accipitur.
Conuentus: congregatio. cōctus.
Conuenustat: adornat.
Conuertotis actiuū est conuerti preteritum.
Connertitas: conuersio.
Conuescitur: pariter comedit.
Conuexa: extrema cāli flexa.
Conuicior aris deponens. i. expopro. inde conuicium.
 i. opprobriam. alii conuicium quasi conuo-
 cium dictum uolunt.
Conuiuia a multorū uictu epulæ: inde conuiuor̄:
 conuiuum ago.
Conuiuo pro conuiuor̄ dicitur.
Conuiua communis generis.
Cōuinū genus uehiculi: quo beluacēses utebant̄.
Conus est curuatura: quæ in galea ponit̄: super
 quā christe sūit.
Conus fructus cypressi: quod rotunditas eius co-
 num imitetur dicta.
Coph littera hebræa conclusio interpretatur uox.
Copodium particula carnis: qd grāci copiū dicūt.
Cooperire. i. contegere: unde coopertorium: idest
 amictus.
Cooperio ui. Nam cooperio cooperi facit.
Copia abundātia multitudo dicta quasi cum op̄-
 bus: inde copiosus. i. locuples.
Copia a paganis dea fingebat̄.
Cops: idest copia. inde copius: idest copiosus,

Cophilos græce follis.
Cophinos græce corbis.
Cophinus uas ex uirgultis aptus ad aliquid mūdār.
Copsa ciuitas:inde copسانس.
Coptus ciuitas ægypti.
Copulor pro copulo antiqui dixerunt.
Copulare:sociare,jugare,coniungere,inde copula,
la consocietas.& copulatim,i.contexte.
Copula femininum singulariter ,pluraliter hæc
copula & hæ copula.
Copulatiua cōiunctio est:q̄ copulat tam uerba seu
substātias q̄ sensum uel sententiā:ut &.q;.at.atq;.q;
quidem,quoq;.ac,ast,sed autem uero.
Coquimella arbor quæ nixus dicitur.
Coquo coxi facit & coctus:inde coquina a coquē
do dicta.
Coqna uel culia a coquo dicta q̄ ē artifex coqndi.
Corauustus dī superior linea cuiuslibet figuræ.
Choræules princeps chorii:uel q̄ canuulisi,fistulis
canit,aulos οὐλος enī græce cānula dicitur:un
de & aulodeus:idest tibicen:inde & choræules:q̄
tibiis in choro canit.
Choraula cantator: proprie qui cornu canit: uel
minimus.
Cora hebraice:latine corus dī,q̄ ē trigita modiog.
Coragium suffragium.
Coragium uirginale funus.
Coragio pars est in ludis:qñ prouerbia dicuntur.
Coralis:regionarius.
Coragros græce latine uilla dicitur.
Coraiticus:genus marmoris.
Coraliū κώραλιον uirge sunt in mari nascentes
sed detractæ sunt lapideæ,de q̄bris fit medicina.
Coram & palā aduerbia sunt & ppositiones ēt di
cuntur:quia præpositiua casuallū possunt eē:ha
bentq; significationē contrariam & sp in apposi
tione sunt:sed coram magis ad psonas:palam ad
omnia accipiuntur.
Coram in præsenti in aperto:palam uero euiden
ter in conspectu:ablatiu seruiū.
Coranus proprium militis.
Coranus albus lapis durus.
Corax:coruus uetulus:nomen a sono gutturis ac
cepit.
Corbona gazophilazium:ubi pecunia sacerdotū
erat:interpretatur oblatio.
Corbis a curuatis uirgis:quibus texitur uel a colā
do dicitur.
Corbinus:chorda multiplex.
Corbulo gestator manualis:& latuarius.
Corcyra ciuitas optimi uini ferax:insula græcia.
Corculum:paruum cor,diminutiuum a corde.
Corculus.i.lebæus a corde dictus:ipse ē & taddæ
us:ipse est & iudas iacobi:quē ecclesiastica tradit
historia missum edissam ad abagatum regem.
Corclauia:interior cella.
Corcordis apud latinos dicitur a græco deriuatū
quod cardian καρδία enim dicunt. In eo om
nis sollicitudo & scientiæ causa manet quod ideo
pulmoni uicinum,ut cum ira accenditur:pulmo

nis humore mitigetur.
Cor cordis:ide deriuatur corculum:componit
excors,uecors:unde uæcordia.Socors & cōcōrs:
unde concordia & socordia:& concordo as,con
corditer discors . discordia, duricors, grauicors .
Cura etiam,unde curiosus.curiositas,curia curia
lis,curialiter,curiatim,curo as componit decu
rio,incuria,securus securitas,custos dis custodia:
idest cum cura statio,Augustinus.
Cor cogitationes significat.
Cordapsum,i.ileon:qd est dolor intestinorum.
Cordatus:gnarus.conueniens.
Concordatus uel qui canit cum cordis: uel qui fa
cit illas.
Cordipūgus uersus uel quodlibet corda pūgens.
Cordum serotinum:quod tarde nascitur.
Chorea sonus ludorum cantus uel carmina:dici
tur a choro.
Chore interpretatur caluicium uel caluaria.
Choreph caluaria uel campestria interpretat lum
baria uel tegumenta.
Corregionales:ex una regione.
Corepiscopi sunt uicarii episcopog pp sollicitudi
nem pauperi in uillis & in uicis cōstituti, gubern
ant sibi cōmissas ecclesias habentes licentia usq;
ad subdiacones constituere.
Corydalus:genus quoddam uolatile.
Corydalis species auis quasi dulce canens dicitur.
Corium pellis byrsa:proprie dicitur cum pellis de
tracta & subacta est.
Coriambus pes ex longa & duabus brevibus &
longa constat:temporē sex,ut armipotens.
Coriambus dictus:quod ex hoc pede carmen cō
positum chorus aptissimum est.
Coriandru quod græci corion uocant: cuius semē
dulci uino datū proniores reddit inuenerē: si su
pra modum dederis amentiam facit,in cibo sum
ptum calefacit & stringit:& somnū facit.
Coriales:ciuitas uolscor optima.
Corymbates dii paganoq; latine ministri matris
deum ipsi & demones.
Corymbanta:iocularis.
Corycus est ciuitas ciliciae:inde corycius.
Coritiū ciuitas fuit pirataq; ubi famosissimum est
Antrum id est templum.
Coricula: initia infantium.
Conficina:macellum.
Corrigiæ a corio uel a colligādo q̄si colligiæ dictæ
Corylus species arboris nux auellana.
Corylus per y scribit a Kopu Adū inde columnus.
Corymbata:uauis.
Corymbus Kopu u.θoσ cacumen.
Corymbi hederæ bacæ:uuæ uel anulli uitium
qui eas ligant ad pallos.
Corineus unus equoq; solis.
Corinis mater æsculapii.
Corytheū commixtio omnium metallorum di
stum a eoryntho quam dum hannibal cepisse,
omnes statuas omnium metallorum in simul

cōfluit. unde siquid ex ipso uel simile illi fit hoc nomen haber.
Coryntheus genus lapidis.
Corynthus urbs quā corynthus orestis filius nobilissimam græciā ædificauit in achaia.
Coriri: subito nasci. uel simul.
Coriosum: uestitum.
Coriolum: spuma corio uestita.
Corion hærbæ: quam nos cimiciam dicimus syrii marubium.
Corrigibilis: habilis ad corrigendum.
Corripere: repræhendere. simul rapere,
Coris Kopos: græce seorsum.
Coris Kopos: proeos. cimex.
Corrigere: emendare.
Coritus ciuitas tusciae.
Corita: equus masculini generis.
Coriolum ciuitas: unde coriolanus.
Coritus aius dardani.
Coritus mons ethruriæ a corito dardaiæ uitrico
Corium a corrigēdo dictū. inde corrigia corrigariū componitur ex corio as cortex.
Coryza Kopos: mucus nasi cū infusio capitis ipsos uenerit: & præfocationem narium fecerit cū stre mutatione.
Corineus: aceruu lapidum.
Corneliana genus carthæ a cornelio.
Cornus & **cornu** idem significant. positur etiam pro extremitate exercitus. i. alis hic cornus huius cornus genus tube. atque uero hoc cornu dicebant: unde adhuc cornuque dicūt & non dicimus hoc cornu huius cornu & hic cornus huius cornus: unde cōponit secundæ declinatōis capri cornus ni. **Cornus** uero sc̄emini generis genus arboris ē: cuius fructus hoc cornu facit. Inde corneus a um: inde cornetū: locus ubi sūt corni: dicta cornus quod similes cornibus ramos habet secūdæ & quartæ declinationis dicitur esse a prisciano.
Cornix avis species: quæ dicitur viuere ad milenarium unde cornicoris quasi cornix incepit & importune loqui. deponens est.
Cornix plena uoce pluuiam, uocat.
Cornicen: qui cornu canit.
Cornificium proprium oppidi.
Cornipes equus sonipes: quod a corneū habet pedem.
Cornipeta cornu appetens bos.
Cornua significant sublimitates superbiorum Aug.
Corona generaliter dicitur: diadaemia uero specialiter: non est gesta: men regi capitisi: corona uero quorum cūque dicta a corrigo uel quasi capitisi rota.
Corona circulus capitisi græce anty x αντυ χαρτος dicitur. inde coronare. i. redimere. uelare.
Corona signum est ariadnes liberi uxor ab eodē inter sydera collocata. dicitur liber habet coronam ei dedisse.
Corolariū dicit: unde coronā meretur, dictū quod corona ferat. uel circulocutia ostēlio ab ambitu corona quoddā ornamentum: præmium.
Corolarium quasi corone. i. promii illatiū: sicut collarium quod est in collo.

Corpulentus dictus: quod sit corpore ualidus & lentis carnibus.
Corpus propriæ dicitur quicquid per quinque sensus corporis capitul uel sentitur.
Corpus a corrupedo dictū uel quasi cordis pus. i. custodia: uel quod corruptū pereat uel coram positū unde deriuatur corporeus corporalis corpusculum diminutiu & corporo as actuum.
Corpus ut dicit Macrobius aliud dicitur solidū quod tri na dimēsione distendit solūmodo. i. longitudine latitudine profunditate. i. altitudine: ut bis bini bis: aliud mathematicū quod geometræ sibi proponunt cogitationi tm̄ subiicienda non sensui: ut punctū: quod individuū corpus dicūt & linea. i. corpus unus divisionis. i. tantum per longum. atque superficies: quod duabus divisionibus æstimatur longo latoque; sed alto caret. hæc superficies si duplicitur: ut adiiciatur profunditas: solidū corpus efficitur: quod octo angulis cōtinetur quod uidemus tessera: quæ cubos dicitur. his geometricis rationibus applicatur numerorum monas & punctū putatur quia sicut punctum corpus non ē: sed ex se facit corpora. ita monas numerus non est: origo numerorum. primus ergo numerus in duobus est: qui similis ē linea de punto sub gemina puncti determinatione productæ: hic numerus geminatus efficit quattuor ad similitudinem mathematici corporis quod sub quattuor punctis longo latoque distendit. quaterarius quoque geminatus octo efficit: qui numerus solidum corpus imitatur quod dicūt bis bini bis eodem modo fit ex impari. ter terni ter.
Corpus ē quicquid maioribus uel minoribus suis partibus maiora & minora locorum spatia obtingentibus constat.
Corporeum: quod constat corpore: ut animal.
Corporatum: quod sine corpore est: nec tamen nisi in corpore ut color.
Cohors quod militū numerus a cohortanda.
Corsica insula a duce suo corso dicta multis portoriis angulosa. hæc habet ab oriente tyrrhenū: a meridi fardiniam: ab occasu ialis baleares: a cicio & septentrione lygisticū sinum.
Cortyna ab aliis Cortyna ciuitas crete.
Cortina: a coriis quod bus prius fiebat dictæ. i. pellibus.
Coorta: simul nata. uel subito.
Cortex cis liber dictus quasi corium tegens.
Corus uetus: quod ab occidente flat inter fauoniū & cirriū dictus quod ipse nectore circulum claudat & quasi chorus faciat. hic aut̄ caurus uel argestes dicitur.
Corus dicit & coaceruat nubila.
Corus dicitur circulus hoīum cōiunctorum. i. ordo cantantiū: dicitur a cluo ips: inde deriuatur chorea.
Corus metura, xxx. modiorum quod hebraice cora dicit.
Coruus in tutela apollinis cū ab eo missus esset cū craterē ad fontē inueniens ficus nondū maturas expectauit donec matureceret unde fit: ut quan diu ficus non coquantur: bibere non possit: uel quia matrem cotonida & sculapii phœbo prodidit ex quo prius candidus est factus niger.

Coruus siue corax κοράξ nomen a sono gutturis
 habet: fertur autem quod non prius plene pbeat escam pul-
 lis suis: donec videat similitudinem sui nigri coloris.
 Coruinus niger similis coruo.
 Coruscus: splendidus: vibrans: ide coruscare splé-
 dere: flagrare.
 Corruere: simul ruere: cadere.
 Corrumperem: frangere: deuirginare: deuiciare: in-
 sicere morbo: uel malis moribus polluere.
 Corruptela corruptio a corrumpo.
 Cosſi uerines in ligno: qui & teredones dicuntur:
 Cosmetae dicuntur ornatrices crinum a comando.
 Cosmus mundus ab ornatu. Nam cosmos græce
 ornamentum dicitur.
 Cosmopeia: mundi fractura.
 Cosmographia: mundi descriptio.
 Cosmus fuit unguentarius.
 Costæ dictæ: quod ab ipsis interiora custodianter.
 Costi græce διρή: qui in extremis partibus exerci-
 tus maiors creant: dicti quod castra ducant.
 Costum: radix hærbæ: species aromaticæ.
 Cossum: rugosum: contractum: curuum.
 Cos cotis forminimum est: proprie uero duri lapides
 cotes appellantur quasi cautes.
 Cotana genus fructuum scilicet nucum.
 Cote: incisio græce dicitur.
 Cotei κοτός ira & κοτέω irascor iracundi.
 Cotes pro cautes dicimus.
 Coticula in qua cit. unducta collyria resoluuntur
 erat enim lenis.
 Cotila: emilia: in ezechiel.
 Cotilon cyathus.
 Coti lunacii.
 Cotio ad comminandum.
 Coti dicta quod ferrum ad incidendum acuat.
 Cotis dignitas corporis.
 Cotizon: rex dacorum.
 Cotula est hemina habens cyathos sex. cote. n. græ-
 ce incisio dicitur. quia igitur a sextario i duo æqua
 diuiditur cotula dicitur.
 Cotyla κοτύλη coxa.
 Cothurnum altum: uel superbia: fastus.
 Cothurni tragica calciamenta: quibus calciabantur
 dicturi in theatro alta uoce similes crepidibus. hi
 calones dicuntur.
 Cothurnus uenatici & agresti calciamentum utriusque
 pedi conueniens: unde si quis duobus discordati
 bus fuerit amicus cothurnus κοθορρός dicitur.
 Cothurnix græca dicitur hortyx.
 Cothurnices a sono uocis dictæ: quas græci hor-
 tygas dicunt eo quod uisus prius fuerint in ortygia:
 cibos gratos habent semina uenenorum: & hoc aial so-
 lum morbus adducere patitur ut homo.
 Couenum: indigestio.
 Couium inane uel uacuum.
 Choū uinū uel unguetū de coo iſula maris ægæi.
 Chous est quod cælū continet uniuersa creatura.
 Coxæ dictæ quasi coiunctæ axes. in ipsis enim ca-
 pita femorum iunguntur.
 Coxæ: femur. perna.

Crabro uermis dictus a cabone: ex quo nascitur:
 idest ab equo.
 Cragentes: graciles.
 Crapula immoderata uoracitas dicta quasi cruda
 epula: cuius cruditate cor grauat & stomachus i-
 digestus efficitur. Est autem uini cibi quæ.
 Crapulæ aris deponens.
 Crapulari: superflue manducare. bibere. ineptiari
 Crassæ: pinguis. fæcunda. spissa.
 Crassus: sagina corporis. pinguis. a creando car-
 nes dictus.
 Crassor. ris deponens. deprædati infestari.
 Crassari corporis ē & saginæ: grassari uero animi:
 & crudelitatis.
 Crassator: depredator. latro.
 Cras ad tempus futurum p̄tinet: ex quo crastinus
 na num: & procrastino as.
 Crater uas uinariū facit αἴστον κρατεῖν. i. tene-
 re. hic crater græce latine hæc cratera declinat ab
 accusativo græco.
 Crater uel cratera fiala uel uas habens tres urnas.
 Crates dicuntur: in quibus lutū pro lateribus cru-
 dis portare solent dictæ αἴστον κρατεῖν quod
 iniucem se teneant.
 Creacræ: tridentes. fuscinulæ. ad carnes decalda-
 ria proferendas.
 Crealis: uitreis.
 Createntes: graciles.
 Creas: agrestes: capræ.
 Creas κρεᾶς græce latine caro.
 Creator a cremento: quod semen est masculi.
 Creare: generare. formare: unde creatura dicitur quod
 quid a deo creatum est.
 Creber: frequēs. spissus. assiduus: facit uero crebra
 crebrum & crebrior creberrimus. & crebro aduer-
 bium: idest frequenter.
 Crebreo es crebri: inde crebreco: idest inotescere
 multipliciter spissor.
 Credere: confidere. sperare: unde credulitas.
 Crecian græci usum dicunt Cresis usio.
 Cremare: comburere.
 Cremata χρυσά græce pecunia.
 Crematius græce pecuniosus.
 Crematim χρυσατοσ græce oraculū dicitur.
 Crematentes: definientes.
 Cremera oppidū italicæ ubi trecenti fabii sunt iterfecti
 Cremenatum semen masculi: unde aialium corpo-
 ra cōcipiuntur. Inde creatores parentes dantur.
 Chremes tos græce latine chremetis & chremis.
 Nā in tos definitia duplice habent genitium.
 Chremes interpretatur diues.
 Cremes suspensus.
 Cremiū: frixoriū. a cremando. uel quod est aridum.
 Cremona urbs uenetiæ in Italia.
 Cremunia sacrificia immolatio.
 Crenis dis proprium nymphæ.
 Crepere: spissare. dubitare.
 Creper: asperg.: dubium. incertum: unde & crepusculum.
 Crepidæ genus calciamenti a pedū crepitū dictæ:
 clavi militum: magni subtulatus.

Crepidæ pavimenta uel ut quidam dicunt calcia
menta cōsulentium apollinem. Est autem nomi
natius singularis crepis.
Crepidio id est i. extremitas saxi abrupta dicta q̄ sit
abrupti saxi altitudo. est autem ambitus uel sum
mitas rei cuiuslibet.
Crepidio pro ripa. ponitur.
Crepitaculum puerilis sonus minute uocis. a cre
pitando.
Crepitare: frequenter sonare. a crepitu.
Crepitus strepitus sonus flamae a crepido.
Crepitalia i sonitu infantibus sunt: hinc crepida.
Crepo as: diuidi. costringi. uel sonare. crepui & cre
pitū facit: inde crepot dictus: qd crepet. i. sonet.
Crepolus madidus.
Crepule Kρεπολης ἀληθεία græce crapula.
Crepundia puerilia ornamenti indicia: quæ expo
sitis infantibus adhibentur.
Crepundia significant puerorum initia incunabu
la. insignia. cunabulum.
Crepulum Imber cum graui sono ruens.
Crepusculum: dubia lux inter diem & noctē. nam
creperum dubium dicitur.
Cresco creui & cerno creui: unde cretum.
Cressa decretæ.
Cressa pdigia: taurus quæ pasiphæ amauit. i creta.
Croesus rex lydius: cui de sua felicitate iactati: so
lon sapiens interdixit: non debere gloriari: i cra
stino nq̄ cruci suspensus est.
Creta iſula græcia pars quondam centum urbibus
plena: hæc ab oriente finit carpathio mari: ab occa
su & septentriōne mari cretico. a meridie Libyco.
Creta genus terre albæ ab iſula creta: ubi ē melior
Cretensis: de creta insula.
Creticum mare: qd pamphiliæ & ægyptiæ pertinet.
Cerctici dies iudiciales uel determinatiui apd phy
sicos. nam Kρινω crino est iudico.
Cretio: certus dierum numerus: in quo institutus
haeres aut adit hereditatem aut finito eo excludi
tur per centum dies.
Cretus participium est procreatus per syncopam
quasi natus.
Cresa uxor fuit æneæ.
Crian species est sententiae: qñ additur persona.
Cribalon græce dicitur acus: id est pugnamentum
frumenti.
Cribrum dictum q̄ ibi currat frumentū quasi cur
ritrugum.
Cribrare: frumentū cernere: purgare. exquirere.
Crimen a carēdo noīe dictū ut furtum & cætera q̄
non occidunt sed infamant. Inde criminalis.
Crimina capitalia: quæ in transitorio igne purga
ti nō poterunt: quis apostolus plura commemo
ret: nos tñ ne desperationē facere uideamus: bre
uiter dicamus. Sacrilegium. homicidiū adulteriū
uel fornicatio: falsum testimoniu: furtum rapina
Superbia. inuidia. auaritia & lōgi tpiis iracundia:
ebrietas si assidua fuérit & obtestatio.
Criminor atis pro crimino inuenitur.
Criminor te dicimus: unde criminalia.

Crines propriæ sūt mulierum dicti q̄ uittis disce
nantur. unde & discriminalia.
Crinilus fluuius siciliæ.
Ciriones quasi currones dicti q̄ discurrat ab utra
q̄ parte labii.
Crypta spelunca cuneus uel turba hominum.
Crypticus fraus.
Cryphia circuli pars inferior cū puncto: ponit i his
locis: ubi q̄stio dura & obscura dissoluti nō potuit
Crissare: ceuere. clunem mouere.
Chryse & argiræ insulæ dictæ indiæ auro & argen
to ita abundant: ut pleriq; eas aurea supficiem &
argenteam habere. prodiderint: unde & dicuntur.
Chrysanae uasa deaurata græce.
Chrysis Kρισις discussio uel salus percipienda.
Chrysibe in propheta erugo uel rubigo messiū.
Chrysites lapis crocei coloris.
Chrysimon nota quæ in libro ex uoluntate unius
cuiuscq; ad aliquid notandum ponitur.
Chrysos aurum græce.
Chrysoberillus lapis dictus: q̄ pallida eius uicidi
tas in aureum colorem splendeat.
Chrysolitus lapis quasi aurum fulget: unde dicit
& uidetur e se emittere quasdam ardentes scintil
las. Auri color chrysolitus scintillat: uelut clibanus
prætendit mores hominum perfecte sapiētium:
qui septiformis gratia sacro splendescunt iuba:
re: omne genus serpentium fugat.
Chrysorlaus aurata purpur. uel purpureum.
Chrysocolla dicta q̄ uena eius aurum habere fet
tur: foditur ex metallis auri uel æris.
Chrysocula lapis auro similis.
Chrysolaus aurea die nocte ignea: unde & dicit.
Chrysopis aurum tantum uidetur esse.
Chrysopassus purpureus auri color ac flammeus
cuius splendor in tenebris flaminas euibrat ocu
lis: quæ est perfecta charitas: quam nulla sternit
feritas.
Chrysoprasus indicus est colore porri succum te
ferens aureis interuenientibus guttis.
Chrysoroas flumen.
Chrysotasis lapis quæ: lux celat: pdit obscuritas.
Crispare: uibrare. concutere.
Crispus. clodus. uel curuus.
Crispus capillis retortis & retractis.
Crispido propiciatorium uel. iiii. anguli 'altaris.
Cristallus glacies græce resplendens & aquosus co
lore traditur: quod sit nix glacie durata per annos
hic & appositus radiis solis adeo rapit flammam
ut aridis soliis fulgidum igne præbeat: nihil ali
ud patitur q̄ stigidum.
Cristallum genus saxi candidi.
Cristatum genus humi.
Cristatus: galeatus. id est zabatus.
Cristæ sunt piñæ super galeam positæ.
Cristatus honestus decens.
Criteis Kριταιos participium iudicatus.
Crisis nomen iudicium significat græce.
Critici iudices. nam critos græce latine iudex.
Crito iudex morum interpretatur.

Chro flos modicæ hærbæ miti odoris.
 Crocitare coruore est proprium.
 Crocitus uox corui.
 Crocia dicta similitudine crucis.
 Crocodilus croceo colore dictus animal quadrupes in nilo in terra & in aquis uiuens longitudine plerūq; uiginti cubitorum. hoc solum ex animalibus superiorem maxillam mouere dicit' simili: s lacertæ: sed maior ita ut homines māducet huic dormienti ore aperto hyatus ingrediēs fauces uiscera dilaniat exitq; uiuus : quod de inferno fecit christus.
 Crocomagina confectione expressis aromatibus cronici unguenti.
 Crocus dicit ab oppido ciliciæ qd' uocat coricium qqq; & alibi nascatur: sed nō tantum & tale: ut ibi Crocus aurei coloris hēt florē. uñ croceus cea ceū.
 Cromō perinthiorum lingua linius mensis.
 Cromatico: genus musicæ. medium.
 Croma τοκρωνα græce uel frōs atrii uel humor unde cromaticus dictus : quia non confunditur uel colorem mutat.
 Chronius prolixus corporis morbus . Chronos χρόνος. i. græce tempus dicitur.
 Cronis nota: m̄ quæ in fine libri ponitur.
 Chronicon græce latine canon tēporaliū regnorum.
 Chronicæ temporum series.
 Chronicæ uel breues temporales.
 Cronynion cæpa canina.
 Crotentium oppidū iuxta aretium: inde crotoneum
 Crotos græce pulsus dicit: hinc cymbalū crotalū dicitur a pulsū.
 Cruciformenta a crucando.
 Cruciaris cruce dignus.
 Crucioris uerbū.
 Cruciarī lacerari uexari.
 Crudum: dictum: q; sit cruentum.
 Crudeo es dui crudesco.
 Crudelis i feriores: fastidiosus in pares. cōtumax in supiores: ungratus in amicū. Impius i parētes.
 Crudelis in sanguine dī a crudo quasi cruento.
 Cruentatus sanguinolentus a cruore.
 Cruor dictus: q; diffusus currat. effusus uero crux fit a corpe uero sanguis. uel a cruditate. Alii dicit crux uictimæ sanguinem hominum esse.
 Crumenæ: sacculus. criminis marsupium.
 Crusina sonus musicæ.
 Cruminare: ruminare.
 Crunicula: q; accipiūt illi qui uicē in bello seruat.
 Crura sub genua usq; ad talos dicta: q; his currimus. hoc crus huius cruris tibiæ.
 Crusma quasi crisma. i. pulsus chordarum.
 Crusta superficies panis. hoc crustum uel crustulū de fragmēto panis: hæc crusta de fragmentis ligni uel lapidis.
 Crustæ uala crystallina uel tabulae marmoris.
 Crustula: panis oleo conspersus & concavus. a crista diminutiuum.
 Crustula: edulii genus. uel pars panis: uel placēta.
 Crustumū oppidū in græcia. uel fluvius Italie.

Crustumia pyra ex parte rubrēta a crustumio opido dicta.
 Crustumia genus oliuæ: item & uolema: q; uolā complet.
 Crux q; lata est. significat opera charitatis: q; lōga est usq; ad terrā: pseueratiā usq; in finē q; sublimis supernū finē quo cuncta referunt: q; profunda & i terrā occulta profunditatē gratiæ. uel significat carnis mortificationem cum uitiis.
 Cubile dictum q; eo cubamus.
 Cubilia corda significat. Aug.
 Cubicularius cultos cubilis. Cubicularis uero leetus cubiculo aptus.
 Cubo bas & cumbo bis cubui faciunt: sed cumbo modo non est in usu: nisi in compositis: inde deriuatur cubitus cubitis: inde componitur bicubitus tricubitus bicubitalis tricubitalis. Inde etiā cubitus bitus: a quo cōcubitus accubitus. Cōpo nitur accumbo occūbo de. pro. incumbo. suc. trās. recon. unde cōcubina. Recubo succubo. secubo: unde succuba. peculo incubo.
 Cubitus dicitur: q; ad cibos sumendos huic p̄cūbamus: quia in eo est manus.
 Cubitus duorum fit palmorum.
 Cubitus habet pedem & dimidiū significat operationem. Cubitus geometralis sex nostros habet cubitus.
 Cubitus dupliciter dicitur: Vnus qui naturaliter ad ditorum summātē a cubito usq; protendit qualis Moyses arcā mensuravit. Alius cubitus est qui & maior dicitur: qui brachio extenso toto cubito capiti prælato se esse demonstrat: quo arca noe demetita est.
 Cubitale muso.
 Cubile laſum dicit: cum duo pene iūtis cubitis pilam feriunt.
 Cubia copulorum genera.
 Cubio masculus.
 Cubos græce latine tessera uel cubus dicitur quæ octo angulis constat undiq; ut hic æquilater quadratum corpus ut bis bina bis.
 Cucula per diminutionem dicitur a casula quasi minor cella.
 Cucullus generis masculini uelamen nigrum uel uelum capitis est.
 Cucullus genus uestis monachalis: quam capā dicimus proprium autem pileum.
 Cucula auis quæ dicitur cucuca a ciculo dicta cuius oua fouet: a quibus perimitur.
 Cuculus auis abiecta sua obliuiscitur oua: aliena calefacit: pigra ut interdum fame moriatur: dicitur a sono uocis.
 Cucuma a sono feruoris dicitur uas aeneum in fundo & ore desuper cooperatum: in quo calefuit.
 Cucuma noctua: Cucuma & cacibus a sono feruoris dicuntur: uasa sunt. i græcis & latinis hæc habentur incertū ē a quibus sint mutuata.
 Cucumis uel cacumer ntūs huius cimeris gñis masculini dicti q; sūt amari fructus ei'. i. cucumeres.
 Cucurbita quasi cucumeris speciem habet. Est au

tem calida & humida.
 Cucurbita:alaris hærba dicta:q; odorē ex parte cu-
 curbitæ referat:idem camiperos græce.Cucurbi-
 ta unde sanguis dicitur.i.trahitur.
 Cudere cedēdo facere uel proferre aliquid exclu-
 dere.Incus inde dicitur.
 Cudo dis di & cuius dicit' cusum:cuius frequentati-
 um cuso as facit:ex quo componūtur incuso re
 cuso accuso excuso.
 Cudere est ferire:unde incus dicitur:quod ibi ali-
 quid cudimus.i.ferimus.
 Cui & huic pro monosyllabis accipiunt metri:ci:
 quia genitiuus in ius desinēs una uult superare
 syllaba suum datinum.
 Cuius ia cuium denominatiuum est:a quis cuius
 cui.cuiuscunq; modi qualiscunq; spccie.
 Culcitrae dictæ:q; calcentur.i.forciātur plumis.
 Culco nestigio.
 Culeus saccus qui pice & bitumine liniebatur.
 Culeus saccus ab oculendo.i.claudendo dictus.Iu-
 ipso.n.parricidæ cum simia & gallo & serpēte iclu-
 si in mari præcipitabātur:ut ipsis contēdētibus
 inter se homo maioribus pœnis afficeretur.
 Culex animal paruum uolatile ab aculeo dictus
 quo sanguinem fugit.
 Culices non tangūt hominem si absinthium cum
 oleo coctum superungat.
 Culices centiales.
 Culina latrina.
 Culina uel coquina locus coquendi a coquo dicta
 q artifex est coquendi.
 Culit.uchæmenter percussit.
 Culmus est:ipse calamus cū spica : quia radicibus
 nascitur dictus culmus quasi calamus .
 Culmen uero summitas.
 Culmina dicta:quia antiqui testa culmo tegebāt
 inde testi sumitas culmen dicitur.
 Culminare:culmē agere uel accumulare.actiuū ē.
 Culnites:pro diuites ponit.
 Culpare:offensio.dicta quasi calūnia parta.
 Culpare:in culpam ducere.increpare.
 Culponei:rustica calciamenta.
 Cultelli a cultura dicti:quia ex ipsis putationem.
 ueteres usi sunt.
 Cultura ab incolendo dicitur.significat sacerdos cul-
 tores christi.
 Cultus ornatus.aptatus.
 Cultus religio:quā credentes deo exhibemus.
 Cululli:calices fictiles.
 Culus dictus qsi currus:q; p eū iteriora discurrat.
 Cum aduerbiū potest esse:quando signi-
 ficat:& præpositio quando συν& est copula
 tiua:ut cum ducib; pugno:& per solam apposi-
 tionem inuenitur.cum loco eius,semper in cōpo-
 sitionē componit:ut coniungo. eandem enī si-
 gnificationem habent,nec scriptura multum dif-
 fert.Antiqui enim per cū conscribebāt & m in n
 & econuerso:ut cōmuniis eundem. Pronominib;
 bus præpostoræ postposita eucleticī uice singis:
 ut mecum tecum secū nobiscum uobiscum.Alīis

postposita acuitur ut quocū quacū quibuscum.
 Quidam tñ dicunt ideo encliticum eē ne si acue-
 tur aduerbiū esse putetur.
 Cumæ ciuitas i campania dicta a τῷ Καλλί^τ
 Τῷ id est undis quia iuxta mare sita est uel αἰτῶ
 Τὸν Κῦρον pregnātem esse:quia troiani exeun-
 tes de mari pregnantis mulieris augurium habē-
 tes illam ædificauerunt.
 Cumæ cumanus:sicut thebæ thebanus.
 Cumana nomine amalthea una de decem sibyl-
 lis quæ nouem libros attulit tarquinio. ipsa ē:&
 cumæa græce quæ quattuor sacerdotum ordina-
 tiones scripsit.
 Cumera:uas frumentarium.
 Cuminū græce cyminū latine hærba neutri gñis.
 Cum i interpretatur surge.
 Cumulus acerius mensuræ augmentum.
 Cunabula leſtuli:quibus infantes iacent dicta a
 Κύω græce:q; partui adhibeantur.hoc conabu-
 lum idem est & cuna.
 Cunabula:rudimenta:nutrimenta.initia.uel pan-
 mi infantæ.
 Cunctari:dubitare.cogitare.trepidare morari.
 Cuncto pro cunctor antiqui.
 Cunctus ratum:inde cunctor aris:& componit
 cunctipotens cunctitenens.
 Cuncti:omnes:si simul sunt.quasi coniuncti.
 Cunctalis generalis.
 Cundus:cyphus.datera.
 Cuneus crypta.Kp i τῷ Τῷ abscondo.
 Cuneus collecta multitudo in unum quasi cune-
 us dictus:q; in unum omnes coeant.
 Cuneus quo aliquid funditur dictus a coeundo
 uel committendo.
 Cunina paganorum dea cunis infantū pposita.
 Cuniculi genus animalium agrestium dicti quasi
 caniculi q; canum indagine capiuntur.
 Cuniculus transitus occultus occulta uia.
 Cunnus est foramen.
 Cupas uel cupos a capiendo dictum:unde caupo
 Cupes fastidiosus:superbus.cupidus.
 Cupere:quælibet mundana inhianter quærere.
 Abire uero honores petere.
 Cupiditas uel concupiscentia nisi cuius rei sit ad
 datur:non nisi in malo accipitur.
 Cupiditas est motus animi ad fruendum se & pro-
 ximo & quolibet corpore non propter deum.
 Cupidus a capiendo multum dictus.
 Cupido cupidinis.malculinum,proprium ē dei
 sœminū uero ipsam rem significat.
 Cupidinarius:uoluptarius.
 Cupio pis id dicis cupidus tas.cupido cupidina-
 riis componit percupio cōcupio & cōcupisco.
 Cupitum:mulieris desiderium.
 Cuple i testis domo:q; copulent in se luctantes.
 Cupressus dicta eo q; capite sit pressa.nam caput
 habet rotundū:huius arboris fructus dicuntur
 coni eadem dicitur cyparissus.
 Cupressus y in u apud latinos uersa.Cypressus di-
 ta a puero eiusdē nominis:quē syluāus amauit.

Cupare:cupere multum.

Cura ē sine moderatione dicta: q̄ cor nrat sollici tudo uero a temporalibꝫ moderata.

Cur interrogatiū & relatiū ē: ut causa ē cur fiat. cui oēs species causatū respondet.

Curare: sanare. custodire mederi.

Cura appellatiū ipsius rci: potest tamē & de aliq̄ te iteligi: ut de ea deriuat curiosos. cura tor. curatio curatura. curialis. componit securus decurio obscurus. tricuriū. dicit cura q̄ cor agitat. **Curculias** nautæ suo more uocant funes: quibus in tempestatibus utuntur.

Curculio: uermis frumenti. uel fabæ.

Curcilla opillago.

Cures populi iuxta romanam. pluraliter curetes populi pugnaces in creta insula ut Diodorus scribit in sexto historiarum: quos ait primos omnium greges coegisse: aliquaq̄ mansuefecisse per cora. melis isuper ac sagittandi uenandi q̄ modū induxisse. perhibent hominum quoq̄ cōetus ad cōmūnū & legum disciplinā illas instituisse: repisse insuper ensem galeā: accū armis saltandi morem: quorum strepitū per magno Saturnus deceptus est. Aīt p̄terea iouem clā Saturno ab Rhea matre datū ab iis fuisse nutritum. Et multa de curetibus in creta prosequitur.

Curetes populi feroce in dalmatia.

Curia dī: q̄ ibi cura de cūctis administratur.

Curia togā. i. aduocatio iuridica.

Curiales idem & decuriones dicti: q̄ ciuilia iura procurant.

Curibus: pasuis sabinis.

Curias. atis. sabinus.

Curitius uetus.

Curicula dñr: quia non stant sed currunt: hæc & tempora dicuntur.

Curriculus & hoc curiculū a curru diminutiua.

Curriculum neutrū: spatiū: ad currendū aptum uel ipsum currendi officium.

Curiculo: celeriter.

Curro ris curiū currus: unde curriculus cursor cursio cursito curulus crux: unde cruētus a quo crux componit: occurrō inde occursus simile per. rr. inf. ex. de. præ. pro. in. suc. dis. con. re.

Curro is curso as & cursito as, frequentatiū.

Curro ris curii. in compositis uero quibusdam geni at in quibusdam non.

Curio: præco theatri.

Curiolus: facetus. dicax urbanus.

Curri dicuntur philosophi a curio consule & philosopho

Curis: uirtus. fortitudo. i. de curitis. i. potens regalis. fortis.

Curis hastadicebat lingua fabi orum.

Curulis sella magistratus uel triumphantium.

Cursus a uelocitate crurum dicit.

Curules sellæ erant magistratus: in quibus sedes iura populo dabāt: sic dicta quia apud ueteres conules & prætores causa longioritatis uel diguitatis per forum uehebantur curulipus sel-

lis insidētes & iura dantes: quæ selle solite erant deferri in curia.

Cursus uel currus quartæ declinationis & curriculus uel curriculum p diminutionem faciunt. Cursor aris deponens est.

Curtus uolubilia tempora signif. cat.

Curus a cursu uel curro dicitur: quia rotas habere uidetur: unde & carrum quasi currus.

Currula est anicula: quæ alterius filios educat. hæc dicitur linosa uel cucula eo q̄ cuculus dum eius oua forbeat sua relinquit quæ currula tam diu fouet: donec extracti pulli eam comedant. **Curtus** dicitur quasi carens toto uel cauda unde curto as avi tatus.

Curtina responsum.

Curtatæ: figure dicuntur semel bisue sic.

Chus filius chama quo æthiopes geniti sunt.

Chus hebraica lingua æthiopia.

Chusi: interpretatur silentium.

Cuspis una pars hastæ: a cespite dicitur.

Cuspis femininū est gladius acutus quasi spica.

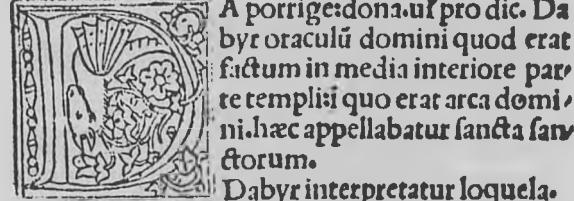
Cuso as frequentatiū a cudo: inde componitur accuso & incuso & excuso recuso.

Custos: seruator. pastor. procurator. hic & hæccustos a custodio dis & custodia.

Cutis est: quæ in corpore prima est dicta q̄ corpori supposita incisionem prima patiatur. **Cutis** enim græce incisio dicitur. eadem & pellis.

Cuticula diminutiuum quod antepenultimam producit apud luuenalem. cum bibat æstiuum contracta cuticula solem: canis canicula diminutiuum cuius antepenultimam similiter produxit Persius in secunda satyra. Et quid ego. siccas insana canicula messes laundūnum coquit. Idē in tertia. Scire erat in uoto dumosa canicula quā tum raderet. Martialis quoq̄ in octauo in craticula produxit antepenultimam. Parua tibi cura craticula sudet ofella. Acutis componitur intercus: unde intercutaneus uel subtercutaneus. uel subcutaneus cicatrix unde cicatricare.

Cuia antique.

A porrige dona. uel pro dic. Da byr oraculū domini quod erat factum in media interiore parte templi quo erat arca domini. hæc appellabatur sancta sanctorum.

Dabyr interpretatur loquela. **Dabri** am quod est uerba dierum. id est parallēlō pomenon.

Dabæ populi indomiti.

Dacæ gothorum soboles dicti quasi de gothorū stirpe creati.

Dacy populi scythiae a dacia regione.

Dacycus. i. traianus imperator: quia dacos uicit.

Dactylos digitus græce.

Dactyli fructus palmarum dicti q̄ similitudinem digitorum imitantur.

Dactylus pes dictus a digito: q̄ a longiori nodo vchoans in duos desinit breues. Nam manus. op.

pansi dicitur palma:pendentes digitii dactyli.
 Dactylia metra principalia sunt. Recipiunt enim dactylum spondeum locis oibus in fine trocheum.
 Dactylum metrum heroicum dicit eo quod maxima heroium hoc est viro fortium facta canerentur & praeterea.
 Dactylos genus herbarum id est pionia a similitudine digitorum dicta.
 Dacus ciuitas in confinio cappadociae. & armeniae haud procul a loco ubi euphrates nascitur.
 Dacus:ornata.
 Dadan filius rhegma: a quo gens ethiopum in occidente.
 Dahax scotia.
 Daphinon: hoc est oleum laureum.
 Daphnis nomen proprium.
 Dagon Idulum fuit in azoto: ubi arca dei capta est.
 Dalida iterat paupcula uel situla coiux saepionis.
 Dalmanuta: quod dicitur magedon.
 Dalmatia prima: puicia graeciae a dalmatica eiusdem
 puicia ciuitate dicta. Adharet autem ab oriente Macedonia: a septentrione myssae: ab occidente Istria terminatur a meridie uero hadriatico clauditur.
 Dalmatica uestis primum in dalmatia extitit tunica sacerdotalis candida cum clavis & purpura.
 Dalum minimu uel ad nauis proram defixum.
 Dalus: ticio graecum.
 Damascus urbs syriæ condita & noita a damasco dispensatore abrahæ perhibetur. haec autem in orienti prouincia syriæ tenuit principatum nondum. non florebat antiochia laodicia & apamia.
 Damascus interpretatur sanguinem bibens: quia ibi abel sit a caim imperfectus: abs conditusque in fabulo fluminis.
 Damascena arbor a damasco oppido dicitur cuius pomum stomacho mederi probatur. cetera noxia prohibentur.
 Dama animal dubii generis.
 Dama animalium genus timidum & imbellie. canes nimium fugiens.
 Dama uel damula dicta: quod de manu fugiat capra agrestis. genus feræ. capreoli similis christum significat uel lanctum.
 Damen damenis: proprium historici graeci.
 Damum sacrificium: quod in opero fit: & mulieres faciunt bona dea.
 Damnare punire. animaduertere.
 Damnum insolita & nobis nescientibus diminutio: iacturam autem scientes & ulti patimur: de trimentum uero leue damnum fit in parte. Variatio in de lingua latina detrimentum iquit a detritu quod ea qua trita minoris prietii sunt.
 Damon & alpheiboeus propria nomina.
 Dametas: proprium.
 Dan interpretatur iudicium aut iudicans: fuit uero filius iacob ex ancilla rachel: de quo rachel domina eius dixit: iudicauit me dominus & exaudiens dedit mihi solum. De huius genere atichrus est nasciturus.
 Dan interpretatur iudicium transiens.
 Danai graeci a danao rege.

Danatheron gramoni figura plana piano pede in geometria.
 Daniel interpretatur iudicium dei: quod inter presbyteros iudicium dei exhibuit: seu quod futura predicebat. hic & desideriorum uir appellatus est: quod panem desiderat non manducavit & uinum concupiscere non bibit.
 Danizo aequiz & faeneror graecum.
 Danus scenus lucrum graecum: quod rustice darnua seu scenerator. uel scenus de scenerato & sceneratio.
 Danubius germaniae fluuius de a ui & copia ninius quibus augetur. Iste est: quod in europa plus oibus habet famam. Idem & Ister quod per numeros uadit gressus mutat quod nomen & maiores vires acquirit. Oritur autem germanicus iugis in occidentalibus partibus barbarorum pergenit contra orientem. Ix. fluuios in se recipit septem ostias in pontum fluit.
 Dapes dicta dans opes: priscus haec dapis huius dapis sed nominatiuus non est in usu frequenti.
 Dapes regum: epulæ uero priuatorum sunt.
 Daphnis: filius mercurii, formosus puer. primus pastor.
 Daphne arbor graecum dicta quod nunquam deponat uiriditatem. hanc latini dicunt laura. graecæ nymphæ quae in laurum fabulose dicitur esse murata.
 Dapsilis largus graecum: uel qui satis erogat dapes.
 Dardanus ex loue & electra natus a latio in phrygiam profectus: prius ibi regnauit. post quem filius eius erichthonius: deinde nepos tres: a quo troiani dicti sunt. hic autem duos habuit filios ilium qui condidit ilium: assaracum: qui capyn genuit ex quo anchises pater æneæ. ex illo uero natus Laomedon pater priami.
 Dardanus proprium & primitivum: abutitur tam pro dardano pris.
 Dardanus mons appuliæ.
 Dares daretos graecum latine daretis & daris facit sic ut omnia quae faciunt in tos. proprium cuiusdam graeci.
 Darius rex Persarum graecum asuerus astyagis filius: qui destruxit imperium chaldaeorum cum cyro cognato suo.
 Daria interpretatur aspiratio: ubi h. ponit debet tali notatur figura uel dasia: id est flatilis. psylen uero graeci dicunt.
 Datius deditius pro filiis datus: qui uictus hosti se tradidit.
 Datius casus dictus quia per eum nos alicui aliud quid datius: ut do tibi libertum: hic & commedatius dicitur: quia per illum commendamus: ut commendotibi hac re: uel amicabilis quia per illum amicos salutamus: ut uenerabili patri salutem.
 Datim per manus.
 Datius cappadocum lingua Ianuarius mensis.
 Daucus herba foliis feniculi similis.
 David interpretatur desiderabilis seu manu fortis uel misericors.
 Daunia apulia dicta dauno rege socero diomedis.
 Dausti: pascinaftili.
 Daucus interpretatur deuius uel dans uiam.
 De graeca coni unctio enim significat.

De nō solū tō apo significat:sed etiā Tō ḥōtē pī pē
 ri memoratiū:ut de ptibus orationis. accipitur
 ēt pro Kātē cata locali in cōpositiōe:ut deduco.
 est ēt intentiū ut dedo:est priuatiū ut desum.
 de quoq; nūc aufert memoratur sēpius auget.
 Deambulare ire.
 De ambulatorium:locus ambulandi.
 Deambulacra:ubi deambulari potest.
 Debellare:depopulati.expugnare.
 Debacchatur peragatur.
 Debello as actū:debellaror etiam dicitur.
 Debilis dictus q; per bilem factus sit fragilis:b;lis
 enim humor est afficiens corpus:inde debilitas
 & dēbilitare id est debilem facere.
 Debbora interpretatur apis uel loquax. Apis quia
 fuit ad bellum promptissima dīmicas aduersus
 syfaram:quo perempto cecinit cāticum:unde lo
 quax dicitur.
 Debris fons apud garamantas inuicē in die æstu
 ans & frigescens.
 Deca grāce latine decem.
 Decachordū:psalterium dece chordarū:quod
 hebræoꝝ est pp numerum decalogum legis.
 Decachinnare:deridere.
 Decas decadis decenarius.
 Decalogus:decem p̄cepta legis.Nā deca decem.
 logos sermo.
 Decani dicti:q; decē militibus p̄ferunt uel clericis.
 Decalanzare:cantare cum lætitia.
 Decalceatum de calce albatum.
 Decantatos.i.centum.
 Decapolis regio decem ciuitates habēs:quæ p̄st
 uocata est cāsarea.
 Decarpit:decrustat.minuit.
 Decedere:per mortem exire.
 Decem quod grāci deca dicunt numeri a grāca
 etymologia dicti sunt q; ligent & coniungant in
 fra iacentes nūeros.Nā deſmos ligamen est.
 Decempeda deriuatur a grāco decapoda.fæmini
 num pertica mensuralis.
 December dicitur quia decimus est a primo men
 se & imbris quibus abundare solet.Decēbet
 tū ut uaroni placet a numero dictus est.
 Decens:compositus a numero decem.hinc deco
 rus & deciblis.
 Decennial:bellum decem annis gestum.
 Decentarius:ingeniosus.promptus exercitatus.
 Decenter:pulchre eleganter.
 Decernere:cēdere.definire.cōstituere.decreui facit
 Decerp̄cē demaiori.parum rumpere auellere.
 Decertare pugnare.
 Decet impersonale uerbum a decus uel decem
 deriuatur.i.bene appetet.
 Decent cum persona ponit ouidius.Ista decent
 humeros gestamina uestros.
 Decætero:denuo.deinde iterum.
 Decempoys 2& Kātōv̄s masculinum grāce
 latine hac decempeda facit.
 Decidum quod cito cadit.caducum a decidere.i.
 de aliquo cadere.

Decii duo fuerunt pater & filius qui pro ciuibus
 hostibus sua se sponte dederunt.
 Decisi a deciduo dicuntur mutes ob paruitatē
 corporis:dum nascuntur.
 Decipere fallere:inde dicipula deceptio musci
 pulula laqueus pedica.
 Desciscere dissentire uel a proposito seiungi.
 Declinare:uitare.delinquere.peccare.obtundere
 declinare.incuruare.
 Declivus:inclinatus locus.
 Decluere decorare.
 Decolor sine colore.Inde decolare.i.fuscare.
 Decolor dictus q; desit ei color.
 Decor ris masculinū:& est formæ:hoc decus ue
 ro ris gloriæst:& hæc indecor deformis
 Dede cor ris corripit penultimam:nam a decus
 deriuatur.Inuenitur etiam simplex corripiens
 penultimam apud antiquos.decoris pro deco
 rorus rarum.
 Decor formæ pulchritudo a decem uel decet:in
 de deriuat decorus rārum egregiæ formæ pul
 cher inde ēt decoro as.decoratus decorosus.
 Decoro as corrept:a penultima a dec⁹ id ē honorat
 Decoquere.i.ualde coquere.conturbare.
 Decoctor:decoator.prodigus.
 Decontra video uisu dicitur non ratione.
 Decrepitus dicitur senex q; morti ppior ad tene
 bras uergat:sicut crespulum.alii dicunt q; iā cre
 pare desierit.i.loqui.
 Decrūtū p̄m a decerno nis.statuit definiuit.inde
 decretum.præceptum.constitutum.apud Dona
 tum i andria Ter.decernere ac de magnis rebus
 certam proferre sententiam.Idem in ecyra decre
 uerim:statuerim & defixerim.
 Decretio:dispositio.
 Decreta instituta proprie papæ sunt ad discernen
 da animi interioris dicta.præcepta uero regum
 a precipiendo.
 Decudes decuriores.
 Deculare.decurtare.
 Decumanus limes maximus in agris qui ab oriē
 te in occidentem per transitum dirigitur quia p
 eo q; formam decimā facit:sic dicitur:Ager bis
 diuisus figuram denarii numeri facit:uel dicitur
 a decimo fructu:id est maximo.
 Decumbere:infirmari.
 Decurio:curialis.a curando ciuilia iura.
 Decuriōes dicti:q; sint de ordie curiæ uel decani.
 Decurio:princeps super.x.homines.
 Decuria:nummerus decem hominum.
 Decuriatum quasi honore curiæ dignum.
 Decurta:finita.confecta.a decurso quod tamen est
 neutrum.
 Decurtañ:detrahere.detruçare.diminuet adimeñ.
 Decursare:honorare.
 Decus oris neutrū ad gloriā p̄tinet:ide decoro as.
 Decussis.x.asses generis masculini.
 Dædalus Cupalami filius genere atheniēsis a mi
 nerua fabricam prius didicisse fertur hic labyrin
 thum in creta ædificauit.Inde dædaleus.

Dædalus la lum. id est artificiosus. ingeniosus.
 Dedan filius rhegma: a quo gens æthiopæ in occidente.
 Dede corris corripit penultimam: Nā a decus de-
 riuitur & est commune: id est homo sine decore.
 Dedeceat: non decet.
 Dede cius: uituperatio: quod sit contra decus.
 Dede corare: id est de honestate.
 Dedere: tradere. componitur ex de & do as. id est di-
 citur dedicio: quando uicti hostibus se tradunt
 spontanea traditione.
 Dedicare: deo dare consecrare. deputare.
 Dedi gnari: sperare. indignari respire.
 Dedi ncere: quod didicerat perdere.
 Deditiū deditio dicti quondam: dum aduersum
 populum romanum serui arma sumpsissent co-
 præhensi stigmatibus affecti sunt. ex his post ma-
 numissi propter suppliciorum notas ad dignita-
 tem ciuiū romanorum non peruererunt.
 Deducere: dividere. deportare. tenuādo pducere.
 Deduco: de amico pducendo. diduco uero dtraho.
 Deductum: gracile. subtile: deportatum.
 Deductiua uel pronominia dicuntur. quæ ab aliis
 deducta sunt. ut quispiam.
 Defamare: detrahere. conuiciari.
 Desæcare: decolare a face purgare: inde defæcatū
 id est sine face uel sordibus purum.
 Defeciscor: id est deficio. uincor.
 Defectus. tenuis pallidus.
 Defectus quartæ declinationis solis & lunæ uarii
 labores: solis cum inter nos & ipsum luna obinci-
 tur. quod nūc fit nisi finita luna. Lunæ uero dese-
 fatus cam iter sole & ipsam umbra terræ obiicit.
 Defendere: protegere: inde defensor. patronus.
 auctor.
 Defensores a romanis pontificibus constituti sūt
 episcopos adiutores: quibus honores inter cle-
 ricos sicut & regionariis concedimus.
 Defessus: lassatus. fatigatus. a defeciscor deriuat.
 Deficerere: cœsare. inde defescere defatigari.
 Deficio qm pro relinquo uel desisto ponit actiuū
 est: quando pro defeciscor uel uincor neutrum.
 Definitio: pax. fœdus. condiciones. leges. conuen-
 tio. Denitio est rei alicuius æqua compræhensio
 ex genere & differentiis proprie: ut homo ē ani-
 mal rationale mortale.
**DE DIVISIONE DIFFINITIONVM EX MA-
 RII VICTORINI LIBRO ADBREVIA-
 TA.**
 Definitio philosophorum est: quæ in rebus expli-
 candis uel exprimēdis explicat quid ipsa res sit.
 & qualis sit: & quæadmodum mēbris suis consta-
 re debeat. Est. n. oratio breuis rei uniuscuiusq; na-
 turam a communione diuisam, ppria significatiōe
 concludens. Huius divisiones in ptes qndecim
 habent. Prima species definitionis est usias. i. sub-
 stancialis: q; proprie & uere dī definitio: ut est: hō
 est aial rōnale mortale. sensus: disciplinæq; capax
 haec. n. definitio p spēs & differentias descendēs
 uenit ad ppriū & designat plenissime qd sit hō.
 Secunda spēs est: q; græce neonatice dī latie no-

tio nuncupat: qu i notionem cōi non pprio noīe
 possumus appellare. haec isto modo sp efficit: hō
 est quod rōnali conceptione & exercitio pfect aī. il
 bus cunctis. Non. n. dixit quid est hō sed qd agat:
 quasi quodā signo in noticiā deuorato. In ista enī
 & in rel: quis noticia rei pfect nō substātia. Illa ue-
 ro q; substancialis ē definitionū obtinet pincipatū,

Tertia q; græce τροποι latine qualitatua di-
 citur: qd ex qualitate nomē accepit pro eo q; qua-
 le sit id qd fit: euidenter ostēdit ut illud hō est: qui
 ingenio ualet artibus pollet & cognitiōe rege: aut
 qd ager debet eligit: aut aī aduerbiōe qd inutile sic
 cōtēnit. his. n. qlitatibus exp̄ssus ac dēnitus ē hō.

Quarta quæ græce hygraphice latie descriptio
 noīatur: quæ adhibita circuitione dicto: factorū
 q; declarat. Quæritur. n. quid auaritus: qd crueles:
 quid luxuriosus sit: & uniuersi luxuriosi auari cru-
 delis natura describitur: ut si luxuriosū uolumus
 definiere dicamus: luxuriosus est uictus non necel-
 farios sed sumptuosos & onerosos appetens in de-
 liciis affluens i libidie promptus: hæc & talia pro
 descriptione definiunt luxuriosum.

Quinta quæ græce ετίππια latine aduerbiū
 dī: hæc uoce illam de cuius requirif: alio imo
 ac singulare sermone designat: ut conticescere est
 tacere uel cum terminum dicimus finem.

Sexta quā græci οἰκτική in nos per differen-
 tiā dicimus. Scriptores uero artū de codē & de
 altero nomi: ināt: ut cum queritur quid inter sit in
 ter regem & tyramnum: adiecta differentia: quid
 uter p̄fit definitur: id est rex est modestus & tem-
 perans tyraninus uero impius & immitis.

Septima quā græci ταφορει latini p translationem
 dicunt: ut illud hæc est quo fluctus eli-
 dit: hoc uarie tractari p̄t modo ut moueat: modo
 ut designet mō ut uituperet aut laudet: ut moue-
 at: nobilicas ē uirtutis modo apd posteros apex
 ē corporis. ut laudet: adolescentia est nos aetatis: ut
 uituperet. Diuitiae sūt breuis uitæ longū uiaticū.

Octaua quā græci οἰκοσις latini per pri-
 uantim contrarii eius quod difinitur dicunt. ut bo-
 num est: quod malum non est. Iustum est: quod
 iniustum non est: & his similia. hoc autem gene-
 re uti debemus cum contrarium notum est.

Nonā quā græce εικοσις latie p quādā ima-
 ginationem dicitur: ut æneas est ueneris & anchí-
 tæ filius: hæc semper in indiuiduis uersatur: quæ
 græci atomos appellant.

Decima ετωπια latini p indigentia pleni ex eo
 dē genere dicunt: ut si qrat: qd sit aial respōdeat hō
 rem. n. qslitam p pdictum declarauit exemplum.

Undēcima quā græci κατελογοι latini iux-
 ta rationem dicunt. idem per indigentiam pleni
 ex eodem genere dicunt: ut si quæritur: quid sit
 thesis: respondeatur: quis eris: deest: ut arsis.

Duodecima ετωπιοι latini par laudem di-
 cunt: ut Tullius pro cluentio. lex est mens & ani-
 mus & consilium & sententia ciuitatis.

Tertiadecima quam græci τρόποι latini
 ad aliquid uocant: ut pater est: cui est filius: & dñs:

cui est seruus.

Quartadecima dicitur generalis:ut Cicero in rhetorics.genus est qd plures amplectit partes.

Quintadecima Κατάλογον τησι μερας.la tini secundum relationem uocant:ut dies ē sol super terras.Nox est sol sub terris.

Definitius status est cum id quod obiicitur non hoc esse contēditur.Sed quid illud sit debit is difinitionibus approbatur.

Defit deest:non est:minus est determinat.

Defitetur:negat.abnuit.dissoluitur eu anescit.

Deflavit:defluxit:elanguit cessit:

Deflare:respuere.deiicere.irridere.

Deflagrare:exardere.furorem deponere.

Deflectere:declinare deuertere.

Deflere plorare.euacuare.

Deformis ad corpus:cui forma deest.turpe autē ad crimen uel ad animum refertur.

Deformis cui deest forma.Informis uero ultra formam.

Deformicata arbor deſetis astulis.

Defodio dis actiuuni.

Defossus transfixus.

Defragrare diuulgare.

Defraudare fraudem facere.

Defreſum:detritum.unde adhuc faba fresa dicit que obtrita frangitur.

Defrudare:defraudare minuere quo frui debuit.

Defrudo a fraudo componitur au in u mutata si cut claudio includo.

Defrutum:uimum passum & costū dicitur quod coquendo defraudatur.

Defungi:finire.significat liberare.

Defunctione:transitorie.leuiter.

Defunctionum est quicquid ita dicit: uel fit ut ad finem alicuius rei spectet.

Defunctus.cōsumptus.priuatus spiritu:ideſt qui compleuit uitæ officia:quia defungi est ab officio cessare.

Degener qui de genere nobili nascitur & inhonesti uiuit.

Degener commune ē:ideſt ignobilis impari generi suo generi dissimilis.

Degenerare de suo genere exire peccando malis moribus.

Dexis Δέξιος morsus græce.

Dego gis gi:componitur ex de & ago: ideſt uiuo consisto demoror.neutrum est.

Degraphides cælatura.

Degri ægri.

Degulator dictus:q̄ gulæ sit deditus.

Decida est:qui deum occidit:sicut homicida qui hominem.

Deierare deos iurare:pro deiurare & male iurare

Deſſicium:diuinum.

Dechine & dein deinde & deinceps aduerbia sūt temporis uel ordenis sed dehinc proprie de p̄fenti tempore:uel ordine accipitur: ut post hæc ex hoc deinde colib et alio uel longinquò :ut postmodum dein communiter aut de futuro.

Deiceps autem ab hodie in ante uel denuo uel alia uice:quia hoc fecisti:unde etiam numeri es, se uidetur.

Deinitio.denuo.

Deintegro:iterum rursum.

Deimproviso subito.

Dehiscere os aperire:rimis interpatere.

Dehiscēs:apertum hiatu.diffusum.ualde hiscēs.

Deiurat satis iurat.uerum iurat.

Deiurium:iuriandum.

Delapidare.euertere.cōsumere.erogare.uastare.

Delanguere:deflagrare.extingui.

Delargior commune antiquitus:ualde uel in diuersas partes distribuere.

Delator:accusator eo q̄ detegat quod latebat aue facultates prodat alienas.

Delecta de multis electa:a deligo gis.

Delectat:placet.cordi est impersonale uerbum.

Delector aris deponens:ideſt iocundari.gaudere placere.

Delere:diuere.deſtruere.extinguere.

Deleſt littera quarta hebraica.D.interpretatur tabulatum.

Delirus mente defectus.propter ætate ἀπότομον γραφειν:uel qd recto ordine q̄si a lira aberret.

Delirat errat.

Delirat:uaniū significat.

Delphica una de decem sybillis in templo delphi ci:apollinis genita:qua ante troiana bella uaticinata est:cuius uerius homerus operi suo iseruit.

Delphicai:ciuitas apollinis.

Delphos:locus ubi collebatur apollo.

Delphines fratres fuerunt nobilissimi sub quorum titulo columnæ erectæ erant.

Delphines lupi:qui ex alia parte sunt delphini.

Delphines belluae mariae dictæ græce eo q̄ uoces hominum sequuntur:uel q̄ ad symphoniam gratiam conueniant:quando præludunt in fluctibus precipiti saltu:tempestate signifiant. hi propri simones dicuntur.

Delphin delphinos græce latine delphinis dicit tamen latine delphinus delphini.

Delia:diana a delo insula in qua nata est.

Delibare:degustare:tenue aliquid facere.

Delibatio:immolatio.parua gustatio:refloratio.

Delibor:immolor.

Delibare:sacrificare a libo tractū:unde sacrificabāt.

Delibuit:unxit:ide delibitus:pfusus bene unctus.

Deliberare:premeditari cogitare.retractare.

Deliberatum:statutum.decreta.

Deliberatiū genus dicitur eo q̄ de unaquaq̄ re qd aut debeat aut non debeat.in eo deliberatur.

Delicatus dicitur q̄ deliciis pastus uiuat in epulis & in nitore corporis.

Deliciae dictæ q̄ his delectentur homines.

Delicio aris deponens.

Delicius:puer in deliciis matris nutritus.

Delictum:peccatum a delinquo quasi derelictum quia derelinquit officium suum qui peccat.

Delictum est quando mandatum dei non imple-

tur peccatum: quando sit prohibitum sed indifferenter ponit. Delictum dicitur quasi derelictum & sit in cogitatione: peccatum uero in operatione.
 Delicuit in liquorem uersus est.
 Deligit probat eligit.
 Delidit ruit.
 Deligare deferre: quod & diligere dicebant pro commercio litterarum.
 Delimat acuit accendit polit stimulat.
 Delinire placere.
 Delinquere grauiter peccare eo quod relinquit dei mandatum.
 Deliquis loca depresso: ubi appropinquatis gallos sacra quædam loca occulta romani defoderunt.
 Deliquum defectus defectio.
 Deliquio obliuio.
 Delirare decipe: apud se non esse aliena loqui.
 Deliteo tes tui: quod est latres inde delitescens.
 Delius uates apollo interpretatur: declaratio: id est delia diana.
 Delos insula in medio cycladum sita: dicta fertur: quod post diluvium: quod Ogygii temporibus notatur fuisse. prima apparuisset: Nam delo Αρχαὶ græci manifestum dicunt: ipsa dicitur & ortygia. In hac insula Latona orta est uel enixa est Apollinem & dianam. Delos dicitur ciuitas uel insula.
 Delta littera apud græcos quarta: quæ apud nos est d: & significat quattuor in numeris.
 Deltoton signum triangulum.
 Delubra veteres dicebant tēpla fontes habentia: quibus ante ingressum diluebant. inde delubra a diluendo dicta: ipsa sunt nūc ædes cū sacrī fontibus: in quibus fide & aqua regeneramur. Celubra a libro. i. rafili ligno uel diluēdis tectis: quia sub uno tecto multa sacella erant.
 Dilubricatuū dilaceratum.
 Delumbis sine lumbo. i. uirtute. hic & hæc de lumbis & hoc delumbe deludere. Decipere illicere.
 Deluere purgare uel abluere: diluere uero permiscere: inde diluvium.
 Demas dis. vinculum.
 Demagis uæhementer.
 Demere detrahere minuere.
 Demersū incisum sectū: desectum uel mensuratum.
 Demens dictus: qd diminutionē mentis habeat: est ait temporalis: amens uero perpetuus.
 Demetria græce cerealia. Demetrius ergo cerealis
 Demetere incidere.
 Demetrius interpretatur nimium persequens.
 Demetiri desecare.
 Demetrios bithyniensū lingua september mēsis.
 Demitere deorsum mittere.
 Demoliri dissipare.
 Demolioris communē antiquitus.
 Demones a græcis dictos aiutiū: id est peritos & rerum scios.
 Daemon græce dī ualde sciens pae scribitur.
 Demonstrare ostendere explanare.
 Demonstratiua pronomina dicta eo: quod habe-

ant demonstrationis significationem: ut hic: ego tu ille sp demonstrant ille & ipse iterum demonstratiua: Interdum etiam relatiua.
 Demonstratiuum causæ genus dicitur: quod una quanque rem aut laudando aut uituperando demonstrat.
 Demore ex consuetudine.
 Demorari tardare.
 Demortuus: qui ante terminum sui officiū: ut consulatus moritur.
 Demo mis p̄sū tum interposita p̄ causa euphoniaz sicut promō mis p̄m̄psī promptum.
 Demp̄s̄ deduxit diminiuit.
 Demulcere oblectare leuigare.
 Dæmulus eiusdem artis æmulator.
 Demū postmodū nouissime iteg: maxime uere.
 Denūs̄ dubito dissimulo.
 Demutilare aliquid integrum detruncare.
 Denarius dictus: qui a pro. x. nummis imputabatur. Denarius h̄t siliquas decem & octo.
 Denymphales feriæ erant apud paganos ob honorem nympharum: aquam non licebat inducere agris.
 Deniq̄ postmodum postremo nouissime. deniq̄ componitur ex denuo & que.
 Densus sa lūm̄ spissus.
 Densare spissare urgere uelare artare.
 Denseo es & denso as eiusdem significationis.
 Dens dentis masculinū est: id est dentulus & dentus. cōponit edentulus. bidens bidental tridens.
 Dentale pars prima aratri: in qua uomer inducitur quali deins.
 Dentales aures aratri: quibus latior sulcus reddiſ.
 Dentes significat uerba maledica uel prīcipes pecatore: quo re auctoritate quisq; de societate recte uiuentiū præcidit: & quasi incorporatur male uiuentibus: His contrarii sunt dentes ecclesiae: qui cum auctoritate in corpus christi transferuntur quique ab errore gentilium. Dentes dñr quasi clibos diuidentes uel a græco odontes. i. edētes horum primi dicuntur precidores: sequentes canini quos collomelos uulgo dicunt: ultimi molares dicuntur. In uiris plures. In foeminis pauciores dicuntur.
 Denticare dentes imprimere uel mouere.
 Dentrix genus pisces pro multitudine & granditate dentium dictus.
 Dentrices lapis ē arboreus: id est succinum: Nam dendros græce arbor.
 Denuo iterum rursum.
 Denunciare omnibus notum facere.
 Denus nomen pecūiæ: unde nūmus denarius dī.
 Deoda id est diuina.
 De honestare conuiciari contaminare.
 Deo gratias interieatio computatur sicut proh dolor proh nefas &c.
 Deorsum desorsum id est desubter.
 Depactus desfixus: q̄ aliqd conuenit a depacisco.
 Depalata manifestata.
 Depannare dilaniare de panno rapere.

Depascit: consumit devorat.
 Depasco & depascor passuum accusatio iungit:
 ut miseros depascitur artus.
 Depascitor a paciscomponitur. Nam corripit
 pacem conuenio.
 Depectio: pacis confederatio.
 Depeculari cōē antiquitus: deuastare: inde depe-
 culatus tam: pecora deprēdati suratus.
 Depeculatus est qui prædas exigit. uastauit.
 Depeculatio: de publico deprædatio.
 Depeglisse: deflexisse a pangendo dictū uelut trās-
 legisse a paciscendo.
 Deperco a parco componitur a in e mutata.
 Depelliculari decipere a pelliciendo dictum.
 Dependere: reddere. pro alio satisfacere. soluere.
 Depinsuma factura uel ars.
 Depilare. deuastare. extirpare.
 Depilore illam rem.
 Deperire: turpi amore.
 Deligere: perite.
 Depygis denaticata. sine natib⁹. Nam pyga extre-
 ma pars corporis.
 Deplexit: transuexit.
 Deplete: euacuat.
 Deponere: commendare soluere dimittere. de su-
 blimi deprimere.
 Deponēta uerba dicunt: quæ depouūt futuri tēpo-
 ris pticiū qđ i dus desinit a significatiōe passi-
 ua: ut gloriādus. uīl p antifrasim qā nūq ponūt r.
 Deponēs uerbū dicit: qđ cum similem habeat
 positionem cōib⁹: a mē deponens dicitur quæ
 si simplex & absoluta que per se ponit non egēs
 alterius compositione: uel quod deponat unam
 significationem & alteram p se teneat.
 Depopulari: uastare.
 Depollat: dispoliat. detrahit: sed proprie ad purū
 redigit.
 Deportare: de loco ad locum portare. spatiari.
 Deportatio est cum libertas & cluitas amittitur &
 quis exulat.
 Deposcerē: petere: deprecari
 Depositum pignus. ad tempus commēdatum.
 Deprauare: praeuē facere. uel de pollicitatione rece-
 dere.
 Deprecatio est cum & peccasse & consulte peccas-
 se se reus confiteretur: & tamen ut ignoscatur po-
 stulat.
 Deprecari: mala precando depellere.
 Deprecari: ualde preces effundere.
 Deprædari: prædas facere. dissipare.
 Deprædator: prædo. grassator.
 Depreciatus dictus quod non sit aliquo precio
 dignus.
 De preciari: de p̄cio auferre. deprimere. uilificare.
 Depræliendere: p̄fecte cognoscere. ualde tenere.
 Deprimere: humiliari. tribulari.
 Depromere. proferre. cantare.
 Deptus securus.
 Depultus: pro depulsus dicitur.
 Depudacens impudens. pudorem deperdens.

Derectum in rectum uadens: directum uero in la-
 tere rectum.
 Derepente: subito.
 Deridere: subsanare. de aliquo risum mouere.
 Derigo q̄ orta sunt. dirigo cum aliquid ostendo
 Deriuare deducere. deriuo trahere. de uia errare
 Deriuare: de riuo ducere. diuidere. pducere.
 Deriuatio fit principaliter tribus modis: litteratu-
 ra & sensu. ut ab aureo aureus: littera & nō sensu
 ut a fero fere. Sēsu & nō littera: ut ab uno semel.
 Itē deriuatio littera & nō sēsu fit sex modis: trās-
 formatione ut a poistwōvō pes. abiectione id est
 diminutiōe: ut ab honore honor: adiectiōe: ut
 a terra terrenus: formatione uel cōpositione: ut
 a furca furcifer: mutatiōe ut doctus us ior fit do-
 ctor. Significatione ut a formido uerbū formido
 nomē. Item ad deriuationem cognoscendā cum
 duæ partēs sibi comparant: quæ a qua deriuetur.
 Scīēdum q̄ pars quæ in numero syllabarum cre-
 scit ipsa deriuet. Quæ regula maxime considera-
 tur in genitiuo nominis & in secunda p̄sona uer-
 bi actiuae declinatiōis: ut facilis a facio cis; a iustus
 iustitia. Si autem pares fuerit genitiuus & secun-
 da persona uerbi: tūc requirendus ē intellectus re-
 cum secūdum quæ prius alter & altero fuerit: ut a
 sumus sumo as: deuticio Istud perutile ē scīre. qđ
 si nominibus uerba adhærentia cōsonantem no-
 minis seruat: & nō superent a syllabis genitiui ni-
 si a nominibus quīrē declinatiōis. ueniat primæ
 q̄ sint cōiugatiōis sine dubio magis uerba a no-
 minib⁹ deriuant: ut a spuma spumo as & a mora
 moror aris: a liber ri libero liberas: miser ri miser
 seraris. a uigil. uigilo as. ab aestus aestuo as alu-
 xuries luxirio as. formido at. caligo ppago palpo
 & idago quæ una uoce nomina sunt & uerba ma-
 gis noīa a uerbis deriuantur: quia genitiuus eo-
 rum uerba superat: Illa etiam uerba a nomini-
 bus traducūtur quæ eis adhærentia delinūt i co-
 to lo uel lor uel cinor uel cito uel go: ut a faber
 fabrico as. a debilis debilito as. apulus pulo. a
 gratis uel grates gratulor: a latro latrocinor. a fe-
 bris febricito. a lites litigo primæ cōiugationis.
 Si quod autem uerbum nominis appositum ē cō-
 sonante præcedente nō primæ cōiugatiōis illud
 non ex nomine deductum: sed nominis uidet ēē
 principium: ut a scribo bis scriba. Ab aduenio ad
 uena & similia. Ex supradictis igit colligi possūt
 si primæ coniugationis sunt uerba nominib⁹ ad
 hærentia tunc multa & numerabilia uerba anno
 minibus tradūt: pauca uero nomina a uerbis.
 Si uero secundæ tertiae uel quartæ sint coniugati-
 onis: plurima nomina a uerbis: uerba uero anno
 minibus pauca tradūcta. Nā flos floris floreo es
 deriuatur a superbis superbio bis. & his similia:
 pauca tamen. Quod si tertiae sint coniugationis.
 nomina iterminabilia a uerbis iueries deriuata
 uerba uero a nominib⁹ pene nulla. Deriuatiōes
 uero uel compositions dñr cum ex una dictiōe
 alia quælibet formatur uel traducit uelut ab he-
 braicis a grācis sep̄: a barbaris qñq: a nostris ue-

ro q̄ sapissime.qd̄ sit aut ex causa:ut rex a rede
 regendo:aut origine:ut homo ab humo:aut a cō
 trariis ut lucis a luce.mons a mouēdo aut deno
 minatione:ut a prudētia prudens:aut ex locis q̄
 buslibet uel rebus:ut a thebis thebanus:a mōte
 mōtanus.a silua siluanus:a luce antelucanus.De
 ducitur etiam interdum per imutationum a pro
 prietate sonor:quod facticum dicitur.ut tynti
 nabulum:turtur:Nam licet nomina ad placitum
 inuēta dicantur.tn̄ put placuit qui inuenit earū
 dem dictionū originē alicunde traxit.Non enim
 sicut latinus hoīem ab humo:sic grācus antropō
 sed quia sursum conuersus sit dixit Paucæ igitur
 iueniūtur partes.quaḡ si quisieris etymologiā
 aut aptā aut paulo latenter iuenire nō possis.Mu
 tāt at iterdū litterā & sensum:ut ab humo hūaus
 Interdum uero Ifam & nō sensū:ut labo 'bas la
 bor eris oleum & oliuum.qñq̄ sensum & non lit
 teram:ut a grammā grammatica:aliqñ uero nec
 sensum nec Ifam nisi forsū declinationem sicut
 in quibusdā grācis ad latinā regulā translatis:ut
 pater in nostro eadē ē uox idēq̄ significat apud
 grācos atq̄ latios:Quæ itaq̄ a barbaris hebraicis
 uel grācis sunt:nō leuiter quam hēant originē
 dinoscuntur ut numidia ab īcertis sedibus ligua
 barbarorum eiusdē dicta mare quoq; amarare
 quod hebraice sonat amarū:deus uero grāce di
 citur theos ut de dicitur:Quæ uero a nostris pro
 dicuntur:a quibus fiant per etymologiam uerbi
 satis patet.In quibusdā uero persēpe latet:ut q̄
 a luceo lucerna dicatur quis nouit?Nō uero q̄ ab
 eodem luceo luscus dicat:leuiter nouit:nisi quia
 gentiles ibi sacrificantes funalia ponebāt:uel qd̄
 minime liceat uel cetera similia nobisq̄ occulta.
 Derogare:detrahere.uituperare.
 Deror:septimus annus remissionis.
 Descendere:desertum uisum uenire.
 Descio minus sapio desciui facit præteritum inde
 descisco idest desipio.
 Desciuit:separauit aperuit.deseruit.
 Describere:exprimere.formare tractare.
 Descriptio est proprietatibus quædā informatio
 rei tanquam coloribus quibusdam depictio:ut
 omia simul ipi rei æquentur nisi ex genere & dif
 ferentiis fiat.
 Dæseuit:pedem retraxit:ab iracundia lenitus est:
 ualde sœuit:uel quieuit.
 Desecari:occidi.
 Deserere:derelinquere.
 Desertus:sedolatus:egens auxiliis.
 Deserūt:derelictū dictū q̄ n̄ scribit:& iō desertū est
 Desertores dñr eo q̄ derelictis militarib' officiis
 euacuātur.
 Deses desidis id est desidiosus:cessas ab inchoato
 pposito.piger:inde desidia quæ a sedendo dicit
 Desidere:deorsum abire.
 Desiderare:uide petere.uel amare.
 Desiderium ē re:absentiū & nondū adeptaz.Cō
 cupiscentia utrorūq; amor auditas.
 Desiduus:diuturnus.

Desidescere:neigenter agere.
 Desidia:ignavia.pigritia corporis a ualde sedēdo
 dicta.
 Desino nis desui:cessare significat refluere. pedē
 retrahere.
 Desilire:descendere.
 Desios perinthio:lingua nouember'mensis.
 Desipere:de sapientia exire.delicare:uñ despisco
 Desirum,prosperum bonum.
 Desituata:delinita forma.
 Desitescere:contemnere:
 Deesis grāce deprecationes.
 Desmo 2ετ uωgrāce cōiūgere uel ligare uñ decē
 Desnas denas.
 Desolare:solum relinquere.
 Desolatus:de solo iectus:inops.deiectus.
 Desor:dissimilis sorte.
 Desperatio dicit q̄ desit sibi spes p̄grediēdi:quia
 q̄sq̄ p̄ctū amat:futuram gloriani nō sperat.
 Despicere:contemnere.uel deorsum aspicere.
 Despectare:frequenter aspicere.sine spe fieri.
 Despicor cōe antiquitus inde despabilis.
 Despina 2ετων grāce dominatrix.
 Despotes dominatores grāce 2ετωθσ 2ε
 στωξ dominor grāce.
 Despondere:ualde promittere.
 Despuerere:iicere.
 Desponentes:debito:expositores.
 Dest:degustata.
 Detestare:ualde stare.
 Desto as destiti:quod est cessare.
 Destinare:inceptare:designare.deputare.
 Destituere deserere.
 Destinæ:furcæ.
 Destrictus:iratus:scuerus:potens.
 Desudare:elaborare.deponere sudorem:
 Desueta nō assuetā:de usū tracta.
 Desultores dicuntur q̄ olim prout quisq; ad finē
 cursus uenerat:desiliebat & currebat.
 Detego gis detexi detectus:apertus.publicatus.
 Deterior a bono detractior a malo peior.hic ma
 lus ille peior.inde deterior as aui.
 Deterior & deterius a deter. nā antiq a deter si
 cut a sub subter.alii a detero uerbo id ē deprō
 Deterior cōe antiquitus:idest execro.maledico.
 Detestabilis:extra testimonium.
 Detractare:derogare.dedignari.renuere.
 Detractatio:alior: bene gesta in malū mutare.uel
 minuere.
 Detractor:qui detrahit.
 Detrahere:lædere cauillare.
 Detrimentum:damnum.iactura.
 Detrudere:excludere.propellere.
 Detrusus:inclusus.expulsus.
 Deuaricare:prouehere:dissimilem reddere.
 Deucalion filius promethei frater pyrrhat uel ma
 ritus.duo q̄ diluvio a pagāis remansisse dicunt.
 Deuerticula:semitæ peruersæ a deuertendo:desle
 xio deuia in alteram uiam uel dies uertentes.
 Deueho is deuexi deuexū:idest declinatū pnum,

Deuia:loci secreta:quasi sine via.
Deuns deūcis q & bes dicit dictus qd de asse uncia
minuit id ē undeci ad.i quiq sic scribit sss. 555.
Deuoco accuso.desuper uoco:deduco.
Deuorare:consumere dissipare
Deuoueo es deuoui deuotum:debitū destinatū.
Deuouere:destinare maledicere:ide frequētatiū
deuotare:per furorē maledicere exprobare.
Deuotio:timor & obseruatio.
Deus siue dominus dicitur:uel q timeatur a cun
ctis uel q dominetur omnibus.
Deus & diuus ita distinguitur:deus semper est.di
uus uero fit.
Deus hebraice:latine dicit timor:q ab omnib^o ti
meatur:græce theos:qa theoro οεωρω dicit ui
deo:q cuncta uideat:theo οεω quoq dicit curro.
qa cuncta percurrat:ude deus dicimus protheos.
Deutergonia:secundæ nuptiæ:gamos γαμος
enim nuptiæ interpretatur.
Deuteronomiō græce interpretat secunda lex id
ē repetino & euāgelicæ legis pfiguratio quæ sic
ea habet quæ priora sūt:ut tñ noua sint omnia q
in eo replicantur.
Deuteronis græce nouitas.deutereres renouatiōes.
Deuulgare:publicare.propalare.
Dexia.Δεξια græce dextera.
Dextranx uel decunx auctus q:decem uncis stet
uel constet:quiq scibit.555.
Dexter:propitius.proper.sauens:facitq dextera
dexterum.
Dextera manus dicitur a dādo uel quasi dans ex
tra:Ipsa enī pignus pacis datur ipsa fidei & salu
tis testis adhibetur.
Dextera a de xia græco deriuatur.
Dextra significat favorē & propitiationem. Aug.
Dexter dexter & dextri:nī & a ḡto sc̄mininū de
tria: dextra & dextera:sicut liber liberi libera.
Dextri dicuntur passus mēsurandi apud quosdā.
Dextralia:brachialia.genus ornamenti commune
uiris & sc̄minis:autē manicas portant iungū
tur uno ciauo.
Dextratiola.armilla.
Didis e indē significationē habent.& sunt separa
tiuæ:ut diuicio diitrahō:qd dia apud græcos fa
cit.Sciendū tñ q dis tūc pponit:quādo legf.c.f.
p.sic ueli:conionas:ut diicūbo differo diipinto:
dissētio.diitrahō diiūgo. Alius hero qbucūq cō
sonā:ibus di p̄ponit:ut diduco.dianutto:& di
gero.diluo:& ubiq di producif:excipit dirimo
& disertus.
Dia generosa.dio.Διο græce duo.
Dia per uel propter.
Diabetes passio similis hydropi.
Diabolus hebraice dicit deorium ruens.
Diabolus criminator.
Diacalon frequēter surgētes & sedētes in poplite.
Diacodon dicta q ex codia idest papauer fiat.
Diacon græce:minister idest diaconus.
Diaconium græce ministerium.
Diathece Διαθήκη testamenta,

Diadema uitia capitū regis: specialiter ē gestamē
regii capitū:
Diadema ornementū capitū matronarū:quod re
tro astringit:& ex inde dī græce q pliget: fit autē
ex auro & gēmis contestū:& circuactis extremita
tibus retro astringit.
Diaphne uesicæ passio ex urinæ frequēti dimissio
ne:nihil enī tenet.
Diaphonia organum dicitur.
Diaphoni: uoces discrepantes.
Diaphoros græce differens.
Diaphoresis per quam sit differentia.
Diaphoreticum idest cardiacum.
Diagonum linea ducta ab argulo i angulum sic.
Diagnosticum græce cognoscētum.
Dialabis cōstitutum imperatorum siue diathete.
Dialectica est disciplina ad discernēdas rerum.cau
sas.intellectum mentis acuens .ueraq a falsis di
stinguens:dicta q in ea de dictis disputetur.nā
Δε feiō græce dictio dicitur.
Dalyton uel asyntheton.i.solutū est figura quæ
sine coniunctionibus efficit:ut tnenimus uidi-
mus placuit.
Dialogus duorum disputatio uel plurimum.Nam
dia duo:logus sermo græce interpretat disputatio.
Dialogus capitulo dictio delectabilis.
Diamoron a succo myrræ dicit:ex quo conficit
Diameros persona comica mitrata.
Diameros psona de diebus biduum.
Diametros generis sc̄minini.
Diametrus circuli recta linea p centū ducta in du
as æquales ptes circulum dividens sic.
Dia localis ppositio per significat:ut Διαπένω dia
reno græce idest perrumpo uel duo uel de uel
trans uel iter ut διατενας Δια πενασ int̄errup̄s
Diactoros:internuncius.
Diacorema:intercapedo.
Diastema:intervallum.
Diaconizo:transucho.
Dia græca ppositio p casuali accipit:ut est ppter.
Dianoēas idest sententiæ.
Diapason musicæ artis symphōia:constat ex qninq
tonis & duobus semitonis idest de diapēte & dia
tesseron.dicit uero diapason de octo : quia octo
uoces habet.
Diapason interpretat de oībus quia omnes habet
uoces:uel qa cithara ētiqua octo habet chordas
Diapente symphonie ē quæ cōstat ex tribus tonis
& semitono:habet aut qninq sonos inde & dicit
Diaplosiono idest dupla p̄positio.
Diaphonia idest dissonantia.
Diaporesis idest ad dubitatio:ut quo me uertam
nescio
Diapsalma scdm quosdā hebraice interpretat fiat
græce uero significat interuallum psallendi idest
disiunctio uocū:ubi quædā requies distinctæ cō
tinuationis ostenditur.
Diapsalma in hebreo sella hoc est semp & iugū
ter.item & diapsalma:quod est pausatio.
Diapsalma significat interuallū:ut tamen psalma

sit quod psallit: & significat qd illa qbus interponitur sunt sempiterna. Diapsalma: conuerso sensuum uel personarum.
 Diaquili dñi inferi. Aqlos eni nigros dicebat atiq.
 Diarium cibus unius diei.
 Diameron biduum.
 Diaschizo Αιστος χιζω græce diuido.
 Diarrhoea Αιαρροια lyenteria.
 Diarrhoea iugis ventris cursus quotidianus.
 Diasirmos figura ea quæ magna sūt uerbis miuit aut minime extollit.
 Diasirmos eleuatio uel impressio: cum quæ ab aduersariis dicuntur dissoluimus.
 Diaspermaton dictū: q ex sæminibus componit.
 Diaftasis græce dissensio animæ uel seditio.
 Diaftema interuallum uocis spatium ex duobus uel pluribus sonis mutuatū: uel certe tractus pronunciationis.
 Diaftole idest distinctio dextra pars circuli. quæ supposita uersui contraria separat.
 Diaftole græce latine interdictum. est aut̄ nota ad pedem litteræ posita: quæ male coiuncta separat ne puer legens erret.
 Diaftolen græci dicunt discretionem.
 Diafteson symphonia constat de duobus tonis & semitono. habet uero quattuor sonos: unde dicitur diafteson idest de quattuor sonis.
 Diatyposis est descriptio: cum rebus psonisq; subiectis formaq; & habitus attribuimus.
 Diatyposis græce expositio.
 Diati græce ppter quid. Dioti relatiue causatiue quoniam. prisc.
 Diatome idest media sectio.
 Diatonū tertium genus musicæ durum.
 Diatrihæ: dissensiones uel disputatiōes siue locus conflictus: ubi discunt discipuli.
 Diatributum idest abstinentia tridui ad cognitionē febrium.
 Dibulatio designatio.
 Dico as caui prnultima breui ad dicationē diis dona confero: deo cōsecro. Dico uero dicis penulti ma pducta idest loquit.
 Dicax: loquax: urbanus q uerbis bene loquit.
 Dicibile est quicquid uerbo nō aures sed animus sensit: & de ipso animo tenet inclusum.
 Dicit q'lemel nunciat. dico græce λεγω.
 Dica charta a dicendo.
 Dico cis: inde dictum deriuat. i. dictio rationis.
 Dicax cis: dica dicas: dicto as: a quo dictito as dicta men: dictator dictatoriū dictatura cōponit addi co iterdico dedico prædico iudico condico.
 Dico cas cōponit inde abdico cas: prædico cas: de dico cas: indicō cas: uendico cas: uindico cas uide sta. Index indicium: maledicus causidicus ueridicus falsidicus oīum penultima longa.
 Dicio p c solam potestas conditio imperium.
 Dictio uero per et pars quælibet orationis ut nomen & uerbum.
 Dichis græce latine fortitudo.
 Didux uocabitur antichristus: cuius numerus est

dclxyi. per litteras græcas
 Dichos Αικδω bifaria.
 Dicologos duo: membro: diversitas. Dicendi tria sūt genera: dramaticon. exagematicon: mixton.
 Dichroæ. idest breues longæ bitemporeæ.
 Dictæi dicuntur cretenses: nā dictæus ē mons cretae aut in quibus dictamus abundat.
 Dictatura ultima potestas imperatoris censoris.
 Dictatores: quinto anno post reges expulsi: romani aduersus generum tarquini creauerunt. hi qui quennii temporis império utebantur.
 Dictatores dicti quasi pricipes & præceptores: unde & edita dicuntur.
 Dictæus mons cretae: unde dictamus dicitur.
 Dictamus hoc ē pulegium agreste uel polegium martis: quia tæla excutit. dictus a dictæo monte cræte: qui similitudinem habet polegii.
 Dictum dicto as: dictorio.
 Dictus participium pro dictatus.
 Dictyma dicitur diana a græco Αικυον: idest tæte quia sit dea uenatorum.
 Dicubilis loquens.
 Didascalus græce magister. doctor.
 Didascalum magisteriale.
 Didascalicon doctrinarum.
 Didens firmus robustus ingens.
 Didonens uiuax uslens.
 Didyma mons phrygiæ insula.
 Didymaonea artes quas didymaon fecit.
 Didymus græce thomas apostolus dictus ē: quia diu hæsitauit in fide.
 Didymus græce simillimus scilicet dñi uel dubius.
 Diditur: diuulgatur: diffamat.
 Dido beli filia de phœnicia fugiæ pigmalionem fratrem suū: qui sicheū maritum suum interfecrat carthaginem in africa condidit.
 Didomi Αιδομι græce do.
 Didrachma duæ drachmæ uel mensuræ sex scrupuli.
 Didragmaton: genus poematis in quo poeta nū q' laquitur: sed personæ subintroductæ.
 Diducere: diuidere.
 Diecula diminutiu parua dies.
 Diennium: biennium.
 Dies dñi a diis: quorū noīa romani qbusdā syderibus sacrauerūt. uel q' discerat lucē a tenebris.
 Dies inde deriuant diecula dies cit: diare diurnus diuturnus. nitas: diutius diutissime cōpōit me ridies redimo disperter hodie hodiernus quotidie quotidianus. pridiē perēdie postridier. biduo biduāus. triduo triduanus: die & nocte: aut intel ligitur sine intermissione. aut j læticia & tribulatione. Aug.
 Dies significat cōtinuationē: aut p tempore ponit.
 Dies significat xp̄m. spūalem Aug.
 Dies inchoat secūdū ægyptios ab occasu solis: secūdū persas uel chaldæos ab ortu. Secundum athenienses a sexta hora diei. secundū romanos uero a media nocte icipi: unde & galliciniū gallum est: quoq; vox diei ostendit præconium.

Dies legitimus. xxviii. Horae ē usq; dū dies & nox spatiū suū pficiant id est ab oriente ad occiden tem: & iterū ad orientem. A busine tñ unius diei dicit spatiū solis ab oriente ioccidentē. uocat autem dies a parte meliori.

Dies fasti dñtū: qbus ius fat. Nefasti qb' nō fat. Dies feriales i quibus res diuina sit: & abstineri a litibus conuenit. Profestis hi sunt contrarii. Atri dies q;cōmunes dñtū. Syderales qb' sydera mouent. & a nauigatioē hoies excludunt.

Dies pro tempore melius foeminiū dicit: licet masculinū reperiā: uiam deterto die tñ masculinū utendum est: Ser.

Dies in singulari masculinū & foeminiū. i pluriā masculinū tñ: & masculinū certū tēpus significat: foeminiū aut ē incertum tempus significat. ut longa dies pro tempus.

Diesis est spartia quædā & deductiones modulādi Diesum ueteres uocabant semitoniu. nunc uero sonū semitonio minore.

Dies s medietas semitonii.

Diesis certa subductio uocum: qn̄ antiq; aliqd de integro tono diminuebat: qd siebat solū i producione quartæ uel quintæ uocis ad aliam.

Dies piter: diei pater. Iuppiter. huius dies piteris & dies pītris.

Dīæreses: secliones:

Dīæresis: discussio syllabæ unius in duas.

Dīæro: diuīdo græce.

Dīæra obseruantia legis & uitæ uiuendi regula.

Dīæta uitæ usus uel ordinatio cibor: medicina statut: quid aegrotus debeat obseruare.

Dīætici regulares.

Diezefis disiunctio dicit.

Dīffrentia est q; t de pluribus specie dīfferētibus in eo quod quale sit in substantia prædicat.

Differre: dilatare. i posterum dimittere.

Difficile: arduū: asperum.

Difculter: raro: tarde.

Dīfficitur: negat. abnuit: cōtradicit: reclamat deficit diffusat disceptat.

Dīficit distoluit. aut marcescit. languet arescit.

Dīffudere: dilacerare: dispercere: impartif: alloqui.

Dignamus secundæ uxoris maritus. uel duar.

Digamiae: secundæ nuptiæ.

Digmā: figura dicta q; duas habeat gāmas sic F

Digerere: dispōere. collocare. cōsūere: exprimere.

Digestum. ordinatum: expositum: exhalatū.

Digitamentis id est liberis pontificalibus.

Digitabulū: digitum.

Digi tū dicti quia decem sūt: uel quia decēter iūcti sūt. prīmus dī pollex. q; inter cæteros polleat.

Secundus dicit salutaris uel demonstratorius: q; eo salutamus uel aliqd demōstramus. Tertiū i pudicus. q; p eum p̄bri iſectatio plārū: q; exprimitur Quartus anularis. q; i ipso anulus gerit. Idē & medicinalis: q; eo tāta collyra a medicis colliguntur. Quintus auricularis: q; eo autem scalpimus.

Digitus minima pars agrestium mensuag: habet grana ordei quattuor.

Digitus significat spiritum sanctum uel eodē repletos. Aug.

Digmā urina.

Dignitas. ē alicuius hōesta auftoritas cultu honore uerecundia digna.

Dignitas decus nomē. laus. gloria. sūmus honor. Dignor aris cōe antiquitus pro digno.

Dignari id est dignū habere. inde deriuat dignus gñior simus: dignatus dignatio dignitas digna ter cōpōis dīgnor idignor idignus cōdignus. Dignū: æquum. congruum: competens.

Digressi: ab inuicem separati.

Dii uel dei quos pagani deos asserūt homines olifuisse. pdunt: & p unius cuiusq; uita: a suis post mortē coli ceperūt apud ægyptū. Isis. apud cretā iuppiter. apud mauros uiria. apud latios faunus apud Romanos q̄rinus: apud athenas mieru. Apud samum Iuno. paphon uenus. apud lemno uulcanus. apud naxō liber: apud delō apollo. In quoq; etiā laudes poetæ carmina cōponētes i cælos eos sustulerunt. Nā quorundā adiuentiōes artiū & cultū peperisse dicunt ut æsculapius me dicinā. fuerūt etiā uiri sortes: aut urbium conditores: quibus mortuis honries q; eos dilexerūt si mulacra finixerūt: ut haberent aliquod ex imaginū contemplatiōe solatiū: sed paulatim hic honor p̄suadētibus dēmōis ita i posteros irrepit ut quos illi p̄sola nominis memoria honorauerunt. successores deos existimarent atq; colerēt. Dilapidare: errogare. despicere: pdigere. sternere lapidibus.

Dilapidat: dilapidibus strata uia.

Dilatare: differre. prolongare.

Dilatatus: diuē factus.

Dilatator: qui differt. delator qui profert.

Diligere: amare. duos ligare.

Dilectio dicitur q; duos in se liget: nam dilectio a duobus incipit quod est amor dei & proximi in bonis tantum accipi solet.

Dilema græce cornutus: syllogismus latine.

Dilibuit unguento unxit. per di scribatur.

Dilibuntur: unguntur oleo.

Diligare probare.

Diligentia est quarta conseruatio suorum.

Dilituit latuit: inde delitescere latere.

Diliophō dicit ibis quasi dilla Δειλιαφιών ophion: id est formido serpentium.

Diliuuium dictū q; omnia aquis deleat. Prīnum diliuuiū fuit sub noe toto orbe. Secundū in achāia lacob patriarchæ & ogygi temporibus. Tertiū in Thessalia Mose uel amphionis temporibus.

q; maiorem partē populi assumpsit paucis p̄ fugia montium liberatis: maxime in monte patnafo: i cuius circuitu deucaliō fugit cum pyrrha.

Diluuium græce cataclismus latine tempestas.

Diluere: permiscere: unde & diluuium.

Diluere: diligēter purgare: & multū lauare: tēpare.

Dilucide: diserte plano sermone. euidenter.

Diluculo dictū quasi iam incipiens parua diei lux i. aurora. aduerbiū temporis. Diluculum uero

nomen est i. aurora.
 Dilucula scit. dilucescere incipit.
 Dimensio: largitio. distributio.
 Dimensus: separatus: mensuratus.
 Dimetiri. largiri. diuersis mensuram tribuere: diuidere. efficere. separare.
 Dimicare. armis pugnare.
 Dimidiare: diuidere: medium efficere.
 Diminutum ē: quod diminutionem sui primi-
 tiū absolute demonstrat: ut rex regulus. i. parvus
 rex. Deruantur pleraq; ab appellatiis. pauca a
 propriis: ut Sergiolus. antonaster & fernant ge-
 nera primitiorum plerumq;: præter ranuncu-
 lus statunculus: canicula & scutula & scutella qua-
 fillum. pistilla: aculeus. anguilla: ungula nubi-
 lum pannicula: glandula: ensacula. betatus Mal-
 uarius.
 Dimouerē: disiungere: diuidere deducere.
 Dimus. bimus.
 Dynamēdia potestas hærbarum: id est uis & possi-
 bilitas. Nam in hærbarum cura uis ipsa dynamis
 ἀναμισ. unde & dinamedia nuncupatur: ubi
 eorum medicinæ scribuntur.
 Dina: proprium nomen filiæ Iacob.
 Dina transfertur in causam. Iurgii enī in s̄ichimis
 causa extitit.
 Dindyma mons phrygiæ. pluraliter declinatur.
 Dinumerare. diligenter describere. numerare.
 Dicæosyne Δικαιοσύνη græce iustitia.
 Dioecesis Διοικήσις græce gubernatio: & hoc nō
 secundum proprietatem uel potestatem: sed secundum
 affectum.
 Dicein Διοκνιν̄ consestari.
 Dioclis: qui docet. doctor.
 Iyo Διο græce duo.
 Diomedem pag. in deum afferunt: cuius socios i
 aues conuersos ita se ludificare dicunt. ut suis id
 est græcis colludant: alienos uerberēt: & ad tem-
 plum diomedis rostro aquam portent. sed hoc
 fingunt uel si aquam portant uel tale aliquid lu-
 dificationibus dæmonū sit: qui eos a ueri dei cul-
 tu abstrahunt.
 Diomedæ: aues diomedis græce dicuntur hero-
 dios.
 Dionedis urbs in apulia.
 Diometria dispensatiua ordine sapienter disposi-
 ta scientia est.
 Dionē p̄prium matris ueneris. & pro ipsa uenus.
 Dionæum uenerium una cycladum.
 Dionysia liberalia græce sacra liberi.
 Dionysia gemma nigra mixta notis rubeis
 Dionysius byzantinorū lingua februarius mēsis.
 Dios græce latine dicit. Louis id est clarus. dios no-
 uember mensis lingua macedonium.
 Dios mensis martius bithyniensium lingua.
 Dioscoria urbs colchorum: quam amphitus & cir-
 cius aurigæ castoris & pollucis considerunt: &
 ab eis nominauerūt. Nam græce dioscori castor
 & pollux dicuntur.
 Diota uas habens duas auriculas.

Diouolares: uilissimæ meretrices parui stipendi uel diouolæ
 Diotrepes: hæresiarcha interpretatur speciosus in sulsus: uel decor insaniens.
 Diple nota quam scriptores apponunt in libris ecclæsiasticorum ad separanda uel demonstranda testimonia sanctorum scripturarum.
 Diple pentichon: id est cum geminis punctis.
 Diple superne obelata ponitur ad cōdictiones locorum personarum: ac temporum mutatas.
 Diple obolismene interponitur ad separandos in comœdiis & tragœdiis periodos.
 Diplazo Διπλάσιως græce duplico.
 Diplomasius: duplicator.
 Diploys græce: dupla uestis: sagum.
 Diplosa: diuila: separata.
 Dipodia tertia pars heroici uersus: q̄ constat duobus extremis pedibus daſtylo & spondæo.
 Dipondium duobus assibus constans.
 Dipodius quasi duo pondera. id est libræ. Nā pon-
 dus abusue una libra est.
 Diplas serpens exiguus intolerabilis. lucanus hic
 dipas siti interficit.
 Dipticæ tabellæ: quibus corruptores amorem suum inscribunt puellis.
 Dipticon græce duæ tabulæ.
 Diphthōgus græce dicitur cum binæ uocales iunguntur. Nam diphthongus est sonus: & singulæ uocales suas uoces habent.
 Diptota nomina dicta q̄ tñ duobus casibus decli-
 nent: ut tabi tabo. Nam di græce duo p̄tos casus.
 Diras: spira. amara. execranda.
 Dirce fōs ē the bis: & ciuitas quā cadm' cōstruxit.
 Directum eo q̄ in rectum uadat.
 Diſiunctum: diuifum.
 Diræ deæ pœnarum dicuntur ultrices.
 Diripere in diuersas partes rape: uastare: diuellere.
 Direptio: separatio discordia: diſcidium.
 Dirimere: diuidere. detrahere: separare.
 Directum: diſiunctum. ablatum.
 Dirigo gis directi directum: cōponit ex di & rego.
 Dirimo mis diremi diremptum: componit ab
 emo emis & di interposita r uel diruo ris.
 Diripo pis diripui directū cōponit ex di & rapio.
 Dirigeo es dirigui dirigere obstupere.
 Dirimitores erant: qui lusfragia populi in tabulis
 scripta reparabant.
 Diritas: feritas ad: ro.
 Diruere: dinumerare.
 Diriuatores: diuifores.
 Diriuata: digesta. separata.
 Diriuatorium: locus contubernii.
 Dirocheus duplex refectio interpretatur. de veteri
 scilicet nouo testamēto quē librū fecit sedulius.
 Diruere: deſtruere. euertere.
 Dirutus: eiectus.
 Dirumpo: dispergo: dilacerō. diffipo.
 Dirus dicitur q̄si diuina ira in id actus: asper annox
 detestabilis.
 Dis græce bis latine.

Dis:diues.opulētus:hic & hæc dis hui' ditis : hoc
 dicit debuit dicere:quod singulare neutrū nō est
 in ius:sed pluraliter ditia.hic dis ditis proprium
 i.ωλούτοσ.
 Discere cognoscere:discit qui non noscit:docet ue
 ro qui nouit.
 Discendere:per diuortium recedere.separate.
 Disceptat:contendit.disputat.usurpat.iudicat:
 Discepit:diuisit.
 Disceptus:diuisus:scutatus.
 Discernere:in duas partes diuidere.diiudicare.
 Discerniculū:ornamentū capitis uirginalis ex auro
 Discerpere:dissipare mēbra lacerare diuellere ex
 dis & carpere.
 Discessio:diuortium.
 Discinctus:remissus.incompositus.
 Discingere:deligarc.
 Discidium:euersio:separatio:diuortium.dictum
 cum quis a pacto discedit.
 Discindere.diuidere.perfringere.
 Disciplina ē præcepta quibus acceptis id quod de
 sideramus implemus.
 Disciplina a discēdo dicta:uel quia addiscitur ple
 na:& agit de his q aliter evenire non possit. Ats
 uero etiam de his quæ aliter se habere possunt.
 Disciplinæ liberalium artium.yi.sunt. prima grā
 matica:idest loquendi peritia. Secunda rhetori
 ca:quæ propter nitorem & copiam eloqntiæ suæ
 maxime i ciuilibus quæstionibus necessaria æsti
 matur. Tertia dialectica cognomēto logica quæ
 disputationibus subtilissimis uera secernit a fal
 sis. Quarta arithmeticæ:quæ continent numeroqe
 causas & diuisiones. Quinta musica:quæ in car
 minibus cantibusq consistit. Sexta geometria:q
 mensuras dimensionesq complexitur. Septima
 astronomia quæ continent legem astrorum.
 Disciplina est quarūcūq rerum scientia.Aug.lnde
 disciplinas qui disciplinatus:idest doctus.
 Discipulus:qui disciplinam discit.
 Disciscere:disiungere:discentire.discrepare.disc
 erere.destituere.
 Disciuit:diffensit.
 Disclusum:diuifum.dimotum.
 Disco posco compesco:quis inchoatiua non sint:
 tamen quia ciuidem sunt formæ:deficiunt in fu
 turo infinitiū:pris.
 Discophorus:discopertus:discūferens.
 Discolus:difficilis aut moralis in disciplinatus a
 scholis dicitur.uel a dis & colere.
 Discolor alium colorem habens mutatus a primo
 colore.
 Discordare:diuersum cor habere dissentire.
 Discordatio:disputatio.
 Discordia:diffensio:diuortium.
 Discerno nis discreui tum.distans dispersū:diuisu
 Discretio:discussio quarūlibet rerum cōsideratio
 ad quid tendant.
 Discrepare:discordare.differentiam habere.
 Discriumen:periculum.distantia.labor a discernē
 do:quod aliquando duatum rerum separationē

ostendit:quæ coniunctæ esse possunt:ut in orna
 mentis mulierum:unde disriminalia dicuntur.
 Discrimina:discrepantiæ.chordæ dissimiliter so
 nantes.
 Discriminare:diuidere:intersecare discernere.
 Discriminator:discretor.
 Disriminalia mulieræ capitis ornamenta dicta q
 caput mulieris a uiro discernunt uel crines.
 Discus ante scutus a specie scuti. unde & scutella
 post discus uocatus est.q de eo escas apponant a
 quo discumbentes dicti sunt.
 Discus dicitur dans escas idest ferculum:missoriū
 uasculum.
 Discus ludus plumbeæ scutellæ.
 Discutere:examinare.disiungere perquirere.com
 ponitur ex dis & quatio tis.
 Discussum:iudicatum.diuisum.
 Disdiapason:symphonia ex duobus constat dia
 pason.
 Dissentire:discordare.disconuenire:inde diffen
 tatio.
 Dislensio:separatio discordia.
 Disseptum:intestinum:quod discernit uetrem &
 cætera intestina a pulmonibus & corde.
 Differere:exponere declarare.eloqui lucide.
 Disertus eloquens.facundus:doctus.
 Diserte.lucide.distincte.
 Dissidere:discordare.ex dis & sedeo.
 Dissidens:discrepans:absurdum discordans.
 Dissicio.cis.disieci disiectus:disperdere: dissipare
 diuellere.
 Disiunctiua coniunctiones dictæ:quia disiungunt
 res uel personas.
 Dissilio lis dissiliu:diffilire:discedere.crepate i di
 uersum cedere.rum pī:discrepare.
 Dissyllaba:pars duarum syllabarum:ut musa.
 Dissimulat:qui quod scit nescire dicit .quod scio
 dissimulo:nescio quod simulo.
 Dysenteria ulceratio intestinorum eorum:qui pri
 mo solutionem uentris passi sunt: græce diuriū
 dicitur.
 Dysme ἄνθεια occidens.
 Dissipare:destruere.euellere.componitur a dis &
 saepe.ucl separatio.
 Dissiquidus:dies præcipuus.clarus
 Dissituit:latuit.
 Dismirando:emirando.
 Dissoluo uis uit ui dissolutus:quaſtatus.fractus.
 Distologia:duplex locutio.
 Dissociati:diuisi.
 Dissortes:diuisi.
 Dissonum:peruerse sonans.dissimile.
 Dissonare:dissentire.
 Dispates:genus serpentium.
 Dispallatum:diffugatum.
 Dispat:diffimile:discors:discrepans.
 Dispatare:separate.diisungere.
 Disparile:diffimile.
 Disparilitas:inæqualitas.
 Dispectare:despicere,

- Dispendum:damnum detrimentum.
 Dispensare:destribuere:regere.
 Dispensator:cui creditur administratio:pecunia:quia prius qui dabant pecuniā:non numerabat: sed appendebant.
 Dispartit:partitur:dissipat.
 Dispectio:fastidium superbia.
 Dispectus contemptus.
 Dispescere:scuci:ditto as significat.
 Dispiciatus:decoriatus:ruptus.
 Dispiculari:sagittare.
 Displodere:repellere:dirumpere.
 Displacidus morosus inconueniens.
 Dispellere:dispergere in diuersum agere.
 Dispello lis dispuli.
 Dispondeus dictus q̄ constat duobus spondāis.
 Disponere:ordinare:collocare.
 Dirigere:corrigere.
 Dispuditum:puduit:rubor fuit.
 Dispuere:renuere:reicere.
 Disputare est diuersa mentis ratione p̄quirere: ut ad rei ueritatem possit puenire:quod in syllogis morū atq; loco: rationale fit pertinet q̄ proprie dialeticis:nam demonstrare est argumentationibus aut sub acutis positioib⁹ quoquo modo aliquid uerū ostendere quod philosophis p̄tinet.Cauillare uero per quasdam consequētias deceptorias falsitatem concludere:quod pertinet sophistis.Require in logica uel argumentis.
 Dispungere donare:inde & dispunctores dicūtur qui militibus dona erogant.
 Dispuncta exorta.
 Disquit audit:cognoscit.
 Distentio occupatio.
 Distendere:dilatare.
 Distentus:plenus:pinguis.
 Disterminat:disiungit:terminos aufert.
 Distychon græce duorum uersuum cola uel opus . Nā dis duo stychos græce uersus dicitur.
 Distichum genus ordei dictum eo q̄ duo ordies habeat:idest calaticum.
 Distinguo distinxī distinctus.
 Discernere:seiuengere:diuidere.
 Distinctus:elcgans:gracilis:uariatus.
 Distinctio finē sensus facit:subdistinctio suspedit.
 Distictiones uel posituræ quas græci uocat thesis tres sunt:distictio.media distinctio.subdistinctio
 Distinctio est ubi finitur plena sententia: & punctū ad summam litteram ponit:Media distinctio est ubi fere de sententia tantum supereſt quātum diximus:cum tamen respirandum sit & punctum ad medianam litteram ponimus.Subdistinctio est ubi non multum supereſt de sententia: quod tamen mox inferendum sit & punctum ad unam litteram ponimus:tota sententia periodos dicit cuius partes sunt cola & commata: id est membra & cæſa.
 Disto as distiti distare.differentiā habere.cessare.
 Distracta:elongata aut uendita.
 Distrahere:diducere.uendere.
 Distros macedonum lingua martius mensis.
 Dysuria:difficultas faciendi urinam.
 Dissolutores:singulares.
 Ditare:diuitem facere.
 Ditis.idest diues:singulare numero.
 Ditis qui & plutos:quem poetæ regem iferni suis se fingunt.
 Dityrambos carmē cæteris rithimis uæhemētius.
 Ditipnus mons.
 Ditrocheus pes duos trocheos habens.
 Diu:multo tempore.rarde.
 Diua dea:diuinalis diuinus:uel diurnus.
 Diuaricare:disturbare:diffundere:dilacerare.
 Diuellere.in duas partes diuidere.de suo loco extirpare.
 Diuersus nō solum pro uario:sed etiam pro separato & discreto accipit:inde diuersitas dicitur.
 Diuertere:ad diuersas uertere.
 Diuerto tis.inde diuerticulum.
 Diuersoriū:locus in quo diuertitur de uia domus hospitalis.
 Diuersores:hospites.
 Diuersorium: receptorium.hospitale dictū q̄ ex diuersis uiis ibi conueniatur.
 Diuerticulū diuersæ ac diuise uiæ: locus ad quæ secedimus de itinere.
 Diues diuitis locuplex.hic & hæc diues.huius diuitis.
 Diues pecuniis:locuplex fundis dicitur.
 Diuidiæ tristitiae.
 Diuidiosum:moleſtum.
 Diuidere partiri:cōponitur ex di & uido dis secū dum antiquos.uel quasi diuisis do.
 Diuini dicti quasi deo pleni:augures.
 Diuinare:augurari.
 Diuinationis genera uarro quattuor esse dicit:terram.aquam.ignem.aerem.hanc geomatiām. hydromantiā.pyromantiā:teromantiā dicunt:diuinationis duo sunt genera ars & furor.
 Diuinialis dicitur:quando ineffabilem naturā del aut spirituales creaturas ex aliqua profundiſſima qualitate diſlerimus.
 Diuinacula:fortes.
 Diuinitus a diuis uel diis factum:diuine uero ad similitudinem deorū:ideſt theothen a theos :sic quoq; humanitus & humaniter.
 Diunt pro dent inuenitur.
 Diuortium:separatio coniugii:repudium.fluxus uiarum.
 Diurium solutio uentris unius diei.
 Diurnus na num adieſtua sunt diurna mērces:ideſt unius diei i diem:diutina uero dicta ab eo q̄ diu durauerint.diuturna autem dicta a perpetuitate quasi æterna.
 Diuus dicitur deus uel imperator:qui post morte uelut deus habetur.
 Diuus:diuinus.
 Diuſſidius filius iouis.
 Diutius:a diu dictum q̄ sit longo tempore.
 Diuulgare publicare:omnibus notum facere.

Do id est dono. trado concedo Pris. do græce dī didomi. do das deducor non inuenitur qā est absonum sicut similia; sed daris uel dare datus sū datus ē: dans daturus dādus dator datrix datio dapsilis daturus datum componitur.

Dono as cū suis: addo si:edo is:abdo is:pdo is:ido idis: credo dis: subdo dis: condō dis: urde absco do dis recōdo dis: reddo dis: circundo asipellū do as: uænundo as uel uændo: nā cum monosyl labis præpositionibus cōpositū do tertiā fit cō iugationis: cū dissyllabis suā seruat cōiugationē Et hoc solū primæ cōiugationis uerbum a penul timā corripit. Da .n. i simplici ubiq̄ corripit p̄r̄ter monosyllabū da: ut damus datis datur da bam dabo dare, datus daturus: & quæ ex his fiunt dabam ini datum datu dator. componitur. etiam dos dotis dapes discus seditio. cadauer iu dis ior dextra oppidū gladius cōmodo asdens diuidio is.

Docere monstrare instruere: inde doct̄or doctrix doct̄io doctrina doctrinā as doctrinatus: doct̄us doct̄or simus dogma dogmatizas: documē tum: docilis docibilis: cōponit dedoceo edoceo p̄doceo in doceo cōdoceo idoct̄us: idocens doct̄ l oquus doctiloquium.

Doceo & doceor passuum astō iūgitur: ut doceo grammaticam.

Docilis q̄ facile docef: docibilis uero q̄ facile discit Docilis q̄ doceri potest: est. n. ingeniosus ad dicen dum Tullius in rhetoricis ad herēnum. Nam docilis est ille qui atente uult audire.

Docticanus qui doct̄e canit.

Doctrina studiū honestarū artiū iūtitutio p̄ceptio Doctrinalis scientia dicitur: quæ abstracta cōlyde rat quantitatē: abstracta enim quantitas dicit quod itellecu a materia separamus uel ab aliis accidentibus: ut est par uel impar & alia huiusmodi: q̄ isola ratiocinatōe tractamus: cuius species sunt quattuor .arithmetica musica geometria astronomia documenta extra similitudo.

Dodauim filius luu: n: aquo rhodii.

Dodona oppidum epiri: ubi æs fabre funditur.

Dodona regio epiri. iuxta quam nemus ē quer cubus & glādibus abundās ioui consecratum.

Dodoneues pro quercubus uel ioue.

Dodrans dodrantis masculinum est: sicut hic quadras tis: quo nomine tres quælibet partes nun cupatur: quarta remota: ut sūt. ix. ad tres: dicitur etiam dodrans: quasi quadrante demptus: qui, q̄ sic scribitur.

Dohec diabolus uel malū agens interpretatur.

Dogma decretum græce inde dogmatizare. Dogma a putādo philosophi noīauerunt ut hoc puto esse bonū: hoc puto esse uerū. Dogma doctrina.

Dogmatica propria consilia.

Doylos ΛΟΥΛΟΣ græce seruus.

Dolabra dict̄: qd̄ habeat duo labra: hæc & bipenis dicit. Dolabra assia lapidaria securis.

Doleo les dolitus dolor doloro as: dolosus dolus dolositas: componit condoleo les subdolus. Do

leo illam tem & illa te dicimus:

Dolias græce dolose.

Dolere corporis inquietudo.

Dolones uaginæ: inter quas latet pugio sub baculi specie. Dolones tela abscondita græce oros dicuntur: id est acuta.

Dolo a fallendo dictus: habet in se latenter pugionem.

Dolopes pp̄fus thessalæ. pyrrhi milites fuerunt.

Dolosus insidiosus dictus ab eo qd̄ deludat: ut. n. decipiatur occultam maliciam blandis sermonibus adornat.

Dolus fit animo: fraus circa fidem mutuā insidiæ loco uel tælo. Dolus est cum aliud agitur & aliud simulatur

Domā rectum est uel atrium: quod non tegitur uel spinarum

Domata græci dicunt recta: mœnia uel superiores domos

Domare mansueti: cere frangere.

Domo domas ui domitus actīn est.

Domesticus dicitq in una domo conuersatur. Domesticus amicus: sodalis: familiaris.

Domiciliū domus uel habitatio excellens: cæteris tu ris celsior.

Dominus dictus: quod dominetur creaturæ cun etate. Dominus p̄ deriuationem dictus: quod domini p̄s: uel quasi dans minas.

Dñicus dies proinde dī: quia in eo resurrectionis domini nostri gaudiū celebratur a christianis.

Domix proprium fluminis.

Dominor aris commune antiquitus.

Dominū ius tutela potestas.

Domodos inferos: hospitia.

Domus deriuatur a græco ΛΟΥΛΟΣ quod est redificare: inde domos masculinū apud græcos. hæc domus latine: inde domicilium domesticus: & domo as id est sub dominio facio: inde dominor aris dñator dominus: hic aduerbia i loco. domi ad locum. domum. de loco uel per locū domo. diminutiū domuncula.

Domus a domate αποτον Λωμα τοτ græco. i. testo: hæc domus huius domus uel domi: & iuenitur per omnes casus secundæ & quartæ declinationis absq; datiuo & ablatiuo pluralibus. Domus unius familæ habitaculum est: sicut unius populi urbs. est autem domus familia genus seu coniunctio uiri & uxoris: & icipit a duobus. Est autem græcum: nam græci domata recta dicunt.

Dona munera hominum: sacrificia p̄mnia.

Dono as ui: actīn est: a quo donū donatus donatum: donatorū: componit condono redono.

Donaria proprie dicta: qd̄ ibi dona reponantur: quæ in templis offerre consueuerunt abusiue ē templā dicuntur.

Donatio est cuiuslibet rei transactio: dicit autem quasi do: postq dicunt dotem quasi do item p̄cedente enim in nuptiis donatione dos sequit: nam antiqui nuptiatum titus erant: quo marius & uxor se inuicem emebant: ne uidete uxor

ancilla:inde est:qd^d præcedente donatione uiri.
Sequitur dos uxoris.

Donatistæ heretici a donato quodam astro. disti:
qasstrebat minorem patre filium & minorem
filio spiritum sanctum.

Donec qdiu:quo adusq;
Domicum dicebant antiqui pro donec.

Donum honorarium est munus debitum ut pa
tronu. Item donum est dantis munus accipien
tis. Donum deo munus homini datur.

Dor urbs fuit quondam potentissima: post ab hero
de phonore cæsaris cæsarea dicitur. Dor græce
latine caprea dicitur.

Doreas græce capreola præsciū animal: est dicta a
doreo uerbo græco idest, video qa acute uideat.

Dorcium pulchra uisu interpretatur.

Dorcones audi uoratores.

Dorea siue dorica: una est ex linguis grecorum
quam babent ægyptii & syrii.

Doricon ciuitas thessalica est.

Doris mater nereidum uel mare.

Doris fluuius sicilia de quo, Virg. Doris amara
suam non intermisceat undam. alter eiusdem no
minis hipporegiam præterfluit.

Dorus quodam rex fuit: qui mersus in mare cum ex
ercitu: unde mare doris dicitur: & exercitus eius
nereides deæ.

Dorus neptuni & clypis filius fuit: unde dorii ps
græciae originem & nomen ducunt.

Dori nomen oppidi.

Dorius grauis somnus. in musica tonus.

Doris ciuitas in promonstorio maleo.

Doricae genus rotundæ columnæ.

Dorsum est a ceruice usq; ad renes dictum: quod sit
in superficie durius & forte ad patiendum.

Dorfenus genus parasitog.

Dosis græce datio.

Dos dotis foemininum est dicta quasi do inter.

Dothaym defactio interpretatur. Dotalis. i. ascri
ptus. doxa græce gloria.

Draco serpens maior cunctis animantibus sine
pedibus: i speluncis requiescunt: & i aeren tolli
dñr. Dracos dracones græce declinatur. id est lati
ne deriuatur draco: quia speluncis tractus fertur
i aeren: concitasq; ppter eum aer: autem cristatus
ore paruo & artis fistulis: uim autem non in de
tibus sed in cauda habet. Draco marinus acule
um in brachijs habet ad caudam spectantem.

Draconita uel draconitas gemma est in capite
draconis.

Dracontides gemma est ex cerebro draconis erul
tur. quæ nisi uiuenti abstisca fuerit: non ige misit
unde magis prægentes medicata grama ut sopor
rem capiant dormientibus draconibus eam am
putant sunt autem candore translucido usu eaq;
orientales reges proprie gloriantur. Dracontea
hærbæ dicta: quod a lingue draconis nata fer
tur: & esse draconii coloris: & flos eius ut lingua
dracoris. Si quis racidem huius hærbæ sanis co
fricet manibus: serpentes sine periculo præh

det: est autem terminaticæ virtutis si legatur
mæle lului. Δαχ ρυοψ lachryma Δραγ uia mani
pulus rapina.

Drachma Δραχ ρυη octaua pars uncia scrupulis
tribus constat. hacc drachma huins drachmæ

Drachma denarii genus uel certum pondus ac
gēti Drama græce latine fabula. hoc drama tis.

Dramaticon uel misticum genus primum poema
tis græce: quod latine df actuum uel imitatuum
autem genus dicendi: in quo nusquo poeta loquit
sed personæ introductæ tm: drama. n. græce lati
ne fabula dicitur sicut in prima æloga bucolici est.

Draquili maius inuidi.

Drepanum ciuitas non longe a mōte eryce transfi
lybeū dictu. ppter curuaturā littoris sui portus.

Drepanos græce df falx: portus est: ubi uirilia celi
patria saturius df incidiſſe.

Dryades syluæ deæ ab arboribus dictæ.

Driogabæptes avis qua in capite suo fn modum
galli cristam habet.

Dromedarius genus camelog minor quod sed ue
locior: unde & nomen habet: Nam dromos gre
ce cursus & uelocitas df. centu & amplius milia
uno die pergere solet: quod animal ruminat.

Dromedarius & dromas is idem ē animal minus
camelo sed uelocius.

Dromedarii magni dromedariorum dici possunt

Dromon graci cursor uocant.

Dromos cursor græce.

Dromones sunt longæ & uelocissimæ naues.

Droschitus lapis uarius dictus: quod si ad ignē ap
plicetur sudorem mittit.

Druseos hellenum lingua mensis lulus:

Drusus patiens aut rigidus aut contumax.

Dualis geminus diuisus a duo deriuatur cōe est.

Dualitas id est deriuari potest sicut qualis qualitas.

Dubius quosi duas tenes uias df: inde dubietas deri
uatur & dubito as uerbum neutrū & dubibile.

Ducenti terta dicti quasi bis centum.

Duco cis xi.

Duc pro duce facit impatiuum ad differētiam ab
latiui dux cis.

Ducoris actm ē: inde ductus tu ductor trix du
ctilis dux cis: cuius penultima breuiatur: sicut
duco producat

Ducatus tus duco cas: ducto etiam ductas produ
cto as: frequenter: ita uia uerba: componitur addu
co: circum. ob. per. transuel traduco ab. de. e. pro i
sub re. di. seduco.

Ducere propriæ est inter animalia quæ ire & duci
possum: portare uero quæ per se non eunt tunc.

Ductile dictum quod maleo producatur.

Ductus aquæ decuius.

Dudum olim paulo ante: antiquitus aduerbiū
temporis Dudum præteritum & futurum tem
pus significat dictum quasi diudum. Non dum so
let expletiva inueniri ut quidum ageñ.

Duella dicta quasi duæ sextulæ nam octo scrupu
lis constat: quæ sic scribitur.

Duellio rebellis perditus belligerator

Duellum antea bellum dicebatur:quod duæ sint partes dimicantia:post mutata & detracta littera bellum dicitur.
 Duere dare vincere.
 Duit dedit.
 Duent dabunt.
 Dulcis suavis iucundus:amabilis .mitis misericors Dulcis diminutiu dulciculus dulcicula lū. hic & haec dulcis & hoc dulce dulcis cior simus iter dulcedo.
 Dulces ces dulcesco.
 Dulcor ratus idulco cas cōdulco cas :componitur dulciloquus dulcifluus & scdm quosdā idulgeo.
 Dulcia dñr genera pistorii operis a sapof sic noiata Dulcoratum dulcedine repletum.
 Duleusis seruitus :quæ & deo quantum oportet reddenda est & hominibus.
 Dulia Λούλια seruitus cōmuniis græce dicitur idest deo uel hominibus uel naturæ:unde seruus dulos Λούλος græce dicitur.
 Dulichium insula:in qua regnauit laertes.
 Dum:cum quoadusq; donectiñ. Dū solet expleta uueniri:ut agedū ad esdū qddū. Inuenit aut ad uerbiū tēporis uel cōiūctio causalit:qñ p eina ei nā cōiunctiō græca accipit. Cōiūctio uero sub iunctiō iūgit cū dumetū ubi dum idest spinæ nascentur.
 Dum' spia:in q nascit' mora sylvestris i. rubus.
 Duumuir masculinum est:a uiro componitur.
 Duūuir: q sup duos uiros:habet potestatē.
 Dumtaxat sine præiudicio:ramē nanci tantum.
 Dumtaxat componitur ex dum & taxat: aduerbum est quantitatis.
 Duo uel duæ dicimus:quæ singularē non admit tūt numerū:ut bia castra arma. Duo & ambo p̄t secūdæ declinatiōs sunt i gtō & accusatiō duo-rū amboriū duos ambos:quis neutro dici soleat duū cā differentiæ:accusatiū quoq; masculinū est.qñ nomiatiō similis p̄fert: quomodo i neutrō:ut duo uiros. Datuios & ablatiuos in bus in omni genere terminant.
 Duodecim tabulae dicuntur:quibus leges sunt a decem uiris inclusæ.
 Duodenigiti .i. duo minus de.xx.
 Duonus bon'.
 Duplex duplicitis duabus p̄tib' cōstās generis oīs.
 Duplariis numerus est:cum minor bis in maiore numeratur:ut quattuor ad duo:ex hoc nascitur symphonia dia:pasōn.
 Duraconem græci dicunt nauim:quæ alio nomine trieris dicitur.
 Durachium Αυρραχίον est mons epiri:ubi ē castum quoddam petra dictum.
 Duricia herba galli crista.
 Duro as actiuum:inde dureo eiusdem significatiōnis:a quo duresco.
 Durus rigidus patiens difficilis:inde duricia.
 Durare pati multum sufferre.
 Dusios galli nominant dæmonas:q assidue stuprificant imuditia.hi græce panite:latine icubi

dicūt.iidē & pilosi hos romāi faunos sicarios dñt
 Dussum incultum dumosum.
 Dux ducis commune dictus:quod fit dux ex exercitus non tamen statim rex.in bello uero melius est dux nominari quam rex.

Præpositio ē in compositio ne uel ē priuatiū:ut ener uis:uel est intentiū: ut enarro:uel p extra ponitur ut educo.præpōit. b.d.g l.m.n.r.u.&.i. cōsonantib' Reliquis uero sequentib' ex præponitur:licet aliquādo. x.in.s.uert. atur: In qui busdā. s.aufert:ut exequor

Ea insula circez.
 Eacides eaci nepos idest achilles.
 Eatus pater pelei patris achillis:qui apud inferos iudex fieri dicitur meruisse.

Eale animal in india mouens cornua.

Ean eā ū. græce si causalem significat.

Ei ē uero si continuatiūm.

Eatenus eo usque ea ratiōe hucusq;

Ebdomades cōceptiones:in aspiratis ponit q siūt in metē:quæ partim notæ sūt oīb':ut si de æqua lib' ægilia demas equalia sūt q remanet partim sapiētib' tantum ut icorporea loco nō eē hebdomades idest cōceptiōes p.b.debēt scribi declinatur uero haec hebdomas dis:& pluralif hæ hebdomades.hebdomas pro septimana:& scribi debet per.p.Nā deriuat ab hepta græco idest septē latine.h.in.s.murata.Sed quia apud latios.p. ante.d.nō reperitur transit:p.in.b.secundū quos dā:& dicit' hebdomada:aspirat' hebdomas.

Ebenus arbor in Media & æthiopia nascitur:quæ cæsa durescit in lapide cuius lignum nigrum est:inde ebeninus.Ebenus gēma speciosa & candida:qua aurum poliunt.

Eber nepos arphaxatia quo hebræi:interpretatur transitus:eo qd' ab eius stirpe transiit deus trālita gratia in gentes.

Ebelitis gēma naturam speculi habet in recentibus imaginibus:quāq; rutile experimētū eius ē si feruēt aqua statim addita refrigeret:aut si soli apposita aridā materiā accēdat.Nascit' in corio.

Ebiones pauperes

Ebionitæ hæretici ab ebione disti: uel a paupertate:christum enim prophetam solum uitrum iustum putant effectum:unde bene a paupertate intelligentiæ dicti sunt.

Ebis gurdus.

Ebor arbor imputribilis nigri coloris.

Ebur a barro idest elephāto dictū elephāti dens ē.

Eburneus nea neum de ebore.

Eccam ecce eam.

Eccas ecce eas uide uel aspice:q subaudiunt & insimilibus pnoia sunt in accusatiō trām composita.

Ecatombeō teucroē ligua januarius mēsis aspirat'

Echologus excelsus sermonis græce.

Ecce cum ostendis aduerbum est.